

Årsredovisning 2018

SCB

Årsredovisning 2018

Statistiska centralbyrån
2019

Årsredovisning 2018

Annual Report 2018

SCB, Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
2018

Producent	SCB, Administrativa avdelningen SE-701 89 Örebro, Sweden 010-479 40 00
<i>Producer</i>	Statistics Sweden, Administrative Department SE-701 89 Örebro, Sweden +46 10 479 40 00
Förfrågningar <i>Enquiries</i>	Fredrik Rahm + 46 10 479 65 97 fredrik.rahm@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2018*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual Report 2018*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

Foto/Photo: Unsplash

ISSN 1654-0743 (Online)

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Innehåll

Gd har ordet.....	4
Inledning	6
Upplysningar om resultatredovisningen	8
Verksamhetens övergripande resultat	12
Verksamheten i sammandrag.....	12
Stödprocesser.....	12
Omlokalisering och övertalighet.....	13
Ekonomisk översikt.....	14
Produktivitetsutveckling	16
Utveckla, framställa och sprida statistik	18
Anslagsfinansierad verksamhet	18
Avgiftsfinansierad verksamhet	34
Användare och kunder.....	39
Samordning och internationellt statistiskt samarbete.....	44
Samordning av den officiella statistiken.....	44
Internationellt statistiskt samarbete	45
Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer.....	47
Tjänsteexport	50
Kompetensförsörjning.....	56
Finansiell redovisning	60
Sammanställning av väsentliga uppgifter 2014–2018 (tkr)	60
Resultaträkning, tkr.....	61
Balansräkning, tkr.....	62
Anslagsredovisning 2018-12-31, tkr	63
Tilläggsupplysningar och noter.....	64
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet	76
Ledamöter i råd och nämnder	82
Intern styrning och kontroll.....	83
Årsredovisningens undertecknande	85

Gd har ordet

SCB förser samhället med officiell statistik om Sverige. Att genomföra statistikproduktionen enligt plan är själva grunden för vårt uppdrag.

År 2018 publicerade SCB 359 statistiknyheter fördelade på mer än ett dussin ämnesområden. I statistikdatabasen finns över 4 000 tabeller och det gjordes över 1,2 miljoner uttag ur databasen 2018. Samtidigt krävs kontinuerligt utvecklingsarbete för att värna medborgarnas förtroende för den officiella statistiken. Omvärldsförändringar sker snabbt, och statistiken måste fånga samhällets utveckling. I SCB:s fortlöpande strategiarbete har vi under året inlett en fördjupad analys av medborgarnas och användarnas behov utifrån frågan ”vem är SCB till för?” Detta arbete kommer att fortsätta engagera hela myndigheten under 2019.

Som ett led i utvecklingsarbetet har SCB under året tagit fram ny statistik på flera områden, exempelvis inom miljöstatistik och individbaserad statistik. SCB har också förbättrat tillgängligheten till statistiken för ovana statistik användare genom att lansera ”Snabba fakta”, en ny typ av lättbegripliga faktsidor på scb.se. Analys av webbstatistik visar att de snabbt har lockat besökare på det sätt som var tänkt. I vår strävan att utforska nya vägar till kostnadseffektivitet och kvalitet har SCB även anlitat en extern leverantör för en del av insamlingen till Arbetskraftsundersökningarna. De initialt goda resultaten av detta samarbete har dock inte helt hållit i sig, och den fortsatta utvecklingen följs noga.

En viktig roll för SCB är att samordna systemet för den officiella statistiken i Sverige och att ge råd och stöd till andra statistikansvariga myndigheter. Vi vet att användare ibland uppfattar det officiella statistiksystemet som fragmenterat. SCB har därför inlett ett arbete med att i samverkan

med de övriga statistikansvariga myndigheterna ta fram en gemensam målbild för Sveriges officiella statistik. Bland de händelser i omvärlden som påverkat SCB under 2018 märks GDPR. Förberedelsearbetet var omfattande och skedde parallellt med att vi genomförde omlokaliseringen enligt plan. Mot bakgrund av de förändringar som omlokaliseringen inneburit är det är tillfredsställande att sjukfrånvaron inte ökade utan låg still på 5 %. Dessutom visar medarbetarenkäten på oförändrad nöjdhet hos personalen under året. Vidare fick SCB för tredje året i rad oförändrat högt förtroende av allmänheten i SOM-mätningen. Allt detta bekräftar vår bild av att SCB hanterat omlokalisering och GDPR bra, samtidigt som vi har klarat den löpande verksamheten.

En titt på ekonomin visar att SCB under 2018 fortsatt hade extra kostnader för omlokaliseringen och omställningen av datainsamlingsverksamheten, men att övriga kostnader sammantaget minskade. En förklaring till det är att omlokaliseringen medförde ett behov att sänka utvecklingsambitionerna för att säkra den löpande verksamheten.

Under 2018 visade medarbetarna att SCB kan gå i hamn med att möta krav från händelser i omvärlden, blicka framåt, uppnå nya resultat och punktligt leverera statistiken.

Örebro i februari 2019

Joakim Stymne
Generaldirektör

A portrait of a middle-aged man with light hair, smiling slightly. He is wearing a dark blue checkered suit jacket over a light blue button-down shirt. A patterned pocket square is visible in his jacket. The background is a blurred indoor setting with warm lighting.

**”Under 2018 visade
medarbetarna att
SCB kan gå i hamn
med att möta krav
från händelser i
omvärlden, blicka
framåt, uppnå nya
resultat och punktligt
leverera statistiken.”**

Inledning

SCB:s uppgift

Enligt instruktionen ansvarar SCB för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik samt för att samordna systemet för den officiella statistiken.

SCB har även till uppgift att:

1. vara nationell statistikbyrå med den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759,
2. utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009,
3. göra långsiktiga prognoser inom arbetsmarknads-, befolknings- och utbildningsområdet,
4. vara nationell koordinator för Internationella valutafondens gemensamma datastandard i Sverige,
5. verka för samarbete mellan de statistikansvariga myndigheterna,
6. ge råd och stöd till statistikansvariga myndigheter i principiella frågor om den officiella statistikens kvalitet och i frågor om att underlätta uppgiftslämnandet,
7. senast den 31 mars varje år lämna en rapport till regeringen om systemet för den officiella statistiken, med en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna ska göra enligt 13 a § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
8. föra en förteckning över statistikansvariga myndigheters statistikprodukter, och
9. sammanställa en årlig publiceringsplan för den officiella statistiken.

SCB får också bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter samt i

mån av resurser åta sig uppdrag inom ramen för sin statistikverksamhet åt myndigheter och andra uppdragsgivare.

Tre verksamhetsområden

Resultatredovisningen i årsredovisningen är indelad i tre verksamhetsområden: *Utveckla, framställa och sprida statistik, Samordning och internationellt statistiskt samarbete samt Tjänsteexport*. För respektive område redovisas verksamhetens prestationer i förhållande till mål och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev. En beskrivning av hur SCB definierat sina prestationer återfinns i avsnittet *Upplysningar om resultatredovisningen*. Väsentliga insatser som görs för att myndigheten ska kunna vidmakthålla och utveckla verksamheten lyfts också fram.

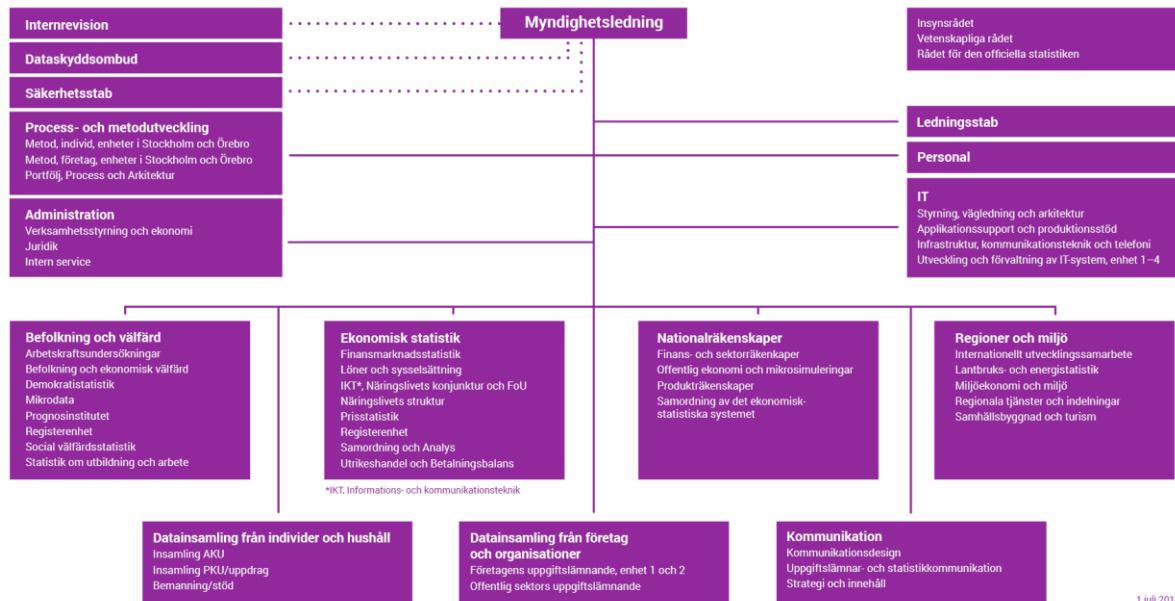
Organisation

Vid utgången av 2018 fanns 12 avdelningar som var och en hade ett avgränsat ansvarsområde. Under året fattades beslut om att bilda en sammanhållen avdelning av dagens två datainsamlingsavdelningar. Beslutet gäller från och med 1 januari 2019. Myndighetens arbetsordning reglerar fördelningen av ansvar och uppgifter. Verksamheten var under 2018 organiserad i två insamlingsavdelningar, fyra ämnesavdelningar, en kommunikationsavdelning, en avdelning för process och utveckling och samt IT-avdelning. Vidare fanns en personal- och en administrativ avdelning samt en stab till stöd för myndighetens ledning.

Portföljstyrning

2018 var det första året där SCB:s portfölj också inkluderade all förvaltning vilka organiserats i nio förvaltningsobjekt. SCB:s portfölj omfattar nu därmed både förvaltning och utvecklingsprojekten. Förvaltning avser insatser för vidmakthållande och vidareutveckling.

SCB:s organisation

1 juli 2018

Organisationsschemat visar läget den 31 december 2018.

Upplysningar om resultatredovisningen

Resultatredovisning

I resultatredovisningen görs en återrapportering av den genomförda verksamheten utifrån uppdraget i myndighetens instruktion och uppgifter enligt regleringsbrevet. Mer omfattande specifika regeringsuppdrag redovisas också. I de olika delarna återges prestationer. Kostnader redovisas efter prestationsområde/verksamhetsområde.

Prestationer

Prestationsområdena sammanfaller med SCB:s verksamhetsområden. SCB har definierat prestationer för respektive område. Prestationerna har definierats utifrån det som lämnar myndigheten till användare och kunder. Vidare finns det prestationer som avser att mäta kvaliteten i det som lämnar myndigheten, t.ex. punktlighet i publicering. Även användningen av det som tillgängliggörs av myndigheten, exempelvis antalet uttag från Statistikdatabasen (SSD), definieras som prestationer eftersom volymen på hur statistiken används över tid kan spegla utfallet av det sammanlagda arbetet med att producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Av samma anledning definieras API-anrop som en prestation från 2016. API (Application Programming Interface) ger användare möjlighet att utveckla nya produkter och tjänster som automatiskt hämtar aktuell statistik från SCB:s statistikdatabas. Det är möjligt genom att data från Statistikdatabasen kan föras över digitalt via programmeringsgränssnittet API.

I avsnittet *Anslagsfinansierad verksamhet* redovisas väsentliga resultat och framsteg kopplade till statistikens innehåll under områdena individbaserad statistik, ekonomisk statistik samt miljöstatistik.

Inom verksamhetsområdet *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* har en prestation definierats utifrån antalet EU-arbetsgrupper inom statistikområdet som myndigheten deltar i. För denna prestation är det inte möjligt att redovisa kostnaderna då medverkan sker inom ramen för statistikproduktionen. Antal beslutade EU-

rättsakter inom statistikområdet som myndigheten bidragit till definieras också som en prestation.

Tjänsteexporten utgör ett eget verksamhetsområde. De prestationer som identifierats är antal utlandsstationerade långtidskonsulter, antal korttidsuppdrag samt antal mottagna studiebesök.

Prestationsområde	Prestation
Utveckla, framställa och sprida statistik	Antal statistiknyheter Antal tabeller i SSD Antal uttag från tabellerna i SSD Antal API-anrop Punktlighet i publiceringen Andel undersökningar med fullständig dokumentation Antal utförda uppdrag i avgiftsfinansierad verksamhet Antal besök på webbplatsen Antal besvarade förfrågningar (telefon, e-post)
Samordning och internationellt statistiskt samarbete	Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet med deltagande från SCB Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet som myndigheten bidragit till
Tjänsteexport	Antal utlandsstationerade långtidskonsulter Antal korttidsuppdrag Antal mottagna studiebesök

Förändringar jämfört med tidigare år

SCB ska årligen redovisa kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten. Som underlag har en leveransenkät skickats ut till kunder som fakturerats för ett uppdrag på minst 10 000 kronor. Enkäten omfattar åtta frågor kring det material som SCB har levererat. Leveransenkäten har under de senaste åren dragits med låg svarsfrekvens. Ett arbete att förändra undersökningen har resulterat i att Leveransenkäten vid halvårsskiftet ersattes av undersökningen Kundernas förtroende. Förändringen innebär att antalet frågor minskar från åtta till fyra, att svarsalternativen går från en sjugradig till en femgradig skala. Som ett komplement till den förkortade enkäten ska en kvalitativ undersökning genomföras som djupintervjuer med de tjugo största kunderna, avseende den totala kostnaden för uppdragen. Denna del är under utveckling och de första intervjuerna beräknas kunna genomföras under andra halvåret 2019. I denna årsredovisning redovisas endast uppgifterna från Leveransenkäten. Dels för att inte ha två olika uppgifter om kundnöjdheten, dels för att inte det finns några jämförelsetal att tillgå för den nya undersökningen. Således baseras uppgiften om kundnöjdheten på svar som inkommit under första halvåret. Det bör dock inte påverka jämförbarheten med tidigare år men med tanke på den låga svarsfrekvensen bör generella slutsatser om SCB:s uppdragsverksamhet dras med försiktighet.

Verktygen för att hantera inkommande samtal till Statistikservice har uppdaterats under året, vilket har resulterat i att det saknas statistik för ett antal veckor, dels i början av januari, dels för mars och april. För att få en rimlig jämförelse med tidigare år har antal samtal skattats med hjälp av motsvarande perioder för 2017.

Finansiering och kostnadsfördelning

SCB:s verksamhet kan indelas i en anslagsfinansierad verksamhet och en avgiftsfinansierad verksamhet. Verksamheten finansieras huvudsakligen av anslag från Finansdepartementet samt några andra mindre anslag från andra departement. Knappt hälften av verksamheten finansieras genom avgifter och bidrag främst genom uppdrag från andra myndigheter.

De totala intäkterna och kostnaderna för ett verksamhetsområde består av direkta respektive

indirekta intäkter och kostnader. Kostnadsfördelning av persontid sker genom tidsrapportering. I timpriset ingår förutom lönekostnader även gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. för att få en rättvisande fördelning av kostnaderna på respektive verksamhet. Kostnader för gemensam infrastruktur, processer, verktyg och metoder har fördelats på basis av tidsrapporterad tid på respektive verksamhet.

Metoden för produktivetsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivetsutvecklingen inom anslagsverksamheten har tillämpats sedan 2001. För att beräkna produktivetsutvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på kostnaderna i produktionen i utgångsåret. Dvs. i Årsredovisning 2018 beaktas förändring mellan 2017 och 2018. Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokalyta. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationalräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetstimme. Förändringen av arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitetsförändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser.

Insatserna uppdelas på arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år. Totalproduktivitetsförändring är ett bättre mått på produktivitetsutveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

En inriktning framöver är att ta fram en alternativ uppföljning och återsrapportering, som beaktar både förändringar i löpande produktion samt i kvalitet och utveckling, som kan ersätta nuvarande metod för produktivitetsberäkning.

Verksamhetens övergripande resultat

Verksamhetens övergripande resultat

"Statistiska centralbyrån ansvarar för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik..."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Verksamheten i sammandrag

Anslagsfinansierad verksamhet enligt plan

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

Punktligheten i publiceringen var fortsatt hög och uppgick till 99 procent. En korrigering i publicerad statistik som bedömdes som allvarlig gjordes under året och antalet interna felrapporter var något färre än 2017.

Arbetet med att höja svarsnivåerna i individ- och hushållsundersökningar är ett fortsatt prioriterat område. Under året utökades den andel av urvalet av *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) som läggs ut på en extern leverantör och uppgår nu till 50 procent. Dock har de tidigare goda resultaten med hög svarsfrekvens hos den externa dataleverantören uteblivit och utvecklingen följs därför mycket noga. Vidtagna åtgärder för den del av AKU som samlas in av SCB bedöms ha stabiliserat myndighetens del av datainsamlingen. Det andra huvudspåret i bortfallsarbetet med AKU är att erbjuda webbenkät som komplement till en telefonintervju. Under året har arbetet fortsatt med att förbereda ett införande av webbenkät i AKU.

En extern revision avseende ISO 20 252 genomfördes under 2018. Uppföljningsrevisionen i slutet av året resulterade i en fortsatt certifiering för SCB. Under året certifierades SCB dessutom mot miljöledningsstandarden ISO 14001.

Den statistiska informationen ska enligt regleringsbrevet göras mer tillgänglig och användbar och förståelsen och tolkning av statistiska resultat och samband ska underlättas. I slutet på året

introducerades en ny innehållstyp, *Snabba fakta*, på webbplatsen. På 33 faktasidor ges en snabb överblick av ett avgränsat statistikområde. Under året publicerades 82 artiklar på webbplatsen och knappt 50 av dem publicerades även i SCB:s tidskrifter, till exempel *Välfärd*. SCB ska göra mer statistik fritt tillgänglig som öppen data och under 2018 har en genomgång gjorts av statistik som idag erbjuds inom i den avgiftsfinansierade verksamheten vilket resulterade i ett antal aktiviteter som syftar till att öka utbudet av den officiella statistiken.

Kostnaderna för uppgiftslämnandet minskade under 2018 med ca 1 procent jämfört med föregående år.

Minskad volym i den avgiftsfinansierade verksamheten

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för att tillgodose användarnas behov. Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Intäkterna har minskat med 1,9 mnkr jämfört 2017. I leveransenkäten fick SCB medelbetyget 6,4 på en sjugradig skala för utförda uppdrag vilket var i nivå med 2017.

Uppdrag avseende officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet. Uppdrag avseende officiell statistik utgjorde 26 procent av den totala volymen av den avgiftsfinansierade verksamheten.

Stödprocesser

Under året har fortsatta effektiviseringar av myndighetens lokallösningar gjorts genom en förtätning av arbetsplatserna i Stockholm. Lokalyta som frigjorts har efter att de avgränsats hyrts ut till annan hyresgäst. I januari 2019 fattades ett beslut om flytt till nya lokaler i Stockholm. De nya lokalerna är belägna i Solna strand och flytten är planerad till sommaren 2020.

Införandet av ett nytt system för diarieföring, arkivredovisning och e-arkiv har pågått under året. Systemet är driftsatt men implementeringen är inte avslutad. Fördröjningen har bl.a. påverkat att arkiveringsarbetet inte kunnat genomföras i den takt som varit planerad.

Vid varje upphandling som överstiger tröskelvärdet har en prövning gjorts utifrån en fastställd rutin i syfte att säkerställa efterlevnad av de nya krav på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Prövningen dokumenteras enligt fastställda kriterier.

Omlokalisering och övertalighet

Regeringen beslutade den 27 april 2017 att SCB senast den 30 april 2018 skulle omlokalisera ytterligare delar av verksamheten från Stockholm till Örebro. Utifrån inriktningsbeslutet flyttades väsentliga delar av gd-stab och administrativa avdelningen samt delar av kommunikationsavdelningen till Örebro. Vidare beslutades att IT-avdelningen och avdelningen för datainsamling från företag och organisationer skulle koncentreras till Örebro. För IT-avdelningen genomförs omlokaliseringen i tre etapper och de två sista etapperna beräknades initialt vara genomförda senast den 31 december 2019. Den verksamhet som var direkt berörd av omlokaliseringen omfattade vid tidpunkten för beslutet ca 100 anställda.

Ett aktivt arbete med matchning av resurser till lediga tjänster och en restriktion för externa rekryteringar resulterade i att personer direkt berörda av omlokaliseringen väsentligt minskade. Under perioden maj 2017 – april 2018 är myndighetens bedömning att ca 50 medarbetare sagt upp sig som en följd av omlokaliseringen.

I december 2017 sades 32 anställda med tjänstgöringsort Stockholm upp på grund av arbetsbrist. Åtta personer valde att byta tjänstgöringsort och följde med verksamheten till Örebro. I Örebro externrekryterades 32 personer under perioden maj 2017- april 2018.

Omlokaliseringen av verksamhet från gd-stab, kommunikations- och administrativ avdelning samt avdelningen för datainsamling från företag och organisationer är avslutad.

På IT-avdelningen gjordes i oktober 2018 sex uppsägningar pga. arbetsbrist och IT-verksamheten i Stockholm är vid årets slut i princip avvecklad då många medarbetare lämnat SCB för annan arbetsgivare.

Arbetet med överföring och uppbyggnad av kompetens har varit kännbar i de verksamheter som flyttats över med en högre belastning som följd.

I linje med regeringens beslut har statistikproduktion med bibehållen kvalitet prioriterats i genomförandet av omlokaliseringsbeslutet. Under omställningsperioden har statistiken producerats i enlighet med arbetsplanen, punktligheten har varit fortsatt hög och få fel av betydelse i statistiken har noterats. Myndigheten har däremot tappat fart i utvecklingsverksamheten och fått skjuta fram visst nödvändigt förändringsarbete, främst till följd av brist på IT-kompetens.

Omlokaliseringen har inneburit fortsatta mer-kostnader för SCB. I SCB:s rapportering till regeringen i maj beräknades de sammantagna kostnaderna för omlokaliseringen för åren 2017-2019 uppgå till ca 24,8 mnkr. Kostnaderna uppgick till 10,5 mnkr 2017 och 13,2 mnkr 2018.

Övertalighet i andra verksamheter

Under hösten 2017 konstaterades övertalighet i SCB:s fältintervjuverksamhet och i SCB:s bibliotek. Detta resulterade i att 39 personer sades upp på grund av arbetsbrist. Avvecklingen av biblioteket slutfördes i slutet av januari 2019 och omställningen av datainsamlingsverksamheten slutfördes i mitten av februari 2019 då anställningarna upphör för de personer som haft ett års uppsägningstid. En skillnad jämfört med omlokaliseringen är att det är ett fåtal personer som under processens gång slutat på grund av att de fått ett annat arbete.

EU:s dataskyddsförordning

I november 2017 tillsattes en arbetsgrupp med ansvar att implementera de förberedelser vad gällde dokumentation, bevarande och gallring som behövde vidtas innan EU:s dataskyddsförordning trädde i kraft. Arbetet har bl.a. omfattat att säkerställa att myndighetens rutiner lever upp till förordningens krav och att stärka förutsättningarna avseende arkivering hos Riksarkivet. När förordningen trädde i kraft hade

myndigheten ett fungerande system för elektroniska registerutdrag samt en registerförteckning som omfattade all behandling av personuppgifter i statistikproduktionen och i administrativ verksamhet.

För undersökningar med gällande Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrifter (RA-MS-beslut) har en genomgång och uppdatering av dessa beslut genomförts och frister har fastställts. Vidare har framställan gjorts till Riksarkivet avseende undersökningar som saknar RA-MS-beslut om bevarande och gallring samt om nya föreskrifter för indata och andra uppdrag. Interna rutiner har förtydligats, utbildning och stöd till verksamheten har säkertställts. Myndigheten bedömer att medvetenheten och kunskapen gällande hantering av personuppgifter har höjts ytterligare. Fördröjningen av införandet av ett nytt arkiveringssystem medför att den arkiveringsplan som tagits fram inte har blivit påbörjad. Vidare har arbetsgruppen identifierat behov som hanteras i pågående eller planerade förändringsarbeten och som ligger till grund för fortsatt arbete under 2019.

Ekonomisk översikt

Anslag och årets kapitalförändring

Under 2018 har SCB haft tilldelade anslagsmedel om 579,7 mnkr. SCB hade ett ingående anslags-sparande om 7,2 mnkr, varav förvaltningsanslaget 6,9 mnkr. Vid utgången av 2018 hade SCB ett utgående anslagssparande om 12,8 mnkr. Årets kapitalförändring var 6,1 mnkr. Årets kapitalförändring motsvarar resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten.

Verksamhetens intäkter

SCB:s intäkter var totalt 1 095,9 mnkr för 2018 varav 52,3 procent består av intäkter av anslag, 46,1 procent intäkter av avgifter och andra ersättningar och 1,6 procent av intäkter av bidrag och finansiella intäkter.

Under 2018 har de totala intäkterna ökat med 11,8 mnkr (1,1 %) jämfört med 2017. Intäkter av anslag ökade med, 7,3 mnkr beroende på ökad förbrukning, främst till följd av intermittenta undersökningar som t.ex. *Hushållens boendeutgifter* (BUT)

och *Valdeltagandeundersökningen*. Intäkter av avgifter och andra ersättningar var i nivå med 2017 medan intäkter av bidrag ökade med 4,9 mnkr (41,7%). Avgiftsintäkter och bidragsintäkter varierar mellan åren beroende på uppdrag av tillfällig karaktär. Finansiella intäkter var ungefär i nivå med 2017.

Verksamhetens kostnader

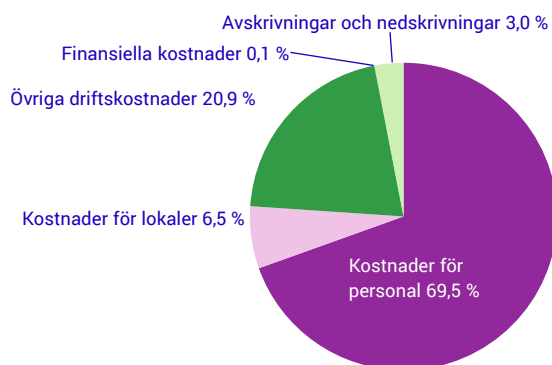
De totala kostnaderna uppgick till 1 089,9 mnkr vilket jämfört med 2017 är en minskning med 12,6 mnkr (-1,1%). Omlokaliseringen har medfört merkostnader för dubbelbemanning avseende överlämning av arbetsuppgifter och kompetensöverföring. För att hantera merkostnaderna inom de ekonomiska ramarna har externa rekryteringar begränsats och den interna rörligheten ökat. Resurser har dragits ner generellt inom olika verksamheter. Sammantaget har det inneburit att bemanningen har minskat jämfört med 2017.

I figur 1 redovisas verksamhetens kostnader. De totala kostnaderna för personal utgör 69,5 procent av SCB:s totala kostnader. Kostnader för personal har minskat med 15,9 mnkr (-2,1 %) jämfört med 2017, varav lönekostnader och arbetsgivaravgifter har minskat med 20,9 mnkr, då antalet årsarbetskrafter har minskat med 62 personer. Kostnader för lokaler minskade med 2,0 mnkr jämfört med 2017 främst p.g.a. minskad lokalyta. Övriga driftskostnader ökade med 1,7 mnkr.

Finansiella kostnader har ökat något jämfört med föregående år. Avskrivningar och nedskrivningar ökade med 3,2 mnkr jämfört med 2017, främst till följd av ökade avskrivningskostnader på egenutvecklade IT-system.

Årets aktiveringar av personalkostnader och övriga driftskostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar uppgår till 7,9 mnkr respektive 7,0 mnkr, en minskning om 4,0 mnkr jämfört med 2017. Minskningen innebär en kostnadsökning jämfört med föregående års aktiveringar. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år.

Figur 1: Verksamhetens kostnader¹ 2018, procent

1) Se belopp i den Finansiella redovisningen.

Intäkter och kostnader per område

Intäkter och kostnader redovisas i tre olika verksamhetsområden enligt SCB:s instruktion. De totala intäkterna har ökat med 11,8 mnkr jämfört med 2017 och kostnaderna har minskat med 12,6 mnkr.

Utveckla, framställa och sprida statistik är det största verksamhetsområdet med 93,9 procent av de totala intäkterna. Det är totalt en ökning om 22,0 mnkr jämfört med 2017. Kostnaderna för området minskade med 4,0 mnkr. Volymerna minskade inom Tjänsteexporten under 2018 med 8,9 mnkr vilket ledde till minskade kostnader då flera större projekt avslutades under året. Nya projekt kommer att starta under 2019.

Den totala kapitalförändringen var 6,1 mnkr vilket är att jämföra med 2017 då den var -18,3 mnkr.

Tabell 1: Intäkter och kostnader per verksamhetsområde, mnkr

	2016	2017	2018
Utveckla, framställa och sprida statistik			
Anslag ¹	590,7	559,5	568,1
Avgifter och andra intäkter än anslag	453,5	447,9	461,4
Summa intäkter	1 044,2	1 007,5	1 029,5
Anslagsverksamhet ¹	590,7	559,5	568,1
Avgiftsverksamhet	462,3	466,2	453,7
Summa kostnader	1 053,0	1 025,7	1 021,8
Kapitalförändring	-8,7	-18,3	7,7
Samordning och internationellt statistiskt samarbete			
Anslag ¹	5,9	6,0	4,8
Avgifter och andra intäkter än anslag	0,1	0,3	0,2
Summa intäkter	6,0	6,3	5,0
Anslagsverksamhet ¹	5,9	6,0	4,8
Avgiftsverksamhet	0,1	0,3	0,2
Summa kostnader	6,0	6,3	5,0
Kapitalförändring	0,0	0,0	0,0
Tjänsteexport			
Anslag ¹	.	.	.
Avgifter och andra intäkter än anslag	71,0	70,4	61,5
Summa intäkter	71,0	70,4	61,5
Anslagsverksamhet ¹	71,1	70,4	63,1
Avgiftsverksamhet	71,1	70,4	63,1
Summa kostnader	71,1	70,4	63,1
Kapitalförändring	-0,1	0,0	-1,6
Totala intäkter och kostnader			
Anslag ¹	596,6	565,5	572,9
Avgifter och andra intäkter än anslag	524,6	518,7	523,1
Totala intäkter	1 121,2	1 084,2	1 095,9
Anslagsverksamhet ¹	596,6	565,5	572,9
Avgiftsverksamhet	533,5	537,0	517,0
Totala kostnader	1 130,0	1 102,5	1 089,9
Kapitalförändring	-8,9	-18,3	6,1

1) Inklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

Produktivitetsutveckling

"Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år"

Regleringsbrev för budgetåret 2018

Produktivitetsens utveckling kan variera mellan enskilda år till följd av kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker och följs därför upp bäst genom att beräkna utvecklingen under en längre period. Metoden som tillämpas för produktivetsberäkningen är relativt grov och beräkningen görs endast för anslagsverksamheten. Förändringar av kvalitetsmässig karaktär ingår inte dvs. produktivetsberäkningarna tar inte hänsyn till om kvaliteten på SCB:s produkter har förändrats. I den mån kvaliteten ökar underskattas produktivetsutvecklingen och i den mån kvaliteten minskas överskattas produktivetsutvecklingen. För att få en rättvisande bild av verksamheten bör man därför även beakta de kvalitetsförändringar som SCB gör i verksamheten.

Under 5-årsperioden 2014–2018 visar måttet för totalproduktivitet att produktiviteten har ökat med i genomsnitt 2,8 procent per år och för tioårsperioden 2009–2018 är motsvarande genomsnittliga ökning 2,1 procent per år. Måttet för arbetsproduktivitet visar att produktiviteten under femårsperioden har ökat med i genomsnitt 3,5 procent per år. Motsvarande ökning för tioårsperioden är 2,3 procent. För 2018 beräknas totalproduktiviteten ha ökat med 2,2 procent och arbetsproduktiviteten ökat med 4,6 procent. I totalproduktiviteten beaktas utöver förändringar i produktionsvolymen och arbetade timmar även förändringar i lokalyta och övriga insatser så som övriga driftskostnader och

avskrivningar. För att ha konsistens med resultaträkningen, där kostnaderna är lägre till följd av aktivering av kostnader för immateriella anläggningstillgångar, har antalet arbetade timmar nedräknats i motsvarande grad.

Under 2018 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten ökat med 2,0 procent (11,3 mnkr). Volymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten 2017. Produktionsvolymen ökade netto 2018 bl.a. beroende på att de intermitenta undersökningarna om *Hushållens boendeutgifter* (BUT) och *Valdeltagandeundersökningen* genomfördes. Detta har bidragit till fler arbetade timmar under året.

Dock har det totala antalet arbetade timmar minskat med 2,6 procent främst till följd av minskade timmar i insamlingsverksamheten. Anlitandet av extern leverantör av intervjudata till AKU har bidragit till minskning av egna arbetade timmar då kostnader istället kommer i form av övriga driftskostnader.

Fortsatt effektivisering av lokalytan i Örebro har bidragit positivt till produktiviteten. Övriga insatser dvs. anslagsandelen av övriga driftskostnader har netto ökat med 12,2 procent.

Kostnaderna har ökat bl.a. till följd av utökningen till extern leverantör av intervjudata till AKU. Även kostnaden för konsulttjänster samt avskrivningar har ökat. Avskrivningarna har ökat jämfört med 2017 till följd av att egenutvecklade IT-system har färdigställts. Under 2018 har de sammanvägda insatserna totalt minskat med 0,2 procent.

Tabell 2: Produktivetsutveckling i anslagsverksamheten, årliga förändringar i procent

	2014	2015	2016	2017	2018
Produktionsvolym ¹	2,0	-0,9	3,0	-0,9	2,0
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	0,5	-3,1	-1,0	-6,2	-2,6
Lokaler	-1,5	-2,5 ²	-1,5	-2,9	-1,2
Övriga insatser	-2,7	-2,6	33,1	-25,1	12,2
Sammanvägt	-0,1	-3,0 ²	4,3	-9,7	-0,2
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet ²	1,5	2,2	4,0	5,3	4,6
Totalproduktivitet ³	2,1	2,0	-1,3	8,8	2,2

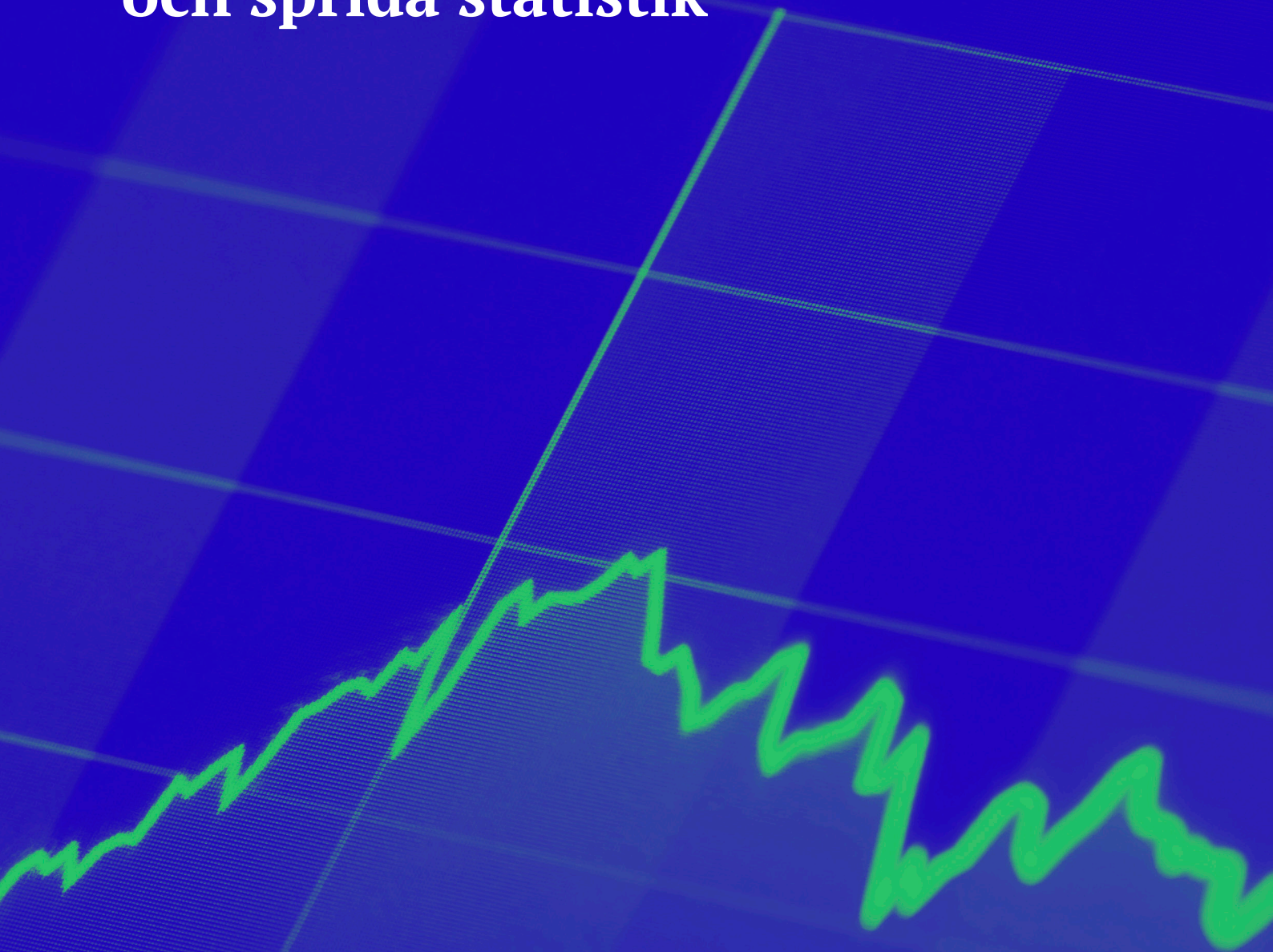
1) Produktionsvolymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten.

2) Arbetsproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med förändringen av antalet arbetade timmar.

3) Totalproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med den sammanvägda förändringen av samtliga produktionsinsatser.

Se vidare under Upplysningar om resultatredovisningen.

Utveckla, framställa och sprida statistik

Utveckla, framställa och sprida statistik

Anslagsfinansierad verksamhet

"Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna."

Regleringsbrev för budgetåret 2018

Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

SCB:s verksamhet kan indelas i anslagsfinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Redovisade kostnader för anslagsverksamheten efter ämnesområde uppgår till 586,5 mnkr, vilket motsvarar samtliga intäkter hänförliga till anslagsverksamheten. SCB har ett utgående anslagssparande om 12,8 mnkr. Kostnaderna för den anslagsfinansierade verksamheten ökade jämfört med 2017. Förbrukningen ökade bl.a. till följd av genomförande av intermittenta undersökningar.

Tabell 3: Kostnader efter ämnesområde, mnkr

Ämnesområde	2016 ¹	2017 ¹	2018 ¹
Arbetsmarknad	158,0	163,0	150,8
Befolkning	18,4	17,4	17,4
Boende, byggande och bebyggelse	20,4	18,4	17,6
Demokrati	8,8	8,7	12,6
Handel med varor och tjänster	26,1	25,6	27,8
Hushållens ekonomi	33,7	21,5	28,2
Levnadsförhållanden	35,4	37,2	36,8
Miljö	18,0	13,2	15,2
Nationalräkenskaper	59,2	59,3	61,9
Näringsverksamhet	70,0	71,8	75,4
Offentlig ekonomi	10,6	10,4	10,5
Priser och konsumtion	47,5	44,7	47,0
Utbildning och forskning	37,3	33,1	33,7
Övrigt	63,3	48,3	51,6
Summa	606,7	572,8	586,5

1) I anslagsutfallet, kostnader efter ämnesområdet, ingår gemensamma kostnader som kan hänföras till anslagsverksamheten.

Intermittent verksamhet och nettoeffekt av aktiveringar och avskrivningskostnader från tidigare

års aktiveringar innebär att anslagsförbrukningen varierar mellan åren.

Intermittenta variationer är främsta orsaken till kostnadsförändringarna inom områdena *Demokrati* och *Hushållens ekonomi*. Inom området *Demokrati* genomfördes *Valdeltagandeundersökningen* samt omställningen av datainsamlingsverksamheten och metodundersökning för *Partisympatiundersökningen* (PSU). Undersökningen *Hushållens boendegifter* (BUT) genomfördes 2018 inom området *Hushållens ekonomi*. Inom området *Arbetsmarknad* minskade kostnaderna mellan 2017 och 2018 för *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) genom utökad datainsamling via extern leverantör.

Anpassningar av statistikens innehåll och omfattning till följd av utökade och förändrade krav från EU ska hanteras inom givna anslagsramar. För anpassningar, utveckling och viss försöksverksamhet erhöi SCB 9,2 mnkr i bidragsintäkter från EU under 2018.

Individbaserad statistik

Ny statistik utvecklas successivt och exempel på detta är att statistik om växelvis boende barn har publicerats för första gången.

I samband med valet 2018 skannades landets samtliga röstlängder i samarbete med länsstyrelserna och Valmyndigheten. Nu finns ett totalräknat valdeltaganderegister som erbjuder ökade möjligheter till ny och mer detaljerad statistik.

Ett flertal nya rapporter har publicerats bl.a. om hur väl SCB mäter separationer med hjälp av registerbaserad statistik. En rapport med långa tidsserier som beskriver utvecklingen inom en rad områden har publicerats baserat på data i *Undersökningarna av levnadsförhållanden* (ULF/SILC). I databaserna har historiska tidsserier publicerats för utbildningssektorn avseende bl.a. elever i grundläggande utbildning 1960-2017 och barn i barnomsorg från 1937-2017.

AKU publicerar återkommande Bakgrundsfakta i syfte att beskriva statistikens kvalitet eller innehåll. Under 2018 har ett Bakgrundsfakta som jämför långtidsarbetslösa i AKU och Arbetsförmedlingen publicerats. AKU publicerar också återkommande temaartiklar som med deskriptiv ansats belyser ett avgränsat område. Under 2018 har exempelvis artiklar om personer som arbetar under studietiden samt personer som är ofrivilligt utan arbete publicerats.

Extern leverantör av intervjudata till AKU

En extern leverantör har sedan 2015 använts på försök för en del av insamlingen till AKU. En förnyad upphandling genomfördes under 2017 vilket enligt det nya avtalet innebär att 50 procent av insamlingen av AKU utförs av den externa leverantören. Upptrappningen från 20 till 50 procent av urvalet gjordes under våren 2018. De tidigare goda resultaten med hög svarsfrekvens hos den externa datainsamlaren har dock uteblivit och utvecklingen följs därför mycket noga och ett antal åtgärder har vidtagits, exempelvis genom att kontinuerligt studera processdata.

Exempel på infografik som publicerats 2018

Statistik inom utbildningsområdet

Från 2018 har SCB tilldelats ansvar för statistik om folkhögskolor samt eftergymnasiala yrkesutbildningar, vilket innebär att den statistik som publiceras är officiell statistik. Behovet av statistik har kartlagts och en tabellplan har tagits fram som beskriver den nya statistiken som kommer att publiceras med start under 2019. I arbetet har

också definitioner, mätinstrument och granskningsprocessen förbättrats kring folkhögskolestatistiken. Ett omfattande arbete har även bedrivits för att säkerställa kvaliteten i uppgifterna avseende yrkeshögskolan.

Innehållet i delar av utbildningsregistret har förbättrats genom att information från fem nya källor har samlats in och nu inkluderats i registret.

Under 2018 har SCB genomfört de aktiviteter som specificeras i regleringsbrev avseende anslag 4:4 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Flera av aktiviteterna berör de analyser som SCB gör i samspelet mellan utbildning och arbetsmarknad.

Ekonomisk statistik

Det pågår ett intensivt arbete med att avsluta systemomläggningen av Företagsdatabasen. Projektet avslutas under 2019 och innebär, förutom att systemet lyfts till ny teknik, också att registervården moderniseras.

Anpassningen till mikrodatautbytet inom utrikeshandeln med varor pågår och en teknisk lösning för att skicka och ta emot data utvecklas. Under hösten genomgick SCB en certifieringsprocess för kunna delta i samarbetet och är nu certifierad. Test av datautbyte påbörjas när Eurostat fått nödvändigt IT-stöd på plats.

Från och med 1 januari 2019 ska företag med anställda redovisa arbetsgivardeklarationer till Skatteverket varje månad vilket ur statistikhänseende innebär att det finns en ny källa att använda. Ett omställningsarbete pågår för att bl.a. anpassa den *Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken* (RAMS) till de månatliga arbetsgivardeklarationerna. Uppgifterna kan också användas i andra undersökningar.

Digital insamling av priser

Arbetet med att ersätta manuell insamling med digital inom prisstatistiken har fortsatt under 2018 och andelen transaktionsdata, framförallt avseende livsmedel, har ökat. En del av insamlingen, som tidigare gjorts i fält, har ersatts med insamling av data från hemsidor. Vidare har kontakter tagits med representanter i flera branscher för att kunna ta ytterligare steg med insamling av

transaktionsdata. Datainsamlingen kan göras med API:er och kommer att påbörjas under 2019.

Nationalräkenskaperna

Arbetet med att utveckla ett nytt IT-baserat beräkningsstöd för *Nationalräkenskaperna* (NR) har fortsatt. Implementering av ett nytt indata-system pågår och utvecklingsarbetet under året har koncentrerats kring processerna Bearbeta och analysera. Målsättningen är att det nya systemet och de nya arbetsprocesserna tas i bruk 2020 för NR-beräkningarna.

Under 2018 har ett omfattande arbete skett med allmän översyn av källor och metoder för nationalräkenskaperna, ett arbete som kommer att fortsätta fram till publiceringen i september 2019.

Inom nationalräkenskaperna bedrivs ett långsiktigt projekt med syftet att utveckla ett snabbestimat för BNP och sysselsättning, s.k. BNP-flash. Målsättningen är att under 2020 publicera ett snabbestimat på aggregerad nivå 30-40 dagar efter kvartalets slut. I samband med att det nya snabbestimatet introduceras utgår den tidiga beräkningen som idag endast görs för andra kvartalet. En referensgrupp med deltagare från myndigheter, universitet och finansmarknaden har knutits till projektet.

Sverige har, som de flesta andra medlemsstater, tillfälliga undantag från delar av de krav som följer av Europaparlamentets och Rådets förordning (EU nr 549/2013 av den 21 maj 2013) om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (ENS 2010). Av totalt 51 undantag är 37 åtgärdade och de resterande kommer att åtgärdas i samband med implementeringen av den allmänna översynen.

Eurostat besökte SCB i oktober 2018 för revision av Bruttonationalinkomsten (BNI). Det konstaterades att många åtgärds punkter som identifierats vid den tidigare revisionen har åtgärdats och därmed är stängda, samtidigt som SCB fick ett antal nya. Revisionscykeln fortsätter under 2019.

Av de 23 åtgärds punkter som följde av revisionen avseende *Excessive Deficit Procedure* (EDP) 2017 har SCB åtgärdat 20 och arbete pågår med resterande tre. Nytt dialogbesök avseende EDP planeras till hösten 2019.

Miljöstatistik

Fler moduler i miljöräkenskaperna

2018 var första året då tre ytterligare moduler inom miljöräkenskaperna rapporterades till Eurostat inom ramen för förordningen om Europeiska miljöräkenskaper. Sedan tidigare rapporterar SCB in data om luft, miljöskatter och materialflöden. De tre nya områdena omfattade energi, miljösektorn och miljöskyddskostnader. Bland annat har miljösektorn genomgått ett genomgripande metodarbete med syfte att uppfylla förordningen vilket även ledde till att flera nya tabeller har publicerats i statistikdatabasen. Även energiräkenskaperna har utvecklats från grunden där statistik från Energimyndigheten varit grundbulten i den nya statistiken.

Öppna data

All officiell statistik som SCB producerar finns fritt tillgänglig i SCB:s statistikdatabas. SCB vill göra mer statistik fritt tillgänglig som öppen data. Under 2018 har en genomgång gjorts av statistik som idag erbjuds i den avgiftsfinansierade verksamheten. Genomgången resulterade i ett antal aktiviteter som syftar till att öka utbudet av den officiella statistiken. Ett exempel är statistik på lägre regional nivå som återkommande utförs som tilläggsuppdrag i en anslagsfinansierad statistikprodukt. Under året har beslut fattats om att anslagsfinansiera Geografidatabasen vilket bland annat ger fri tillgång till viss geografisk information från och med 2019.

Vidare har SCB ambitionen att tillgängliggöra mer uppgifter från SCB:s allmänna företagsregister. Under året har en webbtjänst lanserats där användarna kan räkna hur många företag och arbetsställen som finns i SCB:s allmänna företagsregister. Beräkningar kan göras med hjälp av en mängd olika variabler till exempel kommun, branschkod, juridisk form och storleksklass efter antal anställda. SCB har i sitt Budgetunderlag till regeringen gjort en framställan om en ny finansieringsmodell för att göra registret fritt tillgängligt.

Agenda 2030

SCB samordnade under första halvåret 2018 det svenska bidraget till den globala uppföljningen genom att hantera de förfrågningar som inkom,

frågor som i vissa fall också hanterades tillsammans med andra myndigheter. I juni fick SCB ett uppdrag av regeringen att samordna produktion, utveckling och tillgängliggörande av den statistiska uppföljningen av Sveriges genomförande av Agenda 2030. Den första statistiska lägesrapporten ska göras under 2019. Under uppstartsfasen av arbetet med uppdraget har samordningsrutiner och verktyg tagits fram. Samverkan med berörda myndigheter och organisationer har gett upphov till många förslag som kommer att implementeras i arbetet med den första uppföljningen.

Uppdrag i regleringsbrevet

Arbetsplanen över den anslagsfinansierade verksamheten redovisades till regeringen den 31 januari. I enlighet med regleringsbrevet har SCB gjort mikrodata tillgängliga för Regeringskansliet. SCB har också levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov. AKI-RAM redovisades till Finansdepartementet den 30 januari.

Uppgifter om tillgänglighet samt könsuppdelning m.m.

Den första utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet har genomförts och resultatet presenterades i *Sveriges officiella statistik – årlig rapport för 2017*. Baserat på erfarenheterna från den första uppföljningsomgången har frågeformuläret förbättrats till den omgång som nu pågår. SCB fastställde under våren nya riktlinjer för officiell statistik. Riktlinjerna skapar förutsättningar för att begreppet tillämpas på samma sätt av de olika statistikansvariga myndigheterna, vilket är något som efterfrågats i många olika sammanhang. I ett användarperspektiv bidrar riktlinjerna också till en ökad kunskap om skillnaden mellan officiell och annan statlig statistik.

SCB beslutade att 2018-års uppföljning av könsuppdelning av statistiken skulle genomföras i form av en enkät till samtliga myndigheter som ansvarar för individbaserad officiell statistik, inklusive SCB. Enkäten skickades ut under hösten 2018 som en del i det paket av frågeformulär som avsåg den officiella statistikens kvalitet och tillgänglighet respektive uppföljning och planering av den officiella statistiken. Myndigheterna

kommer under våren 2019 att få en återrapportering i form av en summering av de svar som lämnats och som avser den egna myndigheten. En mer övergripande resultatredovisning kommer i sedvanlig ordning att lämnas i årsrapporten för Sveriges officiella statistik.

Statistik om det civila samhället

Den 11 december 2018 publicerades statistik över det civila samhället för redovisningsår 2016 i en statistiknyhet, en publikation samt i statistikdatabasen. För första gången redovisades också en värdering i ekonomiska termer av det frivilliga arbetet som utförs obetalt och inom ramen för en ideell organisation i det civila samhället.

Under året har en utredning genomförts med syftet att undersöka möjligheterna till samordning och utveckling av civila samhällets rampopulation som ligger till grund för statistiken. I utredningen ingick att se över kvalitet, regelverk och effekter av förslag samt att ge kostnadsförslag på nödvändiga insatser. I rapporten redovisas förslag på ett antal aktiviteter som skulle förbättra rampopulationen och därmed även statistiken. Fokus har varit skapa en transparent population som också ska vara möjlig att ta del av utanför SCB, vilket skulle underlätta arbetet för olika intressenter att göra analyser som bygger på samma referensram.

Moderna beredskapsjobb

SCB omfattas av regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten vilket utgör ett uppdrag i regleringsbrevet för budgetåret 2018. Som en följd av genomförandet av omlokaliseringsbeslutet samt den övriga arbetsbrist som konstaterats har det inte funnits utrymme att bidra till regeringens mål på detta område. SCB har lämnat en redovisning till Statskontoret i enlighet med deras önskemål.

Data för att möjliggöra uppföljning av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

Tabeller avseende levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning baserat på ULF/SILC och Barn-ULF har tagits fram i samråd med Myndigheten för delaktighet. Tabellerna innehåller uppgifter om barn och vuxna med funktionsnedsättning, samt föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Det senare är nytt för 2018

års uppdrag. Därtill har utvecklingsförslag lämnats till Socialdepartementet. Huvudinriktningen i förslaget är att SCB ska få i uppgift att löpande samordna och publicera statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning, företrädesvis i form av officiell statistik. Där belyses också behovet av att anpassa definitionen av personer med funktionsnedsättning för statistiska ändamål till kommande förändringar i SILC, samt de ökade analysmöjligheter som skulle ges av ett större urval i ULF/SILC.

Uppdrag att ta fram ett socioekonomiskt index för landets samtliga skolhuvudmän och skolenheter

Uppdraget levererades enligt plan till Skolverket den 12 april och uppdaterades med en ny regional indelning baserat på de s.k. DESO-områdena.

Handlingsplan för genomförande av jämställdhetsintegrering

Under året har SCB arbetat vidare med att genomföra de aktiviteter som återfinns i planen. Att den individbaserade officiella statistiken ska vara uppdelad efter kön regleras i 14 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. SCB har till uppgift att göra en årlig uppföljning av paragrafens tillämpning och under året har en översyn genomförts av hur denna uppföljning görs. Översynen har resulterat i att uppföljningen nu samordnas med den uppföljning som görs av kvaliteten i den officiella statistiken. Samordningen bedöms effektivisera arbetet och medför att ett större fokus kan läggas på den återkoppling som görs till de statistikansvariga myndigheterna.

Tidigare uppföljningar av tillämpningen av den 14 § har visat att tolkningen av paragrafen skiljer sig åt. SCB saknar rätt att föreskriva på området och därför utarbetas riktlinjer för tillämpning av 14 § statistikförordningen. Förslaget till riktlinjer ska remissbehandlas med de statistikansvariga myndigheterna. Riktlinjerna är grundläggande för det fortsatta arbetet med att ta fram material som ska stödja statistikproducenterna att inkludera jämställdhetsperspektivet och redovisa statistiken könsuppdelad.

En sammanställning över de källor som SCB använder för att ta fram regional jämställdhetsstatistik finns tillgänglig på webbplatsen. Arbetet med att öka utbudet av statistik som

belyser ett regionalt perspektiv har av resursskäl fått prioriterats ned under året.

Under året har SCB kartlagt arbetet med jämställdhetsintegrering i tjänsteexportens projekt. Indikatorer för uppföljning har tagits fram och arbetet kommer fortlöpa nästa år genom integrering av indikatorerna i projektplanering och genomförande. Att ta fram jämställdhetsstatistik för att belysa situationen för kvinnor och män i partnerländerna är därutöver ofta ett delmål i projekten.

SCB har under året vid förfrågan gett andra myndigheter stöd i arbetet med att könsuppdelat statistik.

Statistik över cirkulär migration till och från Sverige

Sedan uppdraget att ta fram statistik om cirkulära migranter gavs till SCB 2016 har redovisningar som beskriver områdena demografi, utbildning och inkomst utvecklats. Sammantaget finns nu 26 tabeller i statistikdatabasen. Arbetet har skett i samråd med Justitiedepartementet. Under året har ett arbete påbörjats att ta fram en modell som skattar skäl till invandring för grupper där den uppgiften idag saknas. Arbetet fortsätter också under 2019.

Särskilda regeringsuppdrag

Utöver uppdragen i regleringsbrevet har SCB också avrapporterat ytterligare regeringsuppdrag. Nedan redovisas exempel på uppdrag som slutförts under 2018.

Uppdrag att ta fram indikatorer för de nya jämställdhetspolitiska delmålen Jämställd utbildning och Jämställd hälsa

Uppdraget redovisades till regeringen den 30 januari och kompletterades med en rapport samt en föredragning där resultatet presenterades. Utifrån regeringens skrivelse *Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid* (skr. 2016/17:10), förarbeten och andra underlag identifierades frågeställningar som kan behöva belysas i en långsiktig uppföljning av de nya nationella målen på området. Baserat på frågeställningarna ges förslag på indikatorer vilka bygger på statistik som produceras kontinuerligt och som uppfyller uppställda kvalitetskrav. För området Jämställd

hälsa föreslås 37 indikatorer och för Jämför utbildning föreslås 40 indikatorer.

Uppdrag att genomföra en förstudie om rikstäckande områdesindelning för statistisk uppföljning av socioekonomiska förhållanden
SCB slutredovisade uppdraget i form av en rapport till regeringen den 16 april. I rapporten gavs förslag att tre olika modeller, alla baserade på den rikstäckande indelningen Demografiska Statistik-områden (DeSO), ska användas för att följa upp segregation och socioekonomiska förhållanden. Modellerna kompletterar varandra genom att de kan visa segregation i olika dimensioner. Vidare redovisades också översiktligt vilken statistik som finns tillgänglig och som skulle kunna användas för att mäta segregation och socioekonomiska förhållanden. SCB redovisade dessutom preliminära tidsplaner för att ta fram de olika alternativen till områdesindelning samt en kostnadsberäkning för att genomföra en av modellerna.

Andra regeringsuppdrag som slutredovisats under året är:

- Uppdrag till SCB att omlokalisera viss verksamhet
- Uppdrag till SCB och användning av anslaget 1:3 ap.3 Insatser för utveckling av statens styrning och av kommuner och landsting inom utgiftsområde 25. (Simuleringsverktyg kom. utjämning)
- Uppdrag att beräkna nettoprisindex
- Uppdrag till SCB att genomföra en kvantitativ uppföljning av arbetet för jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet.

Statistikens tillgänglighet

"Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Förståelsen för och tolkningen av statistiska resultat och samband ska underlättas."

Regeringsbrev för budgetåret 2018

SCB:s Statistikservice besvarade cirka 13 600 förfrågningar om statistik per telefon och cirka 5 300 per e-post vilket är på samma nivå som tidigare år.

Under 2018 publicerade SCB 359 statistiknyheter. Av dessa avsåg 291 statistik där SCB är statistikansvarig myndighet och 68 på uppdrag av andra

statistikansvariga myndigheter. Antalet statistiknyheter minskade med tolv stycken jämfört med 2017. Minskningen avsåg statistiknyheter där SCB är statistikansvarig myndighet.

SCB:s mediegenomslag för 2018 låg på 33 758 artiklar för både webb och tryckt press, vilket är en minskning med drygt 800.

Tabell 4: Prestationer och nyckeltal, spridning

	2016	2017	2018
Webbplatsen			
– antal besök, tusental ¹	6 332	8 654	7 466
Statistiknyheter	380	371	359
Statistikdatabasen			
– antal uttag, tusental	1 174	1 265	1 246
– antal tabeller	3 794	3 926	4 072
Antal API-anrop, tusental	7 560	9 942	8 269
Statistikservice			
– telefonförfrågningar ²	13 900	13 200	13 600
– e-post	5 100	5 500	5 300

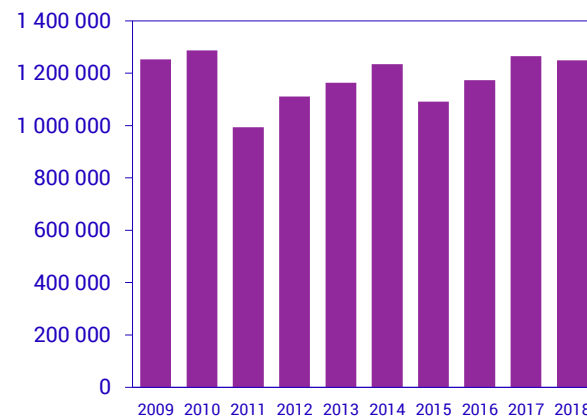
1) Innehållsmässiga och tekniska förändringar medför att jämförelser över åren gällande besöksstatistiken är svåra att göra.

2) Avser besvarade telefonförfrågningar hämtat från telefonisystemet, avrundat till hundratal. Uppgiften över telefonförfrågningar för 2018 har pga. tekniska förändringar behövt skattas för en del av året.

Ökad tillgänglighet till SCB:s webbplats

SCB:s webbplats är fortsatt den viktigaste kanalen för att tillgängliggöra statistiken. Under 2018 har SCB:s nya visuella identitet implementerats på scb.se, något som innebar både ett helt nytt utseende och i vissa avseenden en mer tillgänglig webbplats. Samtidigt lanserades en ny sidtyp, Snabba fakta, som på ett lättillgängligt sätt tillhandahåller den mest efterfrågade statistiken till en bred användargrupp. De stora innehållsmässiga och tekniska förändringarna som skett innebar dock att det är svårt att jämföra besöksstatistiken bakåt.

Figur 2: Totalt antal uttag ur Statistikdatabasen

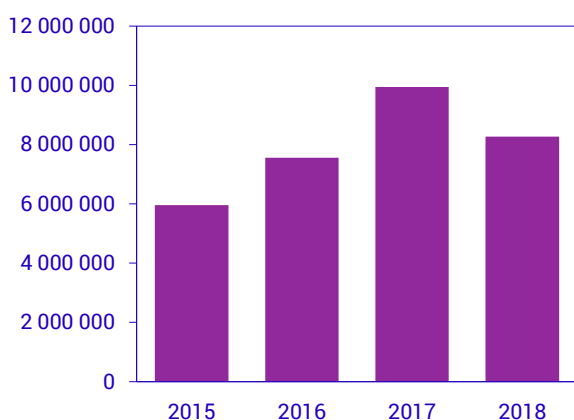

Fler tabeller i Statistikdatabasen

Vid utgången av 2018 fanns drygt 4 000 tabeller i statistikdatabasen vilket är en ökning med ca 4 procent jämfört med 2017. Sju av åtta tabeller avser statistik där SCB har statistikansvar. 57 procent av tabellerna finns tillgängliga på engelska, en ökning med fyra procentenheter jämfört med 2017.

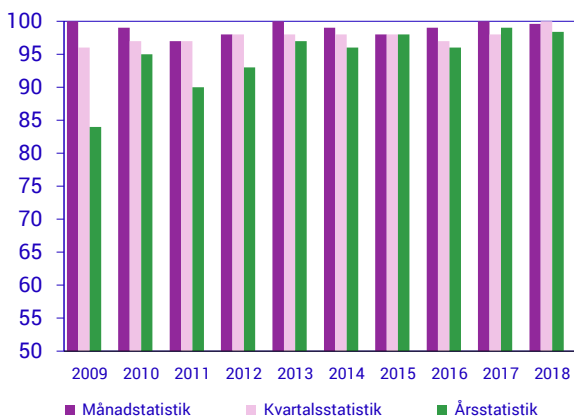
Under 2018 gjordes ungefär 1,2 miljoner uttag, en minskning med drygt en procent. Även här dominerar statistik där SCB har statistikansvar och fyra av fem uttag avser sådan statistik.

Figur 3: Totalt antal API-anrop

Möjligheten att hämta statistik ur statistikdatabasen maskin-till-maskin genom API-anrop infördes 2014. Funktionen används både av externa användare, för att t.ex. bygga appar, och internt på SCB. Antalet API-anrop ökade kraftigt de första åren, men under 2018 minskade användningen med 17 procent jämfört med 2017, och blev 8,3 miljoner för 2018. Ca 40 procent av alla API-anrop rör ämnesområdet befolkningsstatistik.

Figur 4: Punktlighet, andel publiceringar i enlighet med publiceringsplanen, procent

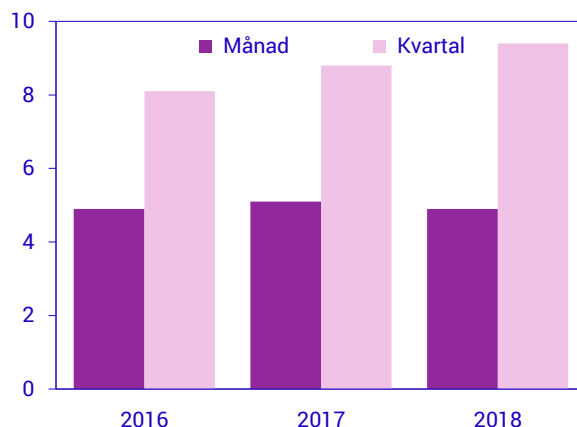

Punktligheten fortsatt hög

SCB har som mål att all statistik ska publiceras kl. 9.30 det datum som fastställts i den årliga publiceringsplanen. Överensstämmelsen mellan utlovad och faktisk publiceringsdag för den av SCB publicerade officiella statistiken var under året 100 procent för kvartalsstatistik, drygt 99 procent för månadsstatistik och drygt 98 procent för årsstatistik.

Framställningstiden mäter den genomsnittliga tiden mellan referensperiodens slut och då statistiken redovisas. För månadsstatistik var framställningstiden i genomsnitt 4,9 veckor och för kvartalsstatistik 9,4 veckor. Framställningstiden varierar marginellt mellan åren.

Figur 5: Framställningstid för månads- och kvartalsstatistik, antal veckor

Incidenter i tillgänglighet och publicering

När *detaljhandelsindex* för februari publicerades upptäcktes ett allvarligt fel i statistiken som medförde att publiceringen som helhet fick göras om. Felet bedöms inte varit börspåverkande men storleken på felet gjorde ändå att det bedömdes som allvarligt.

Vid tre tillfällen under våren gick webbplatsen inte att nå för externa användare. Avbrotten uppgick till mellan 30 minuter och två timmar. Webbplatsen har också vid några tillfällen varit långsam, främst vid publicering av AKU och KPI vilka genererar mycket trafik, som resulterade i långa svarstider. Efter vårens problem förändrades konfigurationen av webbservrarna vilket förbättrat kapaciteten. Arbete återstår att ytterligare förbättra användarnas svarstider på webbplatsen.

Tabell 5: Prestationer i form av antal statistiknyheter, uttag ur Statistikdatabasen samt tabeller i Statistikdatabasen, efter ämnesområde

Ämnesområde	Statistiknyheter			Antal uttag			Antal tabeller		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Arbetsmarknad	43	43	41	132 945	144 376	145 479	588	594	591
Befolkning	9	8	7	333 274	341 751	318 875	211	226	240
Boende, byggande och bebyggelse	26	27	25	79 469	94 283	93 111	251	261	267
Demokrati	9	6	7	21 448	34 611	52 242	345	347	347
Handel med varor och tjänster	69	67	53	51 126	46 634	49 566	67	65	73
Hushållens ekonomi	6	7	8	45 475	43 774	47 392	128	130	133
Levnadsförhållanden	10	7	12	26 872	28 405	26 011	372	372	402
Miljö	21	19	19	17 834	20 977	19 819	167	186	196
Nationalräkenskaper	14	14	14	33 892	34 561	33 330	160	160	174
Näringsverksamhet	52	50	41	41 330	32 452	49 521	275	298	316
Offentlig ekonomi	5	4	5	27 953	33 261	32 409	87	87	87
Priser och konsumtion	30	37	40	101 643	117 391	99 779	105	123	124
Utbildning och forskning	18	14	19	25 670	25 199	29 264	479	481	487
Övrigt				10 990	13 364	13 977	62	71	75
Summa	312	303	291	949 921	1 011 039	1 010 775	3 297	3 401	3 512
–därutöver på uppdrag av andra SAM	68	68	68	224 402	253 549	235 167	497	525	560
Totalt	380	371	359	1 174 323	1 264 588	1 245 942	3 794	3 926	4 072

Medieåret

Under året har SCB:s genomslag i medierna varit jämnt fördelat med undantag för två markanta toppar i juni och december. Anledningen till dessa var att SCB offentliggjorde *Partisympatiundersökningen*, som är den statistik som har störst medialt intresse.

Webbartiklar

På webbplatsen publicerar SCB artiklar som beskriver statistiska fakta på ett överskådligt och lättillgängligt sätt. Artiklarna hjälper användarna att analysera statistiken och leder dem vidare till databaser och publikationer. Innehållet i ett flertal artiklar har fått stor spridning i såväl tryckta som sociala medier. Under året har 82 artiklar publicerats. En del av dem, knappt 50 stycken, publicerades förutom på webbplatsen även i SCB:s tidskrifter, till exempel Valfärd. Antalet artiklar är i nivå med föregående år och formatet hade över 632 000 sidvisningar under 2018. Det var en minskning från 729 000 jämfört med året innan, delvis beroende på den nya sidtypen Snabba fakta, som ersätter en del webbartiklar. Bland de mest visade fanns artiklar om löner, befolkning, invandring, födelsetal, familjer och val.

Den nya sidtypen *Snabba fakta* introducerades i slutet av året på scb.se under ingången Sverige i

siffror. Faktasidorna är ett kortformat som ger användaren en snabb överblick av ett avgränsat område. De vänder sig framför allt till privatpersoner som ofta letar efter fakta via mobilen och sökmotorerna. Underlaget till faktasidorna kommer främst från Statistikdatabasen, och visualiseras bland annat med hjälp av nyckeltal och interaktiva diagram. De nya sidorna har snabbt hittats av användarna via Google. Sammanlagt publicerades 33 faktasidor under 2018 och antalet sidor kommer att utökas efter hand.

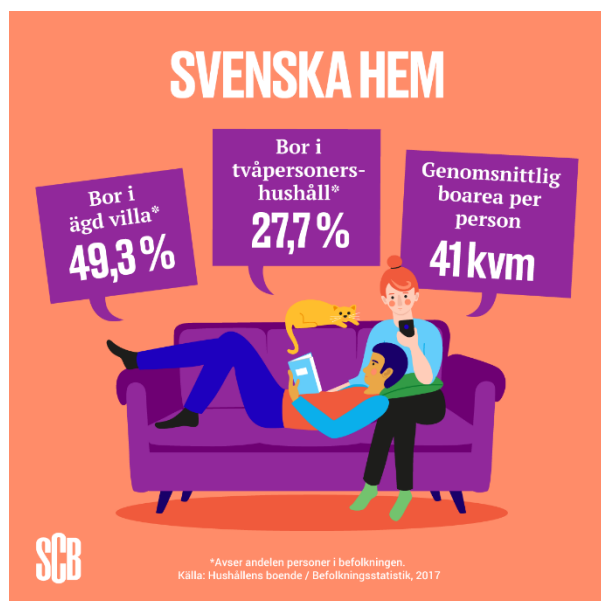
Sociala medier

Arbetet med sociala medier har fortsatt och utvecklats under året. Syftet är att nå fler målgrupper, stärka varumärket SCB och öka kännedomen om myndigheten. Förhoppningen är att det ska leda till ökat intresse att bidra till SCB:s undersökningar. SCB har drygt 40 000 följare på Facebook och cirka 10 000 följare vardera på Twitter, både svenska och engelska, samt på Instagram. På Instagram sker ett kontinuerligt inflöde av nya följare, medan övriga kanaler är ganska stabila.

SCB informerar om ny statistik, men lyfter även fram äldre statistik som t.ex. har koppling till samhällsdebatten, där myndigheten kan bidra med relevanta fakta. SCB svarar på frågor, informerar om myndighetens aktiviteter och lediga tjänster.

Infografik används ofta för att visuellt presentera statistik på ett lättillgängligt och intresseväckande sätt. Under året har SCB gjort korta infografikfilmer för sociala medier. Filmerna har berört allt från namn, boende, födelsedagar och priser till äktenskap, valdeltagande, sophantering, inkomster och markanvändning.

Även 2018 publicerades en julkalender med ny infografik varje dag kopplad till siffrorna 1–24. Varje dag knöts till ett län plus de tre storstadsområdena.

Exempel på infografik som publicerats 2018.

Evenemang

En viktig del av SCB:s arbete för att tillgängliggöra statistiken är att arrangera och delta i olika evenemang. SCB har under 2018 arrangerat eller medverkat i ett 40-tal evenemang.

Inom ramen för konceptet Sverige i siffror har SCB deltagit på *Källkritikens dag*, ett evenemang som är riktat till elever och ovana användare. SCB har deltagit på elva *studentmässor* med främst ekonomer som målgrupp. Syftet med deltagandet är att stärka arbetsgivarvarumärket samt att uppmuntra till statistikstudier inför framtida rekrytering. Två *indexkurser* genomfördes med syfte att företag och offentliga organisationer ska lära sig mer om index inför avtalsregleringar. Ett *Kunskapsseminarium* om Partisynpatiuundersökningen hölls inför publicering med syfte att öka kunskapen om statistiken. Under året har *fem frukostseminarium* och *två ekonomiseminarium*

genomförts. Seminariernas teman har varit befolkningsprognoser, skolgårdar, miljöräken-skapar, handelsområden samt Sveriges ekonomi.

Den 13-15 april arrangerades *Hack for Sweden* för femte året i rad. SCB deltog under genomförandet med representanter från Statistikservice och teknisk support samt med geoexpert och metodstatistiker för att hjälpa deltagarna att ta del av och använda SCB:s statistik. I tävlingsbidragen var SCB:s öppna data tillsammans med Polisens de mest använda bland alla deltagande myndigheter.

Under *Politikerveckan i Järva* i juni arrangerade SCB två seminarier på tema integration, migration och urbanisering med stort antal deltagande. SCB hade inget eget arrangemang på plats under *Almedalen* men inbjudna medarbetare från SCB medverkade i andra organisationers seminarium.

Konferensen *Registerforskning 2018* genomfördes med Vetenskapsrådet som huvudarrangör i samverkan med bland annat SCB och Socialstyrelsen. Konferensen var en uppföljning av Forskardagen 2017 med forskare som målgrupp.

I november samlades drygt 200 personer från statliga myndigheter, näringsliv, kommuner, landsting och regioner till *Statistikforum, konferensen om den officiella statistiken*. Årets tema var Statistik för alla. Totalt var 64 organisationer representerade varav 20 statistikansvariga myndigheter. Konferensen är en mötesplats för olika professioner inom statistikområdet som metodstatistiker, ämnesexperter, IT-personal och kommunikatörer.

NYA INSATSER FÖR ÖKAD TILLGÄNGLIGHET:

- Mer konsekvent visuell identitet på scb.se
- Ny sidtyp för snabba fakta på scb.se

FORTSATTA INSATSER FÖR ÖKAD

TILLGÄNGLIGHET:

- Sverige i Siffror
- Rörlig bild
- Seminarier, konferenser och mässor
- Hack for Sweden
- Webbartiklar
- Tidskrifter
- Twitter, Facebook, Instagram och LinkedIn

Dokumentation gör statistiken mer tillgänglig

För att statistik användare ska kunna söka, tolka och använda statistik behövs dokumentation som är riktad till användare.

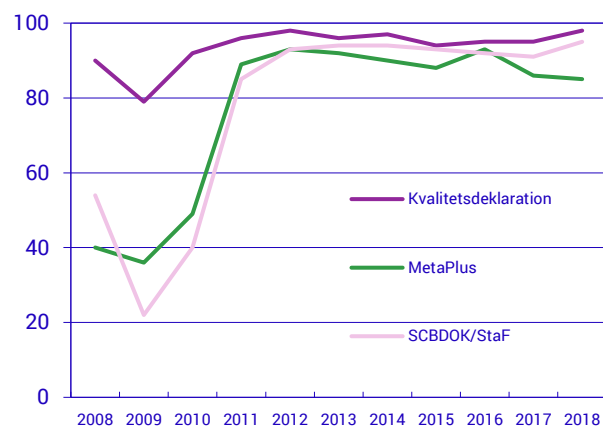
För all officiell statistik ska det enligt SCB:s föreskrifter och allmänna råd (SCB-FS 2002:16 med ändring 2016:27) om offentliggörande m.m. av officiell statistik finnas en aktuell Kvalitetsdeklaration vilken ska presenteras i anslutning till statistikresultaten på SCB:s webbplats. Kvalitetsdeklarationen har ersatt Beskrivning av Statistiken (BaS). Dokumentation av statistikregistren i form av metadata (MetaPlus) och en beskrivning över hur statistiken har framställts görs i Statistikens framställning (StaF) ska också finnas tillgängliga. StaF ersätter den tidigare dokumentationsformen SCBDOK.

Tabell 6: Andel undersökningar med aktuell dokumentation, procent

	2016	2017	2018
Kvalitetsdeklaration	95	95	98
MetaPlus	93	86	85
SCBDOK/StaF	92	91	95

Vid utgången av 2018 fanns en aktuell och fullständig Kvalitetsdeklaration för 98 procent av undersökningarna. I arbetet med förberedelser inför GDPR identifierades ytterligare några personregister som tidigare inte har varit föremål för dokumentation och som nu till viss del har hanterats. Arbeta pågår för att ta fram den dokumentation som saknas.

Figur 6: Andel undersökningar med aktuell dokumentation 2008-2018, procent

Kvalitet i processer och statistikundersökningar

Sedan 2014 är SCB certifierad enligt den internationella standarden ISO 20 252 för marknads-, opinions-, och samhällsundersökningar. Standarden ställer krav på kvalitetsledningssystemet, undersökningars olika delmoment, datainsamling, bearbetning av data samt rapportering av statistiken. SCB:s kvalitetsledningssystem säkerställer att verksamheten kontinuerligt mäts, dokumenteras, följs upp, utvärderas och förbättras. Mycket av detta arbete sker i de team som finns bildade för processer och enskilda eller grupper av undersökningar. Verksamhetsstödet (VST) på myndighetens intranät innehåller mer detaljerade beskrivningar för hur kvalitetsledningssystemet tillämpas för statistikproduktionsprocessen. Interna kvalitetsrevisioner ska säkerställa standardens efterlevnad och ger verksamheten underlag för förbättringsarbete. Genom att SCB uppfyller kraven i ISO-standarderna uppfylls även stora delar av kraven som finns i Riktlinjer för europeisk statistik (ESS Code of Practice).

ISO-revisioner 2018

En uppföljningsrevision genomfördes enligt plan i november 2018. Arbetet hade pågått under 2018 för att åtgärda tidigare påtalade brister inom exempelvis arkivering av slutliga observationsregister, validering av telefonintervjuer, kvalitetsvärdering av externa leverantörer samt beskrivningar av osäkerhetskällor till statistiken i myndighetens kvalitetsdeklarationer. Samtliga åtgärder följdes upp och godkändes av revisorn vid uppföljningsrevisionen. Resultatet av granskningen innebar fortsatt certifiering för SCB enligt ISO 20 252.

Revisorn lyfte fram en del positiva iakttagelser som klienttillfredsställelse på en hög nivå, arbetet med uppdragsstödet, samt utvecklingsarbetet inom medlyssning av telefonintervjuer. En avvikelse, sex observationer och tolv förbättringsmöjligheter noterades vid uppföljningsrevisionen. Bland avvikelser och observationer påtalades brister inom dokumentstyrning, beskrivningar av osäkerhetskällor i tekniska rapporter för uppdrag, kravställning och uppföljning av kravefterlevnad hos underleverantörer samt även den här gången om processen att säkerställa att avvikelser åtgärdas på samtliga aktuella ställen inom organisationen. Ännu en gång framhöll revisorn

personalens höga kompetens och engagemang och att VST är ett exemplariskt system för verksamheten som ett tydligt och ovärderligt stöd för alla medarbetare.

Eurostats granskning av SCB

Eurostat genomförde under 2014 och 2015 en granskning (peer review) av statistiksystemen i EU:s medlemsländer som avsåg att kontrollera hur väl Riktlinjer för europeisk statistik följs. Riktlinjerna innehåller femton principer som syftar till att höja kvaliteten i och förbättra förtroendet för statistiken. Granskningen medförde 18 rekommendationer som resulterade i 20 förbättringsåtgärder som togs fram av SCB. Vid den senaste årliga rapporteringen, som avsåg läget per den 31 december 2018, till Eurostat hade arbetet med 18 av de 20 förbättringsåtgärderna avslutats. De kvarstående förbättringsåtgärderna avser användarkontakter där arbetet kommer att fortsätta under 2019. Arbetet med de kvarstående förbättringsåtgärderna ska vara avslutat senast i slutet av 2019.

Granskningar utförda av Riksrevisionen

Riksrevisionen har granskat tillförlitligheten i Räkenskapssammandraget (RS) i två delar. Den första handlade om RS som underlag för kommunjämförelser (RiR 2018:7). Granskningens syfte var att undersöka om staten har skapat förutsättningar för kommuner att redovisa OH-kostnader så att RS blir ett tillförlitligt underlag för kommunjämförelser. Riksrevisionens sammantagna bedömning var att SCB behöver se över sitt stöd till kommunerna avseende fördelning av OH-kostnader. Utgångspunkten för denna översyn bör vara att kommunerna ska följa en tydlig och transparent fördelningsprincip, oavsett på vilken organisatorisk nivå OH-kostnaderna uppstår och oavsett i vilken driftsform verksamheten bedrivs.

Den andra granskningen (RiR 2018:23) hade som syfte att undersöka om staten har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att resultat- och balansräkningen i RS är tillförlitlig. Riksrevisionen rekommenderade att SCB bör vidta åtgärder för att regelbundet validera överensstämmelsen mellan kommunernas årsredovisningar och RS. Revisorsintyg kan vara en lämplig åtgärd. SCB bör införa automatiska kontroller för att säkerställa att samstämmiga uppgifter finns samt

återinföra kassaflödesanalysen i RS. Kassaflödesanalysen bör omfatta både kommunala verksamheter och de sammanställda räkenskaperna.

Riksrevisionen har några pågående granskningar som berör SCB. De gäller beräkningar och scenarier inför långsiktig planering och beslut inom staten, digitala processer inom statsförvaltningen, systemet för kommunalekonomisk utjämning och kvaliteten i nationalräkenskaperna. SCB har även bidragit med information till en förstudie som gäller föråldrade IT-system – ett hinder för en informationssäkrad digitalisering.

Utvärdering med stöd av externa experter

SCB tillämpar sedan några år ett utvärderings-system kallat ASPIRE (A System for Product Improvement, Review and Evaluation) som med stöd av externa experter utvärderar utvalda viktiga statistikprodukter. Det gör att SCB kan redovisa kvantitativa och objektiva mått på statistikens kvalitet relativt de kriterier som mäts i ASPIRE, och hur kvaliteten förändras över tid för dessa produkter.

Ingen utvärdering har gjorts under 2018 då det varit ett övergångsår och ett nytt utvärderingsteam satts samman. En manual för hur utvärderingarna ska genomföras har tagits fram med hjälp av de tidigare experterna. I arbetet med manualen har det gjorts en anpassning av ASPIRE till kvalitetsbegreppet för officiell statistik som regleras enligt SCB:s föreskrifter (2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken. Det nya teamet har träffats och utbildats med hjälp av tidigare experter samt den nya manualen. Nästa utvärderingsomgång genomförs under 2019.

Standardisering för förbättrad effektivitet och kvalitet

Den långsiktiga inriktningen mot en gemensam produktionsmiljö har fortsatt under året. Under 2018 har ny och förbättrad funktionalitet inom dessa delar fortsatt att utvecklas om än i något mindre skala än tidigare år. Fortsatta insatser har också gjorts för att stabilisera och konsolidera funktionaliteten i befintliga delar av produktionsmiljön. Det gäller både inom Triton som är ett sammanhängande stöd för *insamling och mikrogranskning* från i första hand företag och organisationer, och KLON, som stödjer delprocesserna *Bearbeta* och *Analysera*.

Under året har ytterligare funktionalitet för säkrare inloggning i SCB:s e-tjänster fortsatt att utvecklas. Det innebär bl.a. möjlighet att logga in med e-legitimation eller mobilt bank-ID för att lämna uppgifter till SCB. Möjlighet finns nu också att koppla på e-legitimationer från andra EU-länder när det blir aktuellt. Implementeringen i SCB:s datainsamling har dock blivit försenad och förskjutits till 2019. Den nya utsändningsfunktionen, som möjliggör en säkrare hantering av inloggningsuppgifter och utsändning via post, e-post och Mina meddelandet, har tagits i bruk i delar av verksamheten. Den fortsatta implementeringen inklusive utskick via Mina meddelanden kommer att ske under 2019.

Under 2018 har också funktionaliteten för att samla in data från företag och organisationer via s.k. maskin-till-maskin-lösningar fortsatt utvecklas, använts i produktion i en undersökning och implementering påbörjats i ytterligare ett par undersökningar. Samma tekniska lösning kommer också användas för insamlingen av data från administrativa register från andra myndigheter. Under 2018 har mottagning av Digitala årsredovisningar från Bolagsverket påbörjats, och under 2019 kommer data från Skatteverket avseende Arbetsgivardeklarationer på individnivå att tas emot i den nya lösningen.

Under 2018 har ett arbete med att uppgradera och vidareutveckla myndighetens webbplats och de statistiska databaserna påbörjats. Det gäller både utveckling av funktionalitet och användbarhet för statistikanvändare, och tekniken bakom vilket kommer att möjliggöra mer automatisering av flödena i SCB:s produktionsprocess framöver.

För att kunna erbjuda individer och hushåll att lämna data via webbformulär istället för eller som komplement till telefonintervjuer har utvecklingen av ett nytt responsivt gränssnitt för SCB:s webbinsamling påbörjats under 2018, med fortsättning under 2019.

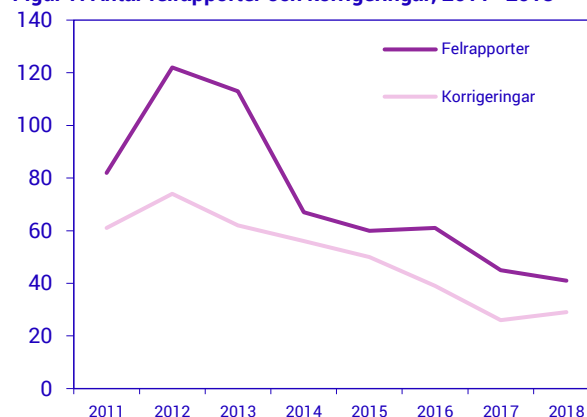
Det instrument för självutvärdering för statistikundersökningarna som togs fram under 2017 har testats och vidareutvecklats under 2018. Syftet med instrumentet är att utvärdera statistikproduktionens effektivitet och funktionalitet genom att identifiera förbättringsmöjligheter och föreslå åtgärder. En första mätning i större skala pågår fram till första kvartalet 2019.

Felrapporter och korrigeringar

SCB har rutiner för att hantera fel och korrigeringar i den publicerade och levererade statistiken. På webbplatsen märks alla korrigeringar till följd av upptäckta fel och användarna aviseras på olika sätt beroende på typ av korrigering. Varje korrigering dokumenteras i en felrapport med en beskrivning av grundorsakerna till att felet uppstått och de åtgärder som vidtagits för att undvika att liknande fel uppstår igen. Under 2018 gjordes 29 korrigeringar av publicerad statistik vilket är en liten ökning jämfört med året innan. En korrigering bedömdes som allvarlig. Över tid har dock antalet korrigeringar minskat.

Under 2018 har 41 felrapporter lämnats in och analyserats vilket är fyra färre än föregående år och följer det mönster med färre rapporterade fel de senaste åren. 2016 rapporterades 61 fel och för 2015 var antalet 60. Detta kan jämföras med perioden 2010–2014 då det genomsnittliga antalet var 90. Analysen av felrapporterna visar bland annat på vikten av att ha uppdaterade och tydliga arbetsrutinbeskrivningar. Tid för slutgranskning av de aggregerade värdena är också väsentligt. Det kan också konstateras att en del av de fel som upptäckts i slutgranskningen har uppkommit tidigare i produktionsprocessen och bör åtgärdas där. Den manuella hantering av rutinmoment som ännu kvarstår är fortsatt en riskfaktor i produktionen. Det arbete som pågår med uppbyggnaden av en mer sammanhållen gemensam produktionsmiljö är därför en viktig del i att minimera manuella moment.

Figur 7: Antar felrapporter och korrigeringar, 2011–2018

Bortfall

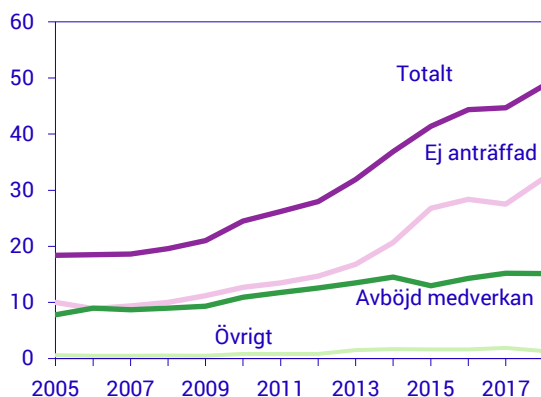
Bortfall innebär att man inte får svar från alla man frågar i en statistisk undersökning. Att SCB

inte lyckas samla in data från en individ eller ett företag kan ha flera olika orsaker. De vanligaste orsakerna till bortfall är ”ej kontakt”, dvs. att SCB inte lyckas komma i kontakt med den som ska svara, och ”avböjd medverkan”, dvs. att individen eller företaget inte vill vara med i undersökningen. Det senare är särskilt vanligt i undersökningar utan uppgiftslämnarplikt så som alla individundersökningar.

Bortfallet är ett allvarligt problem. Till exempel är det tänkbart att personer som blir engagerade av frågorna i en undersökning svarar mera villigt än vad de mindre intresserade gör eller att bortfallet är systematiskt sett till vissa grupper. Då riskerar statistiken att bli missvisande, ”snedvriden”. SCB använder, när det är möjligt, statistiska metoder som nyttjar bakgrundsinformation om urvalet och populationen för att minska effekten av bortfallet. Metoderna tar hänsyn till hur olika grupper har svarat, en s.k. kalibreringsteknik.

För att ge en uppfattning om bortfallet och dess huvudsakliga orsaker visas data om bortfallets utveckling i Arbetskraftsundersökningarna (AKU). I AKU samlas data in från individer genom telefonintervju.

Figur 8: Bortfallet i AKU, procent, 2005–2018

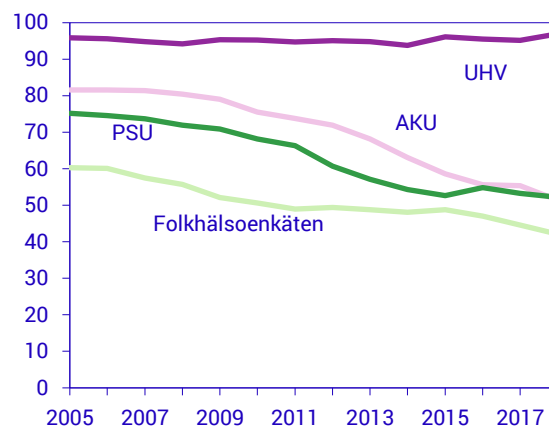

Det totala bortfallet i AKU har ökat för varje år men har stabiliserats de senaste åren för att under 2018 återigen öka. Sedan 2008 har bortfallet ökat från 19,6 procent till 48,6 procent 2018, dvs. med 29 procentenheter på tio år.

Den vanligaste orsaken till bortfall är ”ej anträffad”. Det är också ”ej anträffad” som står för större delen av ökningen av bortfallet även om ökningen för denna grupp har avtagit något. Över tid har det med andra ord blivit allt svårare för

SCB att komma i kontakt med individerna som ska intervjuas. Detta medför också att fler kontaktförsök behöver göras för att erhålla intervjuer, vilket leder till att kostnaderna för intervjuinsamling ökar.

Figur 9: Svarsfrekvens i procent, 2005–2018¹

1) Bortfallet för UHV 2018 har räknats som ett genomsnitt av månaderna januari till oktober, då insamlingen för årets sista månader pågår en bit in under 2019. Folkhälsoenkäten genomfördes ej under 2017.

Partisynpatruundersökningen (PSU) genomförs i maj och i november varje år. Data i PSU samlas sedan ett par år tillbaka, in genom kombinerad insamling där uppgiftslämnarna kan svara på undersökningen antingen via en webbenkät eller via telefonintervju. Svartsfrekvensen i PSU har minskat med knappt 20 procentenheter de senaste tio åren.

Datainsamlingsmetoden för den *Nationella Folkhälsoenkäten* genomfördes 2018 med en webb-offensiv strategi som innebar att det i det första utskicket gavs möjlighet att svara via webben och i det andra utskicket skickades en pappersenkät ut. Därefter skickades två påminnelser. Andelen svarande har minskat med knappt 14 procentenheter sedan 2008. Svartsfrekvensen har legat relativt stabilt under en handfull år men minskade med ytterligare knappt fem procentenheter den senaste undersökningsomgången. Sedan 2016 genomförs Folkhälsoenkäten vartannat år vilket innebär att nästa tillfälle är 2020.

Utrikeshandel med varor (UHV) är en företagsundersökning belagd med uppgiftslämnarplikt. Svartsfrekvensen var ungefär 97 procent 2018 och har de senaste tio åren pendlat mellan knappa 94 och dryga 97 procent.

Åtgärder för att förbättra svarsfrekvenserna

SCB har under flera år bedrivit samordnade arbeten i projekt och i linjeverksamheten för att öka svarsfrekvenserna och hantera bortfallets potentiellt negativa konsekvenser. Under 2018 har bortfallsarbetet bedrivits inom ramen för två olika projekt: *Kombinerad insamling* och *Förändringsprojektet för insamling från individer och hushåll*.

Kombinerad insamling

En viktig del av bortfallsarbetet under de senaste åren har varit att testa, förbereda och implementera webbinsamling som ett komplement till telefoninsamling, så kallad kombinerad insamling, i individundersökningar.

Sedan 2016 pågår ett förberedande arbete för att införa kombinerad insamling i AKU. Det är en omfattande förändring som inte bara handlar om behov av tekniska lösningar utan även omfattar arbete med att formulera frågor som också fungerar väl att svara på i en webbenkät där man saknar stöd från en intervjuare. Målet är att påbörja övergången till kombinerad insamling i AKU för gruppen tillsvidareanställda i en stor del av urvalet januari 2021. Under året har arbetet med att vidareutveckla AKU:s insamlingsformulär för tillsvidareanställda efter genomförda mättekniska test pågått. Parallellt har arbetet med att anpassa insamlingsverktyget SIV för att fungera bra vid besvarande via mobiltelefon påbörjats och en grundläggande kravbild för vilket IT-stöd som behövs för att kunna genomföra datainsamling med ett upplägg där telefonintervju och webbinsamling kombineras tagits fram.

Förändringsarbetet för datainsamling från individer och hushåll

För att möta de ökande svårigheterna i insamlingsarbetet från individer och hushåll har SCB fortsatt bedriva ett förändringsarbete, både i projekt och linje, för att stabilisera och effektivisera datainsamlingen i individundersökningar och i synnerhet i AKU. I januari 2018 infördes en ny organisation på avdelningen för datainsamling från individer och hushåll som samlat ansvaret för datainsamlingen till AKU samt samlat ansvaret för kapacitet och beläggning av intervjuarresurserna. Detta bedöms ha stabiliserat SCB:s del av datainsamlingen till AKU.

Arbetet med att förändra arbetssättet i intervjuprocessen för AKU har fortsatt och under året har kontaktstrategierna förfinats beroende på vilken gång i ordningen intervjupersonen ska bli intervjuad. Vidareutveckling av intervjustödsystemet har också pågått och när det slutförts under 2019 möjliggörs ytterligare förändringar i arbetssättet.

Exempel på infografik som publicerats 2018.

Ett problem för datainsamlingen har varit att SCB:s telefonnummer blivit listade i mobiltelefonappar som möjliggör för användaren att spärra inkommande samtal från de listade numren. För att öka möjligheterna att nå fram till intervjupersonerna har SCB infört möjligheten för intervjuarna att ringa från en dryg handfull olika telefonnummer. SCB har även etablerat kontakt med det största företaget som tillhandhåller tjänsten att spärra oönskade samtal. Efter dialogen är SCB:s nummerserier nu undantagna i deras app.

Andra åtgärder som genomförts under året har varit införande av medlyssning i realtid som bland annat ger en snabbare återkoppling till intervjuarna samt ger signaler om svårigheter i frågeformuläret som snabbt kan åtgärdas. Dessutom fortsätter SCB att samverka med andra myndigheter för att få tillgång till kontaktuppgifter till personer de har kontakt med i sin ärendehantering. Syftet är att minimera den manuella delen av telefonnummerspårningen samt att öka kvaliteten i de uppgifter som används. Från och med januari 2018 har även telefonnummer från Arbetsförmedlingen tillgängliggjorts SCB.

SCB och uppgiftslämnarna

"Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska."

"Myndigheten ska redovisa företags och andra uppgiftspliktiga organisationers kostnader för uppgiftslämnandet."

Regleringsbrev för budgetåret 2018

SCB mäter tidsåtgång och kostnad för anslagsfinansierade undersökningar (utom individ- och hushållsundersökningar) samt officiell statistik som SCB producerar på uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter. Från och med 2017 innehåller sammanställningen endast undersökningar med uppgiftslämnarplikt som genomförs årligen eller oftare. Ingen revidering görs av föregående års beräkningar.

Årets sammanställning visar på en minskning av uppgiftslämnandet för företag och organisationer. Däremot har det skett en liten ökning för kommuner och landsting. Uppgiftslämnandet för statliga myndigheter är i princip oförändrat. Det bör betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor. Tiden för uppgiftslämnandet kan variera i en och samma undersökning beroende på till exempel företagets eller kommunens storlek, organisation eller hur dess administrativa system är uppbyggda. Det är därför svårt att uppskatta en genomsnittlig tidsåtgång. I flertalet undersökningar frågar SCB uppgiftslämnaren hur stor tidsåtgången är. För övriga undersökningar uppskattas tidsåtgången för uppgiftslämnandet av ansvariga för undersökningen. Eftersom den uppskattade uppgiftslämnarbördan i flertalet undersökningar numera baseras på uppgiftslämnarnas egen uppskattning av tidsåtgång, bör de nu beräknade uppgifterna bättre spegla verkligheten.

Tabell 7: Förändring av kostnader och timmar för uppgiftslämnande jämfört med föregående år¹

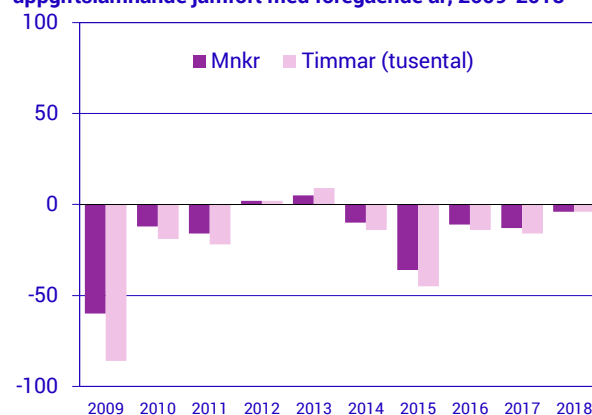
	2016	2017	2018
Miljoner kronor	-11	-13	-4
Antal timmar (tusen)	-14	-16	-4

1) Uppgifterna är avrundade till miljoner kronor respektive tusentals timmar.

Tidsåtgång 2018

Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under 2018 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting uppskattats till totalt 473 000 timmar. Förändringen mellan 2017 och 2018 är en minskning med drygt 4 000 timmar. Tidsåtgången för företag och organisationer har minskat med knappt 6 000 timmar, vilket motsvarar ca 1,5 procent. Tiden för myndigheter är i princip oförändrad. Tidsåtgången för kommuner och landsting har ökat med ca 1 000 timmar.

Figur 10: Förändring av kostnader och timmar för uppgiftslämnande jämfört med föregående år, 2009-2018

Kostnader 2018

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för året beräknats till 385 mnkr, varav 315 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 2 mnkr avser kostnaden hos myndigheter och 68 mnkr avser kostnaden hos kommuner och landsting. Den totala kostnaden har minskat med knappt 4 mnkr eller ca 1 procent jämfört med 2017. Timkostnaderna har i beräkningarna för året antagits vara 846 kronor för företag och organisationer samt 699 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

Att minska och underlätta uppgiftslämnandet

SCB arbetar löpande med att förenkla för uppgiftslämnarna. Idag använder merparten av SCB:s företagsundersökningar webbinsamlingsverktyget SIV. Antalet undersökningar med möjlighet att lämna uppgifter via fil ökar. I undersökningar som redan har den möjligheten, sker förbättringar bl.a. i form av utökad uppgiftslämnargranskning och bättre mallar. För att underlätta för uppgiftslämnarna att lämna rätt uppgifter ses blanketter och instruktioner över och förtydligas inför varje

ny produktionsomgång. Inkommande och utgående frågor analyseras vid produktionsomgångens slut. Det kan leda till ändrad disposition och formuleringar samt justerad eller utökad uppgiftslämnargranskning.

Under året har antalet undersökningar med uppgiftslämnargranskning, dvs. kontroller vid ifyllandet, ökat. Det medför en viss ökning av tiden för uppgiftslämnandet vid inlämnandet, men minskar antalet återkontakter betydligt, vilket gör att den totala tiden minskar eller förblir oförändrad. Tiden för återkontakter ingår inte i beräkningen av uppgiftslämnarnas kostnader. Digitaliseringen ökar även hos uppgiftslämnarna, vilket underlättar uppgiftslämnandet och minskar svarstiden.

Under året har ett arbete påbörjats med att kartlägga insamlingsvariabler för att på sikt kunna förhindra dubbelinsamling och för att kunna samla in uppgifter via maskin till maskinlösningar.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges Kommuner och Lands-ting (SKL) inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Det gäller såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar. Även Regelrådets yttrande ska inhämtas vid förändringar i regelverket om det medför effekter av betydelse för företagen.

Samarbete med andra myndigheter för att förenkla uppgiftslämnandet

SCB har fortsatt att leverera uppgifter om arbets- ställen till den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter som Bolagsverket ansvarar för. Under 2018 har även vissa publika uppgifter på företagsnivå börjat levereras.

Arbete med att skapa en webbapplikation där företag själva kan hantera uppgifter om företaget, dess arbetsställen och arbetsställes arbets- ställesnummer har fortsatt under 2018.

SCB har fortsatt att delta i det projekt som SKL, Tillväxtverket, Bolagsverket och kommuner bedriver för att möjliggöra anslutning av fler aktörers e-tjänster. Under 2018 har anslutning av myndigheters verksamhetssystem för direkt återanvändning av grundläggande uppgifter påbörjats. För att SCB ska kunna leverera även för direkt återanvändning, behöver ny finansiering tillkomma samt en förändring av förordningen om det allmänna företagsregistret (SFS 1984:692).

I juli 2016 fick Bolagsverket ett regeringsuppdrag att till mars 2018 införa en tjänst för digital inlämning av årsredovisningar, vilket slutrapporterades i mars 2018. I slutet av mars 2018 fick Bolagsverket ett nytt regeringsuppdrag att utveckla tjänsten till att omfatta alla företagsformer som enligt lag ska upprätta och skicka in en årsredovisning. Det uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 31 mars 2021. Även det fortsatta regeringsuppdraget genomför Bolagsverket i samarbete med SCB, Skatteverket, Finansinspektionen och Bokföringsnämnden. Under 2018 har arbetet med att samordna begrepp mellan myndigheterna fortsatt, och en taxonomi avseende årsredovisning för större aktiebolag färdigställdes i december 2018. Samordningsarbetet är en viktig grund för att möjliggöra, dels en effektiv hantering hos företagen, dels en framtida återanvändning av årsredovisningsuppgifter i stor omfattning. När årsredovisningar finns i ett digitalt och strukturerat format minskar SCB:s behov av att direktinsamla denna typ av information för statistikändamål.

SCB är från i år med i det nordiska samarbetsprojektet Nordic smart government med deltagande från Norge, Danmark, Finland och Island. Deltagande svenska myndigheter förutom SCB är Bolagsverket och Skatteverket. Ett av projektets mål är att förenkla uppgiftslämnandet till statliga myndigheter för små och medelstora företag.

Tabell 8: Kostnader och timmar för uppgiftslämnande 2018¹

	Antal tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, tusen timmar ¹	Kostnad, mnkr	Förändring jämfört med föregående år, mnkr
Företag, organisationer och myndigheter	473	-4	385	-4
varav företag och organisationer	373	-6	315	-5
varav statliga myndigheter	3	0	2	0
varav kommuner och landsting	97	1	68	1

1) Summan stämmer inte pga. avrundning

Avgiftsfinansierad verksamhet

"Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska material och den statistiska kompetens som finns inom myndigheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2018

Den avgiftsfinansierade verksamheten vid SCB utgör nästan halva SCB:s omsättning och är organisatoriskt integrerad med anslagsverksamheten. Grunden till detta är att produktionen av statistiken ska kunna bedrivas effektivt, t.ex. genom att underlag till den officiella statistiken även ska kunna användas för andra statistikändamål. Den avgiftsfinansierade verksamheten hanteras administrativt och produktionsmässigt på ett likartat sätt som anslagsverksamheten i många avseenden. Hur stor del av verksamheten som är avgiftsfinansierad alternativt bedrivs med anslag varierar mellan myndighetens olika avdelningar och enheter.

Den avgiftsfinansierade verksamheten består av uppdragsverksamhet, tjänsteexport, adressförsäljning från Allmänna företagsregistret samt tillhandahållande av en Tillsynsdatabas på uppdrag av Riksbanken och Finansinspektionen.

SCB har som ett strategiskt mål att vara en efterfrågad partner för uppdrag. I verksamhetsplanen finns två mål som rör den avgiftsfinansierade verksamheten kopplade till utlämnande av mikrodata samt partnerskap med andra statliga myndigheter inom prioriterade områden.

I SCB:s interna riktlinjer för uppdragsverksamheten framgår rättsligt stöd för uppdragsverksamheten, strategiska principer och vilka typer av uppdrag som SCB tackar nej till.

Resultat

SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet bedrivs med full kostnadstäckning. Fördelningen av intäkter och kostnader till anslags- respektive avgiftsfinansierad verksamhet görs utifrån verksamhetsinnehållet. Av SCB:s totala intäkter är knappt hälften av intäkterna hänförliga till den avgiftsfinansierade verksamheten. Till den

avgiftsfinansierade verksamheten medräknas intäkter av avgifter och andra ersättningar, intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

SCB:s regleringsbrev innehåller från och med år 2005 en indelning av avgiftsbudgeten på områdena Officiell statistik, Övriga uppdrag samt Tjänsteexport. Från och med årsredovisningen avseende år 2005 redovisas härmed den avgiftsfinansierade verksamhetens intäkter, kostnader och resultat enligt denna indelning. Underlag saknades för uppdelning av resultatet t.o.m. år 2004 på officiell statistik och övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 har därför hänförts till övriga uppdrag.

Beräknade intäkter och kostnader för den avgiftsfinansierade verksamheten uppgick enligt avgiftsbudgeten i regleringsbrevet till 506,0 mnkr respektive 508,2 mnkr. Beräknat resultat enligt avgiftsbudgeten för året var sammantaget -2,2 mnkr varav officiell statistik 3,0 mnkr, övriga uppdrag -5,0 mnkr och tjänsteexporten -0,2 mnkr.

Intäkterna för år 2018 översteg avgiftsbudgeten med 3,5 mnkr medan kostnaderna blev 4,8 mnkr lägre vilket medförde att resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten sammantaget blev 8,3 mnkr bättre.

För officiell statistik är intäkterna lägre och resultatet sämre jämfört med avgiftsbudgeten bl.a. till följd av fördelade merkostnader för omlokalisering. Resultatet för officiell statistik blev 1,7 mnkr.

För övriga uppdrag är intäkterna högre bl.a. till följd av flera kunder än planerat på uppdrag med standardprislista. Resultatet är bättre än budgeten trots fördelade merkostnader för omlokalisering då upparbetningen på planerade satsningar blev lägre. Resultatet för övriga uppdrag blev 6,2 mnkr.

För tjänsteexporten är kostnadsnivån högre jämfört med budgeten och resultatet sämre bl.a. till följd av satsningar i traineeverksamhet. Resultatet för tjänsteexporten blev -1,8 mnkr.

Resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten 2018 innebär att det ackumulerade överskottet uppgår sammantaget till 24,2 mnkr (4,7

procent av den avgiftsfinansierade verksamhetens totala intäkter).

Vid utgången av 2018 finns ett ackumulerat underskott om 49,1 mnkr avseende officiell statistik vilket är en minskning med 1,7 mnkr. Underskottet har successivt ökat under tidigare år och de största underskotten uppstod åren 2007, 2009 och 2010. För år 2007 berodde underskottet främst på höga gemensamma kostnader som fördelades på den avgiftsfinansierade verksamheten, bland annat utvecklingskostnader för effektivisering av statistikproduktionsprocessen. Sammantaget visade själva avtalen för den officiella statistiken balans men underskott uppstod för området efter fördelning av den officiella statistikens andel av kostnader för gemensamma insatser för hela den avgiftsfinansierade verksamheten.

Underskotten 2009 och 2010 beror främst på stora negativa kalkyldifferenser. Viss del av tidigare års underskott har genererats från officiell statistik som SCB inte längre är producenter för. En generell iakttagelse är att avtalen för officiell statistik tidigare inte har inrymt kostnader för

förvaltning och utveckling i tillräckligt stor utsträckning. Rationaliseringar har inte kunnat göras i den takt som skulle ha behövts och inte varit i den omfattning som tidigare antagits.

Det ackumulerade överskottet avseende övriga uppdrag uppgår till 72,1 mnkr vid utgången av 2018. De största överskotten har genererats åren 2006, 2010 och 2014. Överskotten beror bl.a. på lägre kostnadsutfall jämfört med kalkylerat och större volymer än beräknat på vissa standardprodukter med fast prislista.

SCB har upprättat en åtgärdsplan för att minska obalanserna och få långsiktig balans inom den avgiftsfinansierade verksamhetens olika delar. Till följd av merkostnader i verksamheten bedömdes det dock som svårt att uppnå överskott inom område officiell statistik och den förnyade åtgärdsplan som upprättades i samband med budgetunderlaget innebar ett beräknat underskott för området om -2,0 mnkr. Utfallet blev dock bättre till följd av att merkostnaderna för omlokalisering och omställning av insamlingsverksamheten blev lägre än planerat.

Tabell 9: Intäkter, kostnader och resultat i avgiftsfinansierad verksamhet, mnkr

		2016	2017	2018
Officiell statistik	Tidigare års över-/underskott ¹	-48,0	-48,4	-50,7
	Intäkter ²	129,2	135,4	134,0
	Kostnader ³	129,5	137,8	132,3
	Utfall	-0,4	-2,3	1,7
	Ackumulerat över-/underskott	-48,4	-50,7	-49,1
Övriga uppdrag	Tidigare års över-/underskott ¹	90,1	81,8	65,8
	Intäkter ²	314,3	305,6	314,0
	Kostnader ³	322,7	321,5	307,8
	Utfall	-8,4	-15,9	6,2
	Ackumulerat över-/underskott	81,8	65,8	72,1
Tjänsteexport	Tidigare års över-/underskott ¹	3,1	3,0	3,0
	Intäkter ²	71,0	70,4	61,5
	Kostnader ³	71,1	70,4	63,3
	Utfall	-0,1	0,0	-1,8
	Ackumulerat över-/underskott	3,0	3,0	1,2
Totalt	Intäkter ²	514,5	511,4	509,5 ⁴
	Kostnader ³	523,3	529,7	503,4
	Resultat för avgiftsfinansierad verksamhet	-8,9	-18,3	6,1
Totalt ackumulerat över-/underskott		36,4	18,1	24,2

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför hänförs till Övriga uppdrag.

2) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

3) Inklusive gemensamma kostnader som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

4) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 503,5 mnkr, intäkter av bidrag 5,7 mnkr och finansiella intäkter 0,3 mnkr.

I SCB:s regleringsbrev för 2019 har indelningen av den avgiftsfinansierade verksamheten ändrats till Staten uppdragsgivare, Övriga uppdragsgivare samt Tjänsteexport. Vid omräkning av utgående balanser inom respektive område beräknas utgående balanser från 2018 till område Staten uppdragsgivare -20,4 mnkr och för område Övriga uppdragsgivare 43,4 mnkr. En uppdaterad åtgärdsplan enligt den nya indelningen kommer att tas fram i samband med årets budgetunderlag. SCB:s bedömning är att balans inom den avgiftsfinansierade verksamhetens olika delar kommer att kunna uppnås inom en 5-års period.

Tabell 10: Balanser i den avgiftsfinansierade verksamheten enligt indelning i regleringsbrevet 2019, mnkr

Verksamhet	t.o.m 2017	2018	Ack. Utgående över/underskott från 2018
Staten uppdragsgivare	-27,3	6,9	-20,4
Övriga uppdragsgivare	42,4	1,0	43,4
Tjänsteexport	3,0	-1,8	1,2
Totalt	18,1	6,1	24,2

SCB:s olika tjänster i den avgiftsfinansierade verksamheten

Intäkterna inom den avgiftsfinansierade verksamheten har minskat med 1,9 mnkr jämfört med 2017. Den avgiftsfinansierade verksamheten uppvisar ett överskott om 6,1 mnkr.

Tabell 11: Avgiftsfinansierad verksamhet, mnkr

	2016	2017	2018
Intäkter ¹	514,5	511,4	509,5 ³
Kostnader	523,3	529,7	503,4
Resultat	-8,9	-18,3	6,1
Ackumulerat överskott	36,4	18,1	24,2
Produktutveckling ²	0,0	3,0	1,5
Marknadsarbete ²	4,7	5,8	3,6
Antal timmar (tusental)	850	774	718

1) Inkl. avgiftsfinansierade verksamhetens andel av gemensamma intäkter.

2) Avdelningarnas marknadsarbete och produktutveckling, ej centrala insatser.

3) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 503,5 mnkr samt intäkter av bidrag 5,7 mnkr och finansiella intäkter 0,3 mnkr.

Den avgiftsfinansierade verksamheten består av ett stort antal tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informationssystem och hela statistiska undersökningar omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport. SCB utför också årligen ett stort antal bearbetningar av olika statistikregister.

Tabell 12: Intäkter¹ i avgiftsfinansierad verksamhet efter uppdragskategori, mnkr

Uppdragskategori	2016	2017	2018
Datainsamling/total statistisk undersökning	232,6	232,5	220,3
Konsultation m.m.	69,5	62,7	64,9
Statistisk bearbetning av befintliga register	102,9	110,8	123,0
Nominella uttag	20,2	18,0	25,9
Tjänsteexport	71,0	70,4	61,5
Övrigt	16,4	16,0	13,6
Publikationer	1,9	1,0	0,3
Totalt	514,5	511,4	509,5

1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

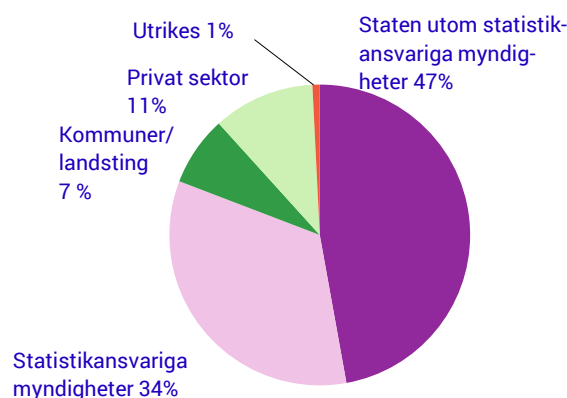
Datainsamling/total statistisk undersökning utgjorde den största uppdragskategorin även om den har minskat jämfört med föregående år. Kategorierna Statistisk bearbetning av befintliga register och Nominella uttag ökade däremot något.

Antal uppdrag 2018

Under 2018 registrerades drygt 5 800 nya uppdrag vilket innebär en ökning med ca 400 uppdrag jämfört med föregående år. De flesta uppdragen var av mindre omfattning men cirka 11 procent utgjordes av uppdrag över 50 000 kr.

Statliga myndigheter utgjorde den största kundkategorin och stod för drygt 80 procent av den avgiftsfinansierade verksamhetens intäkter. En tredjedel av den totala volymen utgjordes av uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter. Här ingår uppdrag som avser officiell statistik samt utrednings- och utvecklingsuppdrag.

Figur 11: Intäkter¹ i avgiftsfinansierad verksamhet efter kundkategori, procent

1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

Utveckla produkter, tjänster och service

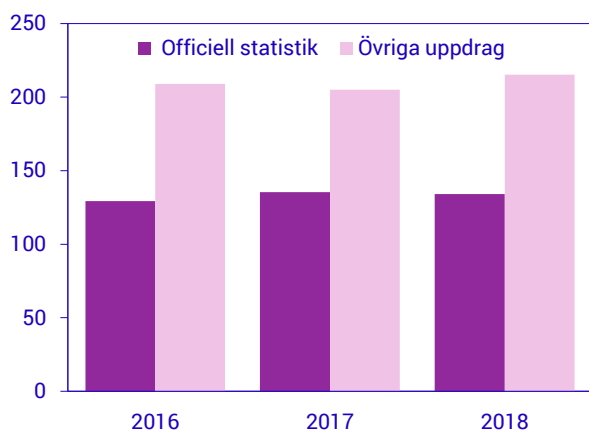
"Myndigheten ska inom ramen för sin statistikverksamhet utföra uppdrag åt andra myndigheter, i den utsträckning som den har tillgängliga resurser för det. Myndigheten ska prioritera uppdrag som rör officiell statistik."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Uppdrag åt statliga myndigheter

Volymen i den avgiftsfinansierade verksamheten som utfördes åt statliga myndigheter var knappt 350 mnkr. Av den utgjorde 38 procent uppdrag avseende produktion av officiell statistik till statistikansvariga myndigheter. Volymen som avser officiell statistik var ungefär densamma som föregående år.

Figur 12: Intäkter¹ i avgiftsfinansierad verksamhet från statliga myndigheter efter officiell statistik och övriga uppdrag, mnkr

1) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten exkl. tjänsteexport.

Den officiella statistik som SCB har producerat enligt överenskommelser med statistikansvariga myndigheter (SAM) handlar ofta om långsiktiga åtaganden. SCB kan ansvara för hela statistikproduktionen, från insamling till publicering, eller för vissa delmoment. SCB arbetar aktivt för att tillsammans med uppdragsgivarna utveckla den officiella statistiken. SCB har även utfört statistiska undersökningar åt myndigheter som vänt sig direkt till SCB, även om det inte gäller officiell statistik. Undersökningar som inneburit behandling av känsliga personuppgifter har prövats utifrån ett samhällsintresse, i enlighet med nya dataskyddsförordningen.

Riksbanken är en av SCB:s största kunder och SCB har de senaste åren haft i uppdrag att utveckla databaser för kreditgivning till företag (KRITA) respektive värdepappersinnehav (VINN). Under 2018 har ett intensivt projektarbete bedrivits, med fokus på att ge Riksbanken åtkomst till data. Utvecklingsarbetet går 2019 in på sitt sista år.

Inom ramen för SMED-samarbetet, där SCB:s miljöexperter ingår tillsammans med SMHI, SLU och IVL Svenska miljöinstitutet, utförs varje år ett stort antal uppdrag åt Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten. Samarbetet syftar till att Sverige ska klara den internationella klimatrapporteringen och avser utsläpp till luft och vatten, farliga ämnen och avfall. För 2018 tillkom ett nytt sakområde, buller. Tillgängligheten till statistiken som tas fram inom SMED har ökat genom att den i ökad utsträckning ligger i SSD.

Statistik om svensks resande tas fram på uppdrag av Tillväxtverket i ett treårsavtal 2017-2019. Undersökningen bygger på ett EU-direktiv och kan komma att få klassificeringen officiell statistik på sikt. Uppgifter avseende 2017 har under 2018 publicerats i SSD.

En undersökning avseende vattenbrukets kostnader har genomförts på uppdrag av Jordbruksverket. Planen är nu att samordna denna med undersökningen avseende vattenbrukets produktion, som är officiell statistik.

Tillväxtverket har under flera år gett SCB i uppdrag att producera turismräkenskaper som beskriver de direkta effekterna på ekonomi, export och sysselsättning som turism och resande skapar i Sverige. Turismräkenskaperna är ett s.k. satellitkonto till Nationalräkenskaperna och mäter värdet av såväl svenska som utländska resenärers direkta konsumtion av svenska varor och tjänster. Det finns ett stort internationellt intresse att koppla ihop turismräkenskaper med miljöräkenskaper, som också produceras av SCB, för att mäta turismens miljöpåverkan. Mot bakgrund av detta fick SCB i uppdrag av Tillväxtverket att testa sådana beräkningar för Sverige och resultatet presenterades på FN:s världsturismorganisation UNWTO årliga konferens i december 2018.

SCB har under de senaste åren haft ett uppdrag åt Arbetsmarknadsdepartementet som innebär att

löpande under året publicera statistik om integration. Förslag att förbättra användbarheten av statistiken har diskuterats löpande med departementet och resulterat i lösningar som införs successivt i takt med att ny statistik publiceras.

Under 2018 har SCB haft ett uppdrag åt Universitetskanslersämbetet och Socialstyrelsen att genomföra en förstudie för en prognosmodell över yrkesutbildningar inom högskolan.

SCB har genomfört uppdrag till Utredningen om ett tryggare företagande i ett förändrat arbetsliv. Uppdraget omfattade en statistisk kartläggning av bl.a. omfattningen och utvecklingen av olika företagsformer samt gruppen ”kombinatorer”, med statistik fördelad på kvinnor och män. I uppdraget ingick också att göra en statistisk analys av sambandet mellan företagande och trygghetssystem som innebar en skattning av vilken inverkan trygghetssystemen har på viljan att starta och driva företag.

Tillsammans med Tillväxtverket, Kulturanalys, Tillväxtanalys och Kulturrådet har SCB utformat statistik för kulturella och kreativa näringar. En nationell, statistisk definition av vilka yrken som ingår i området kulturella och kreativa näringar har tagits fram tillsammans med metoder för att synliggöra näringarnas bidrag till svensk tillväxt och export. Statistik från uppdraget har publicerats i den publika databasen Kreametern hos Tillväxtverket.

En enkätinsamling riktad till företag gällande e-fakturer har genomförts under året. Insamlingen har gjorts i två omgångar, först på uppdrag av Ekonomistyrningsverket, därefter på uppdrag av Myndigheten för digital förvaltning.

Naturvårdsverket har finansierat forskningsprogrammet PRINCE (Policy-relevant indicators for consumption and environment) vilket avslutades 2018. I programmet ingick att utvärdera befintliga konsumtionsbaserade modeller, beräkna potentiell miljöpåverkan av den svenska konsumtionen utomlands och i Sverige. Det finns nu en metod för att årligen följa upp produktgrupper med stor miljöpåverkan som en del av det svenska generationsmålet. Programmet utfördes av sju organisationer och leddes av SCB. Via det internationellt harmoniserade miljöräkenskapssystemet har SCB gjort de beräkningar som hittills har använts för att bedöma svensk konsumtions miljöpåverkan.

SCB har drivit ett gemensamt projekt tillsammans med Energimyndigheten rörande statistik från en framtida elmarknadshubb. Projektet avslutas under första halvåret 2019.

Inom FASIT-produkten sker utvecklingsarbete på uppdrag från Regeringskansliet. Den analys-flödesdatabas där man kan följa hur individer förflyttas mellan olika ersättningsformer har uppdaterats 2018 och utvidgats med fler bakgrundsvariabler.

På uppdrag av Ekonomistyrningsverket har SCB undersökt myndigheternas arbete kring digitalisering som en del i uppföljningen av offentlig sektors digitalisering.

Folkhälsomyndigheten gör löpande en nationell studie om befolkningens hälsa i *Nationella Folkhälsoenkäten – Hälsa på lika villkor*. Undersökningen genomfördes för första gången 2004 och är ett samarbetsprojekt mellan Folkhälso-myndigheten och landsting/regioner. SCB har genomfört undersökningen sedan starten. Från 2016 görs den vartannat år och urvalet utgörs av 40 000 personer i åldern 16–84 år.

Uppdrag åt övriga kunder

På uppdrag av region Jämtland/Härjedalen har Regional Bioekonomi tagits fram. Uppdraget avser regional statistik för branscher inom bioekonomin som helt eller delvis producerar varor eller tjänster som knyter an till användningen av biomassa. I det här fallet handlar biomassa om olika växter, skog, djur och fisk. Statistiken har omfattat ekonomin i form av förädlingsvärde och sysselsättning, jämställdhetsaspekter och bioekonomins egna bidrag till växthusgaser.

SCB har genomfört ett uppdrag till Stockholm Environment Institute som kallas methodological toolbox, där en Input-output liknande ansats med koppling till Agenda 2030 och stålindustrierna använts. Syftet med projektet var att bygga upp en input-output-baserad modell för de globala hållbarhetsmålen (SDGs), där man kan se hur de olika målen påverkar varandra direkt och indirekt. Modellen kan användas av stålindustrin för att kunna utvärdera i vilka länder stålindustrin bör göra sina investeringar för att ge största möjliga positiva påverkan på SDG-målen.

Förbättrad tillgång till mikrodata

SCB handlägger årligen ca 500 mikrodatautlämnanden för forsknings- och statistikändamål. De flesta mikrodatautlämnanden avser forskningsändamål och då främst till forskare vid universitet och högskolor. Uppdragen är av engångskaraktär men många av kunderna är återkommande. Volymen har varit ungefär densamma de senaste åren. Under 2018 har arbetet att öka tillgängligheten till de uppgifter som används för forskningsändamål fortsatt.

Prissättning

Översynen av prissättningen har fortsatt bl.a. i syfte att göra prissättningen mer transparent i SCB:s offerter. Beslut om ytterligare justeringar har tagits under året och bl.a. kommer kostnaden vid användande av geografidatabasen att reduceras.

Korta kötiderna

Den enskilt viktigaste faktorn till att korta kötiderna är att bemanningen är anpassad till den volym av beställningar som finns. Under året har rekryteringar gjorts och bedömningen är att det nu råder balans. I syfte att förenkla för forskarna har beställningsblanketten setts över och en ny version publiceras i början av 2019. I arbetet med att utveckla arbetssätt och praxis har tillgången till juridisk expertis säkerställts vilket har lett till en effektivare handläggning och kortare handläggningstider.

Kontakter med forskare

Under år 2018 genomfördes ett särskilt möte med referensgruppen för MONA-systemet. Syftet var att diskutera hur SCB hanterar utlämnande av mikrodata för forskning och särskilt behovet av att ha ett forum för dialog kring dessa frågor. Intresset hos forskarna var stort och SCB har därefter gått ut med en bredare inbjudan som också inkluderar representanter för den medicinska forskningen. Det är viktigt med en fördjupad dialog med forskare som stöd i arbetet med att utveckla de delar av verksamheten som ger störst förbättring för forskningen. Ambitionen är att inrätta ett användarråd för forskare under våren 2019.

Verksamheten präglas av daglig dialog med forskarna som beställer data. Därutöver har ett tiotal kundmöten genomförts under året. Vidare har

SCB deltagit i en registerkonferens på Karolinska Institutet och vid ett öppet hus hos Socialstyrelsen. Under året har SCB också tagit emot ett antal studiebesök från intressenter som vill veta mer om användningen av registerdata för forskning.

SCB deltog som medarrangör av konferensen för registerbaserad forskning som genomfördes under hösten 2018 där Vetenskapsrådet var huvudarrangör.

En stor del av beställningarna av data för forskning rör även andra myndigheters data. Det gäller särskilt Socialstyrelsens uppgifter. SCB har därför ett mycket nära samarbete med Socialstyrelsen, både på handläggar- och chefsnivå.

Användare och kunder

"Myndigheten ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten" samt "...kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2018

SCB har under 2018 undersökt kundernas syn på myndigheten i två olika undersökningar: SOM-undersökningen och Leveransenkäten.

Allmänhetens förtroende

Sedan 2016 har SCB använt en ny leverantör för undersökningen om allmänhetens förtroende. Den nya leverantören använder en väl ansedd metod och ger även bra jämförbarhet med andra myndigheter. Förändringen medför att det går att jämföra uppgifter för de två senaste åren.

Resultatet från undersökningen visar att 44 procent har mycket stort eller ganska stort förtroende för myndighetens sätt att sköta sitt arbete. Fem procent har ganska litet eller mycket litet förtroende.

Nedbrutet i olika befolkningsgrupper visar resultatet att förtroendet stiger med utbildningsnivå.

Män har högre förtroende för SCB än kvinnor har. Sett till boendeområde är förtroendet högst bland de som bor i storstäderna. Dessutom är förtroendet högre hos de som har högre tillit till andra människor. Förtroendet för myndigheten är lägre, men ändå med ett positivt förtroendevärde, för de som har låg utbildning, bor i mindre tätort och

har låg tillit till andra människor. Kännedomen om SCB:s verksamhet stiger med utbildningsnivå och inkomst samt är högre i yrkesgrupper som tjänstemän och egenföretagare. Kännedomen om SCB:s verksamhet är lägre bland kvinnor än män, är lägre i de yngsta och de äldsta åldersgrupperna.

Tabell 13: Allmänhetens förtroende för SCB, procent

	2017	2018
Mycket stort eller ganska stort förtroende	43	44
Kvinnor	40	42
Män	47	47
Varken stort eller litet förtroende	28	29
Kvinnor	28	30
Män	27	27
Ganska eller mycket litet förtroende	6	5
Kvinnor	6	5
Män	6	6
Ingen uppfattning	23	22
Kvinnor	26	23
Män	20	20
Har kännedom om SCB	39	40
Kvinnor	33	34
Män	45	46

Resultatet för undersökningen visar att förtroendebalansen, som uttrycker relationen mellan stort och litet förtroende för dem med åsikt, ligger på +51, vilket är högre än 2017 då den var +48. Förtroendet för SCB kan därmed sägas vara ganska högt, också vid jämförelse med andra myndigheter och samhällsinstitutioner.

Leveransenkäten

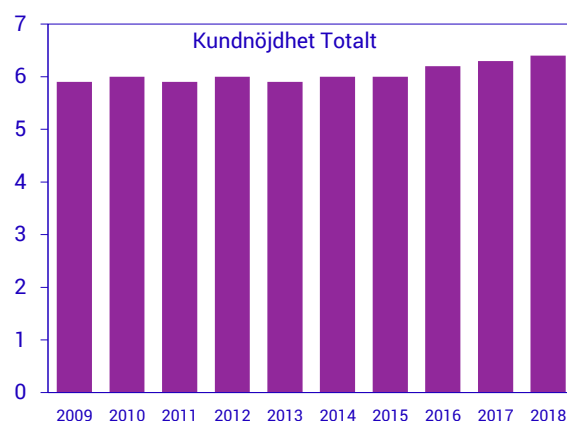
Under första halvåret 2018 undersöktes kundernas förtroende för SCB via *Leveransenkäten* som skickades ut till alla kunder som beställde uppdrag för minst 10 000 kronor. En ny enkät *Kundernas förtroende* började användas i juli 2018. Då uppgifterna från de båda undersökningarna inte är jämförbara baseras redovisningen endast på *Leveransenkäten*.

Under det första halvåret 2018 skickades totalt 635 leveransenkäter och svarsfrekvensen uppgick till knappt 27 procent. Medelbetyget för bedömningen av uppdraget totalt var 6,4 på den sju-gradiga skalan där 7 = "Mycket nöjd" och 1 = "Inte alls nöjd. Nivån för totalbetyget totalt låg på samma nivå som 2017. Även för övriga komponenter var det små förändringar jämfört med tidigare år. Med tanke på svarsfrekvensen och att

uppgifterna baseras på första halvårets verksamhet bör inga generella slutsatser dras.

Drygt hälften av de svarande har gett högsta betyg (7) på frågan om uppdraget totalt och tre svarande har gett betyget 3 eller lägre på frågan om uppdraget totalt. Vid betyg som är lägre än 4 görs alltid en återkontakt med kunden för uppföljning av uppdraget.

Figur 13: Kundnöjdhet enligt leveransenkäten avseende totalbetyg, 2009-2018

Anm. Svaren för 2018 avser första halvåret

Tabell 14: Kundnöjdhet enligt leveransenkäten

Faktor	2016	2017	2018 ¹
Tempo	5,8	6,0	6,1
Service	6,4	6,5	6,5
Punktlighet	6,1	6,3	6,3
Innehåll	6,3	6,3	6,4
Lättförståelighet	6,2	6,2	6,3
Användbarhet	6,3	6,4	6,4
Prisvärdhet	5,4	5,6	5,7
Totalt	6,2	6,3	6,4
Antal svar	586	519	169
Antal svar med totalbetyg 7	272	256	95
Antal svar med totalbetyg 3 eller lägre	25	13	3

¹ Svaren för 2018 avser första halvåret

Samråd med statistikanvändare

"Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs."

Regleringsbrev för budgetåret 2018

SCB har under 2018 haft tio användarråd. I de ämnesstatistiska användarråden förankras förändringar i statistiken hos viktiga användare och de bidrar till att ge SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Under året har en utvärdering gjorts av användarrådets verksamhet i syfte att få underlag till fortsatt utveckling av arbetet i råden. Nedan följer några exempel från användarrådets verksamhet under 2018.

I *Användarrådet för arbetsmarknadsstatistik* har en presentation gjorts av de effekter som den nya ramlagen Integrated European Social Statistics (IESS) får för AKU. Förändringarna väntas träda i kraft under 2020 eller 2021. Personer som är folkbokförda i Sverige, men arbetar eller studerar i något av våra grannländer syns inte i statistiken. En presentation har gjorts i rådet om hur den officiella registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken påverkas av detta. Effekten på sysselsättningen är störst i gränsregionerna till Norge och Danmark. De synpunkter som framkom i en workshop som hölls i användarrådet under hösten 2017 har beaktats under det fortsatta arbetet med att implementera de månatliga arbetsgivardeklarationerna på individnivå (AGI).

Användarrådet för befolkning, demografi och utbildning har under året fått lämna synpunkter på ny statistik och utveckling av befintlig statistik. Utveckling av en sammanhållen publicering av statistik om etablering på arbetsmarknaden efter olika utbildningsformer har diskuterats. Områden som också behandlats är statistik om övergångar mellan utbildningsformer samt etablering och inträde på arbetsmarknaden efter olika utbildningsformer, modellskattad Grund för bosättning och integrationsstatistik. För ny officiell statistik om yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning samt folkhögskolan har synpunkter från användarrådet påverkat hur statistiken kommer att publiceras.

Användarrådet för demokratistatistik har framfört önskemål om vilka tabeller som ska presenteras samt vilka analyser som användarna är intresserade av i Valdeltagandeundersökningen. I 2018 års val genomfördes undersökningen som totalräknad undersökning genom att samtliga röstlängder skannades. En metodundersökning, inom ramen för Partisynpatiuundersökningen, genomfördes i samband med valet. Resultatet har presenterats för användarrådet som lämnade synpunkter

på vilka analyser som ska göras. Analyserna kommer att genomföras under våren 2019.

En viktig funktion som *användarrådet för ekonomisk statistik* har är att försöka säkerställa att de förändringsförslag som SCB lägger fram inte försämrar kvaliteten i statistiken. I de fall då neddragningar måste göras, försöker användarrådet säkerställa att de görs på ett sätt som påverkar kvaliteten så litet som möjligt. Användarrådet har diskuterat effekterna av det omfattande profileringsarbete av företag som SCB måste vidta till följd av krav från Eurostat.

I *användarrådet för FoU-statistik* har två möten och två workshops genomförts under året. Användarrådets synpunkter har tagits i beaktande avseende definitionen av Forskning och utveckling (FoU), vilka frågor som bör inkluderas i *Community innovation survey* (CIS) samt viktiga områden som bör prioriteras i den kommande FoU-rapporten. Diskussioner om prioriteringar har förts med rådet med anledning av den bristande kvaliteten i den privata icke-vinstdrivande sektorn. Omprioriteringar kan behöva göras om statistiken inte tillgodoser användarnas behov. Vidare har behovet av årlig FoU-statistik diskuterats och en undersökning av den forskning och utveckling som sker i mikroföretag.

I *användarrådet för statistik över mark och bebyggelse* har bl.a. öppen data diskuterats. Användarrådet ser positivt på förslaget att skapa en samlad ingång för all officiell statistik, samt planerna på ökad officiell statistik och öppen data. När det gäller projektet att samla in bygguppgifter via maskinell inläsning av filer har rådet framfört önskemål om snabbare resultat i utvecklingsarbetet. Projektet har under det senaste året prioriterats ned på grund av brist på IT-resurser, men har kommit igång igen under hösten 2018. Vid sidan av ordinarie möten har SCB kontaktat ledamöterna i användarrådet, avseende en användarundersökning för statistik om intäkter och kostnader för flerbostadshus. Synpunkterna ingår i beslutsunderlaget för prioriteringar i undersökningen.

Under 2018 har *användarrådet för miljö och miljöräkenskaper* diskuterat behov av statistik om grindbalanser av kväve och fosfor för jordbrukssektorn. Resultatet blev att SCB inte producerade sådan statistik för referensåret 2016. De resurser

som frigjorts har använts till kvalitetshöjande åtgärder inom markbalanserna för kväve och fosfor som publicerades i slutet av 2018.

Användarrådet har önskat längre tidsserier för miljöräkenskaperna och fördjupade arbeten inom miljösektorn. Det saknas dock resurser för detta.

Inom *användarrådet för välfärdsstatistik* har konkreta statistikbehov tagits upp, t.ex. statistik efter grund för bosättning, statistik om nyanlända bl.a. i termer av etablering på arbetsmarknaden, tidsanvändning och levnadsförhållanden samt statistik om hur den ökade digitaliseringen i samhället påverkar tillgänglighet, delaktighet och levnadsförhållanden. Ett annat område som behandlats är funktionsnedsättningsperspektivet i statistiken och önskemål framfördes om att all statistik ska ha ett funktionsnedsättningsperspektiv. Det gäller inte bara innehållsmässigt utan att också datainsamlingen ska genomföras på ett sådant sätt att alla ska kunna delta i en undersökning.

Användarrådet för regional statistik har som uppgift att bevaka den regionala dimensionen i SCB:s statistik. I en workshop om öppen data på regional och lokal nivå framkom önskemål om förbättringar och utveckling. Bland annat framkom önskemål och behov om kombinerade tabeller i SSD som spänner över flera ämnesområden. Redovisning bör även kunna ske utifrån geografi och inte enbart via ämnesområde. För att bättre kunna beskriva en tätort behövs mer tätortsstatistik än den som finns tillgänglig idag. För öppna geodata är befolkning, arbetsmarknad och utbildning viktiga ämnesområden att belysa. SCB kommer att beakta önskemålen i det fortsatta arbetet.

Användarrådet för kommunikation har bidragit med kommentarer och synpunkter samt spaningar inom kommunikationsområdet som används i utvecklingen av SCB:s webbplats. De har också använts i vidareutveckling av produkter och tjänster inom kommunikationsområdet. I en workshop om visionen för SCB:s nya webbplats 2025 diskuterades vad statistikanvändarna vill ha i framtiden. Användarrådet kom också med tankar och idéer om statistikens roll i valet för 2018.

SCB:S ANVÄNDARRÅD UNDER 2018:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- välfärdsstatistik
- regionalstatistik
- kommunikation

Nämnder och råd

Efter att förordnandet för de dåvarande ledamöterna i *insynsrådet* gick ut den 31 augusti 2016 har inga nya ledamöter utsetts av regeringen.

SCB:s vetenskapliga råd har under 2018 haft ett möte. På mötet diskuterades nya och alternativa datakällor för officiell statistik samt förbättringar av SCB:s granskningsmetoder. I samband med mötet genomfördes också ett öppet seminarium med Dr. Barteld Braaksma, expert från CBS Statistics Netherlands, som gav en föreläsning om de utmaningar som officiell statistik står inför i tider som utmärks av big data.

Nämnden för konsumentprisindex har haft två ordinarie och ett extra möte under året. Ett stort antal aktuella frågor kopplat till metod och kvalitet har diskuterats vid rådets möten. Vid det extrainsatta mötet bjöds internationella experter in för att diskutera möjligheterna med transaktionsdata i prisinsamling.

Nämnden för byggnadsindex har inte haft något möte under året.

Expertgruppen för arbetsmarknadsstatistik (EFAM), som är rådgivande till SCB, har haft två möten under året. Under 2018 har det i huvudsak varit information och diskussion om valda delar av SCB:s anslagsstatistik, exempelvis kommande ny ramlagstiftning för AKU, såväl som uppdrag från statistikansvariga myndigheter.

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning av den officiella statistiken

SCB ska bl.a.:

"5. verka för samarbete mellan de statistikansvariga myndigheterna,
6. ge råd och stöd till statistikansvariga myndigheter i principiella frågor om den officiella statistikens kvalitet och i frågor om att underlätta uppgiftslämnandet,
7. senast den 31 mars varje år lämna en rapport till regeringen om systemet för den officiella statistiken, med en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna ska göra enligt 13 a § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,
8. föra en förteckning över statistikansvariga myndigheters statistikprodukter, och
9. sammanställa en årlig publiceringsplan för den officiella statistiken"

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Rådet för den officiella statistiken stödjer SCB

En av SCB:s uppgifter enligt instruktionen är att samordna systemet för den officiella statistiken. Till stöd för SCB:s samordningsroll finns ett råd för den officiella statistiken där tolv statistikansvariga myndigheter (SAM) är representerade samt SCB vars generaldirektör är ordförande.

Vid det årliga mötet i Rådet för den officiella statistiken bestämdes att en målbild för den officiella statistiken ska tas fram. Arbetet bedrivs i samarbete mellan SCB och övriga statistikansvariga myndigheter och ska avrapporteras vid rådsmötet hösten 2019.

SCB:s samordningsansvar

SCB lämnade den årliga rapporten, "Sveriges officiella statistik 2017", till regeringen den 24 mars 2018. En engelsk version av rapporten har

också publicerats på SCB:s webbplats. I rapporten ges bland annat en beskrivning av det svenska statistiksystemet och en analys av de utvärderingar av kvaliteten som de statistikansvariga myndigheterna har gjort av sin officiella statistik. En lista på officiella statistikprodukter ingår liksom en redogörelse för aktiviteter som pågått inom ramen för samordningen.

SCB samlar, i samband med underlag till rapporten Sveriges officiella statistik, in underlag till SCB:s publiceringsplan för det kommande året. Planen omfattar all svensk officiell statistik och finns tillgänglig på SCB:s webbplats.

Kompetensutveckling inom SAM-sfären

En viktig del av samordningen utgörs av seminarieverksamhet för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Under året hölls en konferens om den officiella statistiken där temat var statistik för alla. Konferensen hade drygt 200 deltagare från 64 statistikansvariga myndigheter, andra statliga myndigheter, representanter för näringsliv, regioner, landsting och kommuner. Övriga seminarier och workshops som anordnats under 2018 har bland annat handlat om förändringar i underlagen avseende utvärderingen av kvaliteten i den officiella statistiken, Big Data, röjandekontroll och riktlinje för begreppet officiell statistik. Dessutom har SCB löpande spridit information till de andra statistikansvariga myndigheterna via e-post, nyhetsbrev och SAM-Forum. SAM-Forum är SCB:s "extranät", ett samordningsverktyg som samtliga SAM har tillgång till, och som innehåller information gällande samordningsfrågor.

Föreskrifter och riktlinjer för officiell statistik

SCB har under 2018 med stöd av 13 § första stycket och 16 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken beslutat om föreskrifter om ändring i Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2017:8) om utvärdering av den officiella statistikens kvalitet (SCB-FS 2018:17). Ändringen

avsåg bilagan som innehåller frågeformulären för utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet. Frågeformulären uppdaterades utifrån erfarenheter från den senaste utvärderingen. Även den tillhörande handboken uppdaterades.

SCB har under året också tagit fram riktlinjer om vad som är officiell statistik. Ett tydliggörande av begreppet officiell statistik har efterfrågats i flera sammanhang, bland annat i "Vad är officiell statistik? En översyn av statistiksystemet och SCB" (SOU 2012:83) och Riksrevisionens granskningsrapport "Den officiella statistiken – en rättvisande bild av samhällsutvecklingen?" (RiR 2015:3). Riktlinjerna skickades på remiss till samtliga statistikansvariga myndigheter.

Delade verktyg

SCB har tillgängliggjort IT-verktyg, som utvecklats av SCB för användning i statistikproduktionen, för andra statistikansvariga myndigheter. För närvarande är det fyra verktyg som finns tillgängliga för andra att använda.

Aktiviteter i rådets arbetsgrupper

Arbetsgruppen för metod och kvalitet har under året, förutom erfarenhetsutbyte mellan de deltagande myndigheterna, diskuterat utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet. Vidare har arbetsgruppen diskuterat hur man kan arbeta tillsammans med att utveckla och se över statistikområdena.

Rådets arbetsgrupp för uppgiftslämnarfrågor har under året, förutom erfarenhetsutbyte mellan deltagande myndigheter, diskuterat mättekniska frågeställningar. Vidare har NNR (Näringslivets nämnd för regelgranskning) och Nordic smart government presenterats för gruppen.

Arbetsgruppen för användbarhet och tillgänglighet till den officiella statistiken har under året, förutom erfarenhetsutbyte mellan de deltagande myndigheterna, bland annat diskuterat hur olika statistikansvariga myndigheter arbetar med visualisering och användbarhet. Vidare har arbetet med uppbyggnaden av minpension.se presenterats och diskuterats.

Internationellt statistiskt samarbete

SCB ska bl.a.:

"1. vara nationell statistikbyrå med den inbörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik...i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759."

"2. utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009"

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

I den strategi för SCB:s internationella samarbete som fastställdes 2016 framgår att målet för det internationella statistiska samarbetet är att öka tillgången till harmoniserad, sammanvändbar och jämförbar internationell statistik av hög kvalitet. Samtidigt ska det internationella samarbetet bidra till att utveckla SCB:s egen verksamhet.

Ett aktivt deltagande i internationellt statistik-samarbete är nödvändigt för att bidra till dessa mål och få största möjliga inflytande på de beslut som fattas. SCB deltar i drygt 100 arbetsgrupper knutna till det europeiska statistiksamarbetet.

Tabell 15: Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet med svenskt deltagande

	2016	2017	2018
Deltagande från SCB	120	111	114
Deltagande från andra SAM	60	53	53

Vidare deltar SCB i ca 20 OECD- och ca 30 FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via de femtiotal kontaktnätverk som finns etablerade inom det nordiska statistiksamarbetet. Under 2018 genomfördes 455 arbetsresor inom ramen för SCB:s internationella samarbete vilket är på nivå med föregående år.

Tabell 16: Antal arbetsresor inom ramen för det internationella statistiksamarbetet av SCB:s personal uppdelat på resmål, kön och chef/handläggare

Resmål	År	Chefer ²		Handläggare		Totalt	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
EU-länder ¹	2016	29	18	162	156	191	174
	2017	18	13	89	113	107	126
	2018	21	10	114	156	135	166
Nordiska länder	2016	16	7	54	61	70	68
	2017	6	6	44	67	50	73
	2018	7	7	45	40	52	47
Övriga länder	2016	11	2	40	30	51	32
	2017	8	2	47	51	55	53
	2018	6	1	29	19	35	20
Totalt	2016	56	27	256	247	312	274
	2017	31	21	181	231	212	252
	2018	34	18	188	215	222	233

1) Exklusive nordiska länder

2) Med chefer avses generaldirektör, biträdande generaldirektör, avdelningschef och enhetschef (ej biträdande avdelnings- samt enhetschefer).

Samarbete inom EU

Samarbetet inom det europeiska statistiska systemet (ESS) prioriteras före annat internationellt samarbete enligt SCB:s internationella strategi. Statistiksamarbetet inom EU syftar till att göra medlemsstaternas statistik jämförbar.

SCB för Sveriges talan och är pådrivande i samarbetet inom det europeiska statistiska systemet för att tillgodose såväl nationella som europeiska behov. Sverige verkar inom EU för en kostnads-effektiv och jämförbar statistik av god kvalitet, en låg uppgiftslämnarbörd samt samtidigt som de svenska sekretessbestämmelserna värnas. SCB:s engagemang i EU-frågor sker främst inom ramen för arbetet i det europeiska statistiska systemet (ESS) vars medlemmar är kommissionens statistikbyrå (Eurostat), de nationella statistikmyndigheterna och andra myndigheter med ansvar för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik.

ESS-kommittén (ESSC), där SCB:s generaldirektör deltar, är det viktigaste strategiska forumet för diskussioner och beslut inom ESS. Kommittén är rådgivande till Eurostat vad gäller strategiska frågor rörande europeisk statistik och har träffats tre gånger under 2018.

Prioriterade arbetsområden

Under året har ESSC bl.a. diskuterat det kommande fleråriga statistikprogrammet 2021 – 2027, som nu har blivit en del av Kommissionens ramverk

”Single Market Programme”. Eventuella konsekvenser för statistikens synlighet och självständiga status som en följd av ändringen har diskuterats. Detta har också varit ett led i en bredare diskussion om vilka kärnvärden, ”Core values”, det europeiska statistiska systemet ska ha. Frågan om hur ESS på ett effektivt sätt kan prioritera mellan statistikprodukterna och mellan nya och befintliga användarbehov har också diskuterats. Syftet är att komma fram till en bättre fungerande prioriteringsmekanism för ESS under 2019.

Implementeringen av ESS Vision 2020 är fortsatt ett prioriterat område. Visionen antogs av ESSC i maj 2014 som det styrande ramverket för utveckling inom ESS fram till 2020. SCB har som medlem i ESS åtagit sig att arbeta för att intentionerna i visionen förverkligas.

På den årligt återkommande konferensen för generaldirektörer för statistikbyråer inom EU (DGINS) i Bukarest diskuterades Big Data och dess tillämpningsmöjligheter i statistikproduktionen. Ett memorandum antogs, Bucharest Memorandum on Official Statistics in a Datafied Society (Trusted Smart Statistics), som anger inriktningen för det fortsatta arbetet.

Kvalitetsfrågorna har fortsatt att vara i fokus, och under året har SCB aktivt deltagit i planeringen av nästa ”Peer review” –granskning, där medlemsländernas statistiska system granskas av ett team av ”peers”. Nästa granskning är planerad att genomföras 2021-2022.

Ny lagstiftning på statistikområdet

Ett antal EU-förordningar på statistikområdet har antagits under året. I huvudsak avser dessa genomförandebefogenheter för Europaparlamentets och rådets rättsakter som har till syfte att öka harmoniseringen av EU-statistiken.

Totalt antogs 13 rättsakter under 2018, varav 8 utgjordes av kommissionsförordningar avseende genomförandebefogenheter för kommissionen. ESSC är genomförandekommitté för rättsakter på statistikområdet, vilket innebär att kommittén beslutar om genomförandebefogenheter för kommissionen för Europaparlamentets och rådets rättsakter på statistikområdet. Sverige röstade för samtliga dessa rättsakter i ESSC.

Tabell 17: Gällande EU-rättsakter på statistikområdet¹

	2016	2017	2018
Totalt	269	278	279
Beslutade under året	17	12	13

1) I beräkningen har inte förändringar i rättsakter som beslutats av Rådet och Parlamentet, eller av kommissionen, tagits med.

Under året har medarbetare från SCB, tillsammans med Finansdepartementets representant, fortsatt delta i möten i rådets arbetsgrupp för statistik för att bidra med ämneskunskap. Europaparlamentet och rådet har under året fastställt tre förordningar på statistikområdet, efter förhandling i Rådets arbetsgrupp för statistik. Förordningarna handlar om integrerad statistik över jordbruksföretag, järnvägs-transportstatistik samt statistik över gods-transporter på inre vattenvägar.

Annat internationellt samarbete

Utöver det europeiska samarbetet deltar SCB aktivt i fler internationella fora för samarbete inom statistikområdet. Främst avser detta samarbete inom Norden, OECD och FN.

Norden

De nordiska statistikbyråerna har ett aktivt samarbete. Det sker bl.a. i form av samverkan inom de ungefär 50 kontaktnätverk som finns etablerade för enskilda statistikområden samt för vissa mer övergripande frågor. På det årliga nordiska chefsstatistikermötet i Oslo var målet att fördjupa sig i några utvalda strategiska frågor. De tre teman som diskuterades var utmaningen att fånga den digitala ekonomin i statistiken, hur man arbetar med kvalitet i de nationella statistiksystemen

samt statistikbyråernas utmaning att rekrytera rätt kompetenser till det framtida statistikyrket.

OECD

SCB deltar i OECD:s statistiksamarbete, främst inom ramen för *Committee on Statistics and Statistical Policy* (CSSP) och dess arbetsgrupper, men också inom ramen för andra kommittéers arbete där statistik är framträdande.

Kommittén fortsätter att arbeta med frågeställningar relaterade till att globaliseringens effekter för statistiken och digitaliseringen möjligheter för statistikbyråerna

FN

SCB har fortsatt ett stort engagemang i utvecklingen av FN-samarbetet. Vid *United Nations Statistical Committee* har Agenda 2030 frågorna varit i stort fokus och driver på utvecklingen av ländernas officiella statistik som behövs för att mäta hållbarhetsmålen.

SCB har genom arbetet med den statistiska uppföljningen av Agenda 2030 bidragit till att utveckla uppföljningen på global nivå. Under 2018 utsågs medarbetare på SCB till ordförande i *Inter Agency and Expert Group on SDG indicators* (IAEG-SDG), från juni 2019 och i *UNCES Steering Group on SDG statistics* från september 2018. SCB har sedan tidigare även en ordföranderoll knuten till IAEG:s arbetsgrupp för geodata. SCB arrangerade också, i samarbete med Sida, ett möte i IAEG-SDG under en vecka i november. Mötet lockade närmare 200 deltagare från hela världen. FN uttryckte stor tacksamhet för arrangemanget, särskilt för att Sverige gav möjlighet för ett större antal utvecklingsländer att delta i mötet via finansiering från Sida.

Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer

SCB samordnar statistikleveranser till Eurostat. För att underlätta denna samordning finns vid varje nationell statistikmyndighet i EU:s medlemsstater en utsedd så kallad Local Coordinator som har till uppgift att vara stöd för de nationella myndigheter som rapporterar data till Eurostat. I uppgiften ingår även att utgöra en informationskanal mellan Eurostat och medlemslandet.

Rapporteringen av statistik till Eurostat regleras av förordningar och direktiv samt i vissa fall frivilliga överenskommelser. Både statistikansvariga myndigheter och andra myndigheter i Sverige rapporterar. Det mesta av den statistik som rapporteras är s.k. europeisk statistik, dvs. den ska finnas med i det europeiska statistiska

programmet (ESP) som konkretiseras i det årliga arbetsprogrammet (AWP). Antal filer som ska rapporteras varierar mellan olika länder och även över tid. Punktligheten i dataleveranserna mäts regelbundet av Eurostat men någon återkoppling avseende 2018 har ännu inte gjorts.

Tjänsteexport

Tjänsteexport

"Myndigheten får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Introduktion

Med utgångspunkt i svensk biståndspolicy deltar SCB i det svenska internationella utvecklingssamarbetet som utförare inom ramen för olika strategier för Sveriges utvecklingssamarbete. Projekten finansieras via tjänsteköpsöverenskommelser med Sida och Utlandsmyndigheterna. SCB:s utvecklingssamarbete (tjänsteexport) har under 2018 omfattat sju bilaterala projektsamarbeten. Ett av dem, projektet i Georgien, har avslutats under året. SCB genomför därtill ett International Training Program (ITP) om jämställdhetsstatistik där deltagare från ett tiotal länder från Afrika, Asien och Mellanöstern medverkar.

Projektförberedande arbete har genomförts tillsammans med Afrikanska unionens kommission och flera afrikanska regionala organisationer för ett projekt om förbättrad migrationsstatistik. Ett fullskaligt projekt förväntas starta under första halvåret 2019. Projektförberedande arbete har under året också inletts tillsammans med Makedoniens statistikmyndighet. Tidsplanerna för fullskaliga projekt tillsammans med Bangladesh statistikmyndighet samt ett regionalt projekt för Västra Balkan har reviderats. Dessa projekt påbörjas under första halvan av 2019. Detsamma gäller för ett nytt projekt i Kosovo.

Antalet projekt har fortsatt minska i förhållande till 2016 och 2017. Detta återspeglas i minskningen av prestationerna. Såväl antalet utstationerade långtidsrådgivare som antalet korttidsrådgivare är för tillfället på den lägsta nivån på länge.

SCB:s modell för kapacitetsutveckling bygger på kunskapsöverföring mellan SCB:s medarbetare och kollegor vid statistikmyndigheter i andra

länder. Arbetet består bl.a. i att som korttidsrådgivare tillhandahålla utbildningar, seminarier, rådgivning och liknande. Totalt har 225 korttidsuppdrag genomförts under 2018. Sammanlagt 88 anställda vid SCB, 40 kvinnor och 48 män, har utfört 193 korttidsuppdrag under året. Utöver SCB-anställda har 21 externa konsulter, 14 män och 7 kvinnor, anlitats. Det är personer som avropats från ramavtal, tagits in från andra svenska statistikproducerande myndigheter, pensionerade medarbetare och/eller konsulter som använts för 32 olika korttidsuppdrag för att komplettera SCB:s befintliga resursbas och kompetensområden.

Totalt åtta studie- och arbetsbesök i Sverige har arrangerats inom ramen för de olika projektsamarbetena med totalt 62 besökare och sammanlagt 210 personbesöksdagar. Medarbetare från andra svenska statistikansvariga myndigheter såsom Sveriges lantbruksuniversitet och Svenska miljöinstitutet, Brottsförebyggande rådet samt Stockholms universitet och Örebro universitet har också medverkat under studiebesöken.

Tabell 18: Prestationer tjänsteexport

	2016	2017	2018
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter ¹	12	9	6
Kvinnor	4	3	3
Män	8	6	3
Antal korttidsuppdrag	280	261	225
Antal mottagna studiebesök till Sverige	19	17	8

1) Avser antalet långtidskonsulter per 31 december resp. år

Axplock av resultat från pågående projekt

Projektet i Albanien syftar till att upprätta ett hållbart statistiskt system i Albanien där statistikmyndigheten självständigt bygger intern och extern institutionell kapacitet och producerar statistik som är användarvänlig och används av nyckelaktörer. Exempel på uppnådda resultat är:

- Ett ramverk med uppföljningsbara indikatorer för att mäta sina prestationer över tiden. Detta ger den albanska statistikmyndigheten ökad möjlighet att löpande utvärdera sina behov.
- En databas där administrativa data från olika källor kombineras. Den ska användas för kvalitetsgranskning och bortfallshantering inom urvalsundersökningar. Databasen möjliggör effektivisering av arbetet och förbättringar av kvaliteten på statistiken

Georgien-projektets mål var att förbättra statistikmyndighetens (Geostat) institutionella kapacitet att producera statistik i enlighet med EU:s och internationella standarder. Inom projektet, som avslutades 2018, har flera nya undersökningar utvecklats och genomförts och kvaliteten på den publicerade statistiken har ökat. Exempel på uppnådda resultat är:

- En enhet för metodik och kvalitetsledning har skapats och under denna enhets ledning har ett kvalitetssäkringsramverk utformats, baserat på det som finns inom det europeiska statistiska systemet. Detta har avsevärt stärkt Geostats förmåga att säkerställa att statistiken produceras i enlighet med EU:s och andra internationella standarder.
- Under 2018 publicerades för första gången ett faktorprisindex för byggnader, som mäter kostnadsförändringar för bostadsbyggande. Detta index är ett värdefullt underlag för nationalräkenskaperna samt för konjunkturanalys.
- Två jämställdhetsseminarier genomfördes under 2018 med deltagare från det georgiska parlamentet, flera ministerier, civilsamhället och media. Seminarierna har lett till att medvetenheten om Geostats jämställdhetsstatistik har ökat.

Kenya-projektets målsättning är att förbättra den institutionella kapaciteten hos den kenyanska statistikmyndigheten (KNBS) och det nationella statistiska systemet i Kenya att producera relevant, tillförlitlig och aktuell statistik i enlighet med internationella standarder. Samlat har den kenyanska statistikmyndighetens förmåga att publicera och kommunicera statistik stärkts genom ett relativt omfattande stöd avseende kommunikation och tillgängliggörande med en ny webbplats, grafisk profil samt kommunikationsstrategi. Förmågan att beskriva Kenyas ekonomi har stärkts genom ett uppdaterat företagsregister som möjliggör en mer omfattande statistik över den privata företagssektorn. Projektet har också bidragit till att lyfta viktiga jämställdhetsfrågor i Kenya, framförallt genom att sprida jämställdhetsstatistik ute i landet tillsammans med UN Women. Exempel på resultat:

- Införandet av ett nytt digitalt datainsamlingsverktyg för konsumentprisindex (KPI) har påbörjats. När det är färdigt innebär det,

tillsammans med en ny design för undersökningen, att KPI kan beräknas med en betydligt högre kvalitet och precision än tidigare.

- Projektet har även tagit fram en mall för kvalitetsdeklarationer som ska införas för alla statistikprodukter. Det hjälper statistik användarna att värdera statistikens kvalitet och hur den kan användas, någonting som bidrar till ökad transparens och högre trovärdighet för den officiella statistiken i Kenya.

Malipprojektet syftar till att förbättra kvaliteten, tillgänglighet och analysen av statistisk information i enlighet med användarnas behov. På en samlad nivå har projektet bland annat bidragit till en effektiviserad planering och uppföljning, ökad förmåga att självständigt genomföra hushållsundersökningar samt införande av en strategi för tillgängliggörande av statistik. Exempel på uppnådda resultat under 2018 är:

- Lansering av en publikation om jämställdhetsstatistik.
- Genomförandet av en hushållsundersökning med ökat urval och förbättrad analys.

Somaliaprojektet syftar till stärkt kapacitet med syfte att underlätta beslutsfattareshöjelse för samt höja deras medvetenhet och tillit till statistiska data. Projektet har bl.a. bidragit till att konsumentprisindex (KPI) publiceras regelbundet med avsevärt förbättrad kvalitet. Ett exempel på resultat inom projektet är att Bruttonationalprodukten (BNP) framtaget av somalierna själva snart är klar att publiceras offentligt för första gången på närmare 30 år.

Kambodjaprojektets mål är förbättrad kvalitet av den nationella statistiken som underlag till regeringens budget- och ekonomiska beslut. Övertid har projektet bidragit till uppbyggnaden av Kambodjas hushållsundersökning som har genomförts i flera omgångar. Den utgör ett viktigt underlag för beslutsfattande i landet. Projektet har också bidragit till uppbyggnaden av ett nätverk för kvinnor på statistikbyrå som träffas årligen för att diskutera jämställdhet och kvinnornas roll i organisationen. Statistikmyndigheten har även börjat producera nationalräkenskaperna utifrån internationella standarder. Exempel på uppnådda resultat under 2018 är:

- Ny design för hushållsundersökningen och ett nytt urval som kommer att ligga till grund för en pilotundersökning 2019.
- En ny IT-miljö har installerats för att säkerställa en ändamålsenlig datahantering.

Guatemalasamarbetets mål är ökad publicering av statistik, förbättrad samordning av statistiksystemet samt ökad trovärdighet i statistiken som produceras. Projektet har bidragit till att Guatemalas statistikmyndighet (INE) nu har en enhet som samordnar det nationella statistiksystemet.

Exempel på resultat som uppnåtts under året är:

- Inom IT så har INE nu de tekniska förutsättningarna att arbeta med ett client-/server system. Projektet har stöttat INE med såväl infrastruktur som kunskap över hur ett sådant system fungerar.
- Projektet har också stöttat INE med inköp av databashanteringssystem (SQL server) samt databasmodellering.
- En kommunikationsstrategi avseende såväl intern som extern kommunikation och tillgängliggörande.
- Inom jämställdhetsstatistik så är man redo att publicera tidskriften "Kvinnor och män i Guatemala".

International Training Programme (ITP) för jämställdhet syftar till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män genom att använda statistik som ett verktyg. Totalt tio länder har deltagit i programmet.

Exempel på resultat är:

- Samtliga deltagarländer har lanserat och kommunicerat sin publikation utifrån en kommunikationsstrategi. Lanseringarna har uppmärksammats i olika media och/eller i social media i sju av tio länder.
- Statistiken som producerats inom programmet har också tillgängliggjorts på statistikbyråerna hemsida i fyra länder; Tanzania, Palestina, Bangladesh och Zambia.

Annat arbete under 2018

SCB deltog på årets två FN-möten med bäring på kapacitetsutveckling och statistik, FN:s statistikkommission i mars och FN:s *World Data Forum* i oktober. Vid det förra FN-mötet anordnade SCB tillsammans med Kambodjas statistikmyndighet

och *United Nations Economic Commission for Africa* (UNECA) ett sidomöte om statistisk kapacitetsutveckling och samordning. Vid det senare FN-mötet deltog SCB i ett flertal paneler, bl.a. en huvudpanel där SCB presenterade det kommande programmet för att utveckla kapacitet för migrationsstatistik i de regionala organisationerna i Afrika. Därtill samarrangerade SCB tillsammans med de danska, norska och kenyanska statistikmyndigheterna ett välbesökt sidomöte om hur man bygger starka nationella statistiska system med hjälp av registerdata.

SCB:s gd gjorde under året en resa till samarbetsländerna Kenya och Somalia. Tillsammans med en delegation från Sveriges ambassad träffade man i Mogadishu planeringsministern och biträdande premiärministern i den federala regeringen i Somalia, statistiker samt somaliska journalister. I Nairobi mötte man bl.a. gd vid den kenyanska statistikmyndigheten samt ansvarig statssekreterare, representanter för FN och Världsbanken och ett flertal statistik användare från civilsamhället.

SCB arrangerade, i anslutning till mötet för den globala expertgruppen för Agenda 2030 (IAEG-SDG), ett seminarium för nuvarande och blivande partnerländer. Arbetet kretsade kring nationell samordning och uppföljning av Agenda 2030 samt om integrering av stöd för uppföljning av denna i befintliga projekt och möjliga ytterligare insatser för att hjälpa länderna möta behovet av statistik för uppföljningen av Agenda 2030.

SCB deltog under året i en rad samarbetsfora kopplade till utvecklingssamarbete, kapacitetsutveckling och myndighetssamarbete. Ett exempel är "myndighetsforum" som årligen anordnas av Sida och som riktar sig till myndigheter verkssamma inom biståndet. SCB stod dessutom värd för myndigheternas egna informella nätverk under året. De nordiska statistikbyråerna har ett nätverk för erfarenhetsutbyte inom internationellt utvecklingssamarbete som under året gjorde en nystart.

Under året har SCB fortsatt arbeta med det interna utvecklingsarbetet av "koncept" för att öka effektiviteten i utvecklingsprojekten. För vanligt återkommande stödområden, såsom kommunikation av statistik, jämställdhet, statistisk metod, etc., har experter och projektledare upprättat ett

resursmaterial i form av en planeringsstruktur, förväntade resultat och tidigare använt material för att genomföra insatser hos samarbetspartners.

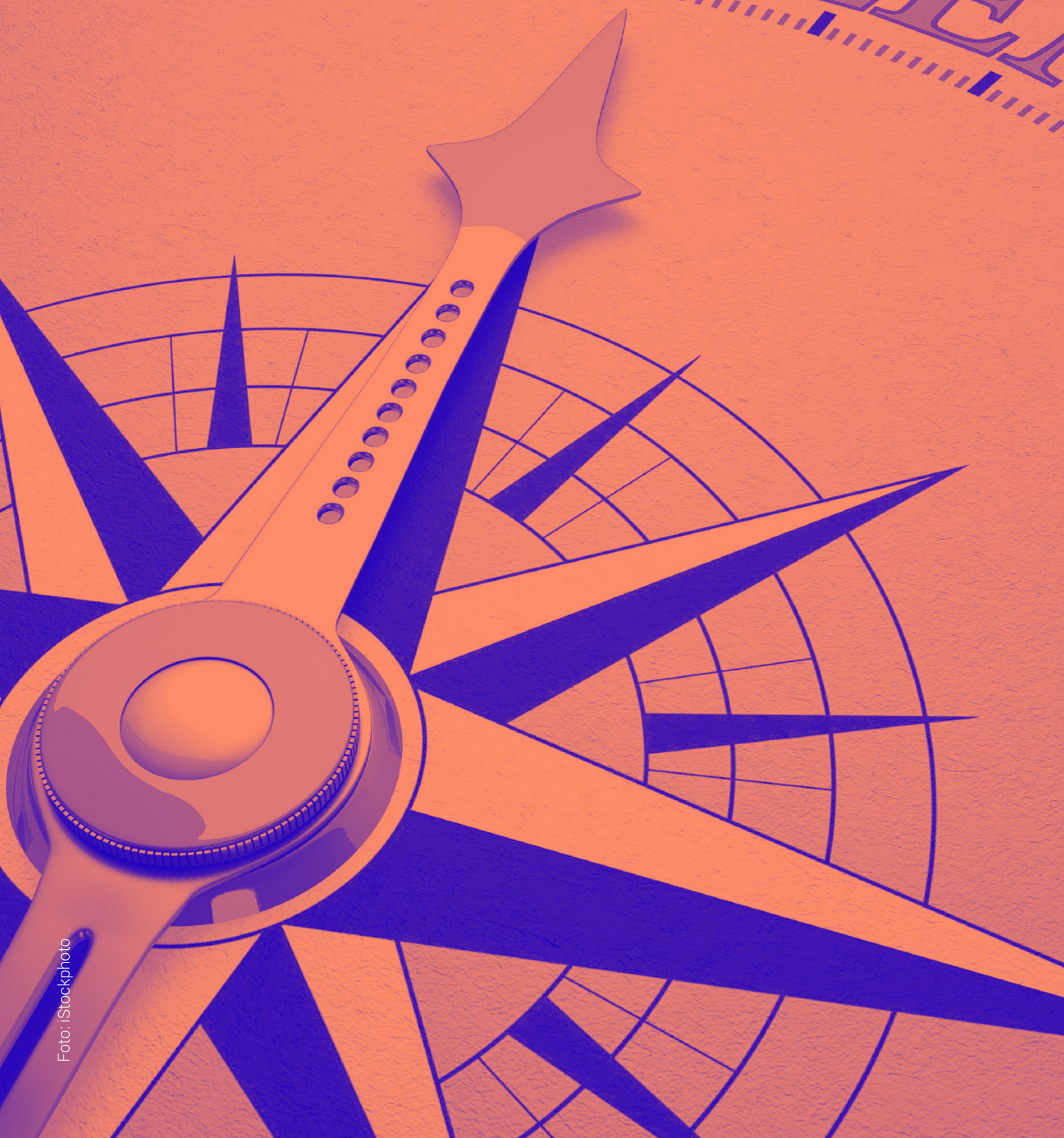
Detta innebär att projekten kan planeras på ett mer effektivt sätt, att dialogen med samarbetspartners blir mer strukturerad, samt att experterna mer effektivt kan förbereda sig inför varje uppdrag.

Arbetet med att förbereda och stärka kompetensen hos de medarbetare som är aktiva i tjänsteexporten har fortsatt under 2018. Insatserna har bestått av interna informationsträffar,

e-learning och externa kurser som ges av t.ex. Sida Partnership Forum (SPF) och MSB. För att utbilda personer som inte tidigare har deltagit i tjänsteexporten har åtta personer följt med en erfaren kollega på korttidsuppdrag som trainee. Under året har en gemensam kompetensutvecklingsvecka genomförts där medarbetare på hemmaplan och långtidskonsulter deltog. Ämnen som anti-korruption och Sveriges arbete med strategier för utvecklingssamarbete stod på agendan.

Kompetensförsörjning

EXCELLENCE

Kompetensförsörjning

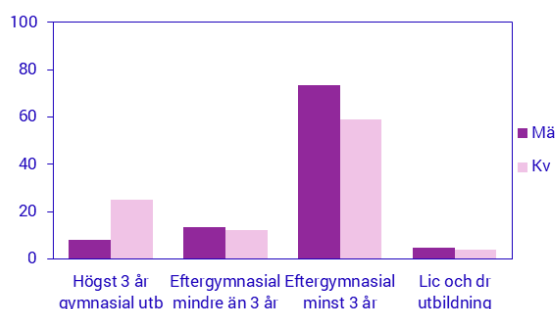
Strategisk kompetensförsörjning är en av de fyra centrala vägarna för att SCB ska uppnå de mål som är uppsatta i Strategi 2020.

Beslutet 2017 att omlokalisera delar av verksamheten från Stockholm till Örebro har ställt höga krav på organisationen och förmågan att kompetensförsörja de verksamheter som byter ort även under 2018.

SCB bedömer att vidtagna åtgärder, när det gäller kompetensförsörjning, påtagligt har bidragit till att myndighetens uppgifter har kunnat fullgöras i linje med uppsatta mål.

Den formella utbildningsnivån på SCB är fortsatt hög och har också ökat något det senaste året. 69 procent av medarbetarna har minst 3 års eftergymnasiala studier. SCB har som riktmärke att personal med kvalificerade uppgifter i statistikproduktionen ska ha minst 60 högskolepoäng i statistikämnet.

Figur 14: Personalens utbildningsnivå 2018, procent

Kompetensförsörjning på kort och lång sikt

Insatser för att stärka attraktionen bland potentiella medarbetare

För att bland annat främja den kort- och långsiktiga kompetensförsörjningen har SCB under året deltagit på aktiviteter som riktar sig till studenter vid högskola/universitet. Syftet är bland annat att uppmuntra till studier i statistik samt att marknadsföra SCB som arbetsgivare. 24 SCB-ambassadörer har under året träffat studenter på två studiebesök och på elva arbetsmarknadsdagar.

21 studenter vid högskola/universitet anställdes som sommarpraktikanter vid SCB under sommaren 2018. Utöver det har ett tiotal praktikanter och examensarbetare tagits emot under året. Myndigheten är också mycket aktiv i social media.

Arbetsmiljö och likabehandling i fokus 2018

För chefer har centralt anordnade utbildningar inom arbetsmiljö och likabehandling haft flest deltagare under 2018. Exempel på andra insatser som genomförts är ledarutbildningar för icke-chefer, utbildningar i mental träning samt coachande ledarskap. Under året har olika former av skraddarsytt stöd erbjudits till ledningsgrupper och chefer, exempelvis chefshandledningsgrupper, teamutveckling, teamcoaching, verksamhets- chefs- och ledarskapscoaching åt enskilda chefer samt verksamhets- och organisationsutveckling.

SCB:s ledarprogram för kandidater avslutades under året där de 15 deltagarna fick presentera vad de lärt sig under programmet, hur det använts och vilka resultat som har uppnåtts. Drygt hälften av dessa kandidater har redan blivit chefer på SCB. Under året har ett ledarutvecklingsprogram för befintliga chefer startats upp med 12 deltagare.

Kompetensutveckling

Under året har 660 medarbetare deltagit i centralt anordnade utbildningsinsatser jämfört med 1 225 medarbetare 2017. Majoriteten av dessa insatser har utgjorts av utbildningar i arbetsmiljö, chefs-, ledarskap- och medarbetarskap samt hälsa.

Insatser har även genomförts inom ämnes- och metodområdena genom t.ex. interna seminarier, deltagande i nätverk och internationella workshops och arbetsgrupper, lärande i arbetet, samverkan med olika universitet och genom deltagande i utvecklingsprojekt.

IT-kompetensen

IT-utbildningarna har fokuserat på SQL, SAS, Excel, Scrum samt Office 2010. Det är 194

personer som har deltagit i dessa jämfört med 200 under 2017.

Internationellt samarbete och språk

SCB:s internationella kontakter bidrar till såväl chefernas som medarbetarnas kompetensutveckling. Resultaten av att erbjuda chefer och medarbetare webbaserad utbildning i engelska har fortsatt varit goda.

Arbetsmiljö och hälsa

SCB har ett systematiskt arbetsmiljöarbete och genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön vilket utgör ett underlag för den centrala riskbedömningen och arbetsmiljöplanen. Kartläggningar görs både för medarbetarnas och för chefernas arbetsmiljö. Till grund för riskbedömning görs en sammanställning av olycksfall och tillbud, bedömning av hälsoläget, rehabiliteringsinsatser samt skyddsronder.

Arbetsmiljödiskussionerna 2018 fokuserade på fyra områden:

- Att utifrån ledorden i strategi 2020 diskutera lämpligt förhållningssätt.
- Hur ett hållbart medarbetarskap och ledarskap kan nås när gränserna i arbetslivet förändras.
- Diskussioner hur det är ställt med friskfaktorer på arbetsplatsen.
- Ämnet diskriminering och kränkande särbehandling togs upp med målet att medarbetarna skulle veta vem man ska vända sig till om man blivit utsatt för detta.

Likabehandlingsgruppen på SCB arrangerade ett föredrag som ett led i arbetet för en arbetsplats som är fri från diskriminering och trakasserier/mobbning.

En arbetsmiljöutbildning arrangerades där nya chefer och skyddsombud deltog. Dessutom påbörjade en partsgemensam arbetsgrupp en översyn om problemet med för hög arbetsbelastning som lyfts i olika sammanhang.

Efter att sjukfrånvaron ökat flera år i rad infördes nya riktlinjer 2017 med bl.a. ett tydligare fokus på att fånga tidiga signaler på ohälsa hos medarbetarna. Sjukfrånvaron minskade 2017 och slutade på 4,9 procentenheter. För 2018 ligger sjukfrånvaron kvar på samma nivå och uppgick till 5,0 procent.

Ett fortsatt aktivt samarbete med företagshälsovården genomförs med syfte att arbeta förebyggande, hälsofrämjande och rehabiliterande.

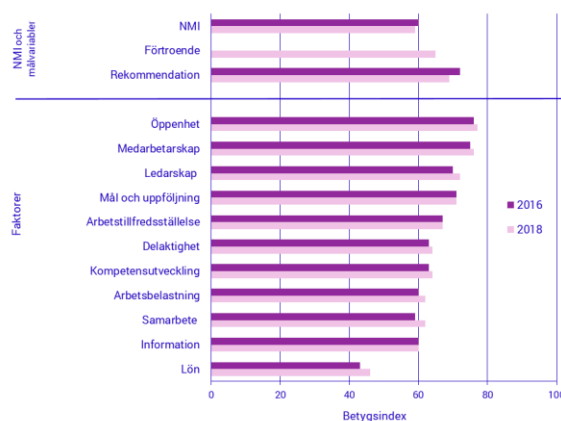
Ett hälsofrämjande perspektiv ska bibehålla och öka frisktalet. Friskvård erbjuds via tillgång till gym, gruppträningsaktiviteter, lunchpromenader och pausgymnastikprogram på datorn. SCB erbjuder även medarbetarna ett friskvårdsbidrag på 2 000 kr/år och 2018 valde ca 700 medarbetare att nyttja det i någon omfattning.

Medarbetarenkäten

2018 års medarbetarenkät genomfördes i november och svarsfrekvensen var 89,4 procent.

Helhetsbetyget, Nöjd-Medarbetar-Index (NMI), blev i årets undersökning 59, vilket är en minskning med en indexenhet jämfört med utfallet i senaste undersökningen från år 2016. De faktorer som analysmodellen pekar ut som prioriterade i ett förbättringsarbete är Kompetensutveckling, Delaktighet och Arbetsbelastning.

Figur 15: Nöjd Medarbetar Index

Tabell 19: Personalnyckeltal den 31 december respektive år

	2016	2017	2018
Antal anställda	1 384	1 312	1 239
Kvinnor	831	778	713
Män	553	534	526
Årsmedeltal			
Antal anställda	1 409	1 366	1 289
Kvinnor	845	818	757
Män	564	548	532
varav i Stockholm	543	525	454
Kvinnor	297	291	247
Män	246	234	207
varav i Örebro	690	676	709
Kvinnor	411	403	409
Män	279	273	300
varav som fältintervjuare	113	96	75
Kvinnor	96	82	65
Män	17	14	10
varav som timavlönade	63	68	51
Kvinnor	41	42	36
Män	22	26	15
Anställda i tjänst¹	1 270	1 203	1 139
Kvinnor	762	719	659
Män	508	484	480
Årsarbetskrafter	1 161	1 121	1 059
Kvinnor	681	653	598
Män	480	468	461
Extern rekrytering	88	51	101
Kvinnor	42	23	46
Män	46	28	55
Avgångar	87	136	134
Kvinnor	50	77	82
Män	37	59	52
Medelålder	45	45	45
Kvinnor	46	46	46
Män	44	44	44
Medelanställningstid	12	12	12
Kvinnor	12	13	13
Män	11	11	11
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning i procent	67	68	69
Kvinnor	60	61	63
Män	78	78	78
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	5,4	4,9	5,0
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	47,2	49,9	53,7
Kvinnor	6,8	6,2	6,0
Män	3,3	2,9	3,7
Anställda – 29 år	3,9	2,2	1,7
Kvinnor	..	2,7	1,9
Män	..	1,5	1,6
Anställda 30 – 49 år	4,2	3,7	4,0
Kvinnor	..	5,1	5,3
Män	..	2,0	2,6
Anställda 50 – år	7,5	7,0	6,8
Kvinnor	..	8,0	7,4
Män	..	5,0	6,1

1) Antal anställda exklusive tjänstlediga.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter 2014–2018 (tkr)

	Not	2018	2017	2016	2015	2014
Låneram i Riksgäldskontoret						
Beviljad ram		140 000	140 000	136 000	140 000	110 000
Utnyttjad ram	1	110 196	121 590	118 348	108 544	102 338
Kontokredit hos Riksgäldskontoret						
Beviljad kredit		51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Maximalt utnyttjad kredit		–	14 846	2 939	–	–
Räntekonto i Riksgäldskontoret						
Räntekostnad		241	135	429	245	–
Ränteintäkt		0	0	0	0	351
Avgiftsintäkter						
Budget enligt regleringsbrev		506 000	500 000	500 000	474 100	450 000
Totalt utfall	2	509 457	511 401	514 482	512 719	485 893
Anslagsskredit						
Beviljad		16 716	16 654	16 572	16 363	16 511
Utnyttjad	3	–	–	1 776	–	–
Utgående reservationer						
Anslagssparande	4	12 790	7 199	1 323	16 804	16 899
Intecknade belopp		–	–	–	–	–
Bemyndiganden, tilldelat och åtagande		–	–	–	–	–
Personal						
Antal årsarbetskrafter	5	1 059	1 121	1 161	1 200	1 201
Medelantal anställda		1 139	1 203	1 270	1 285	1 284
Driftkostnad per årsarbetskraft	5	998	957	949	877	851
Årets kapitalförändring						
Balanserad kapitalförändring		6 088	-18 307	-8 852	2 966	9 454
		18 076	36 383	45 235	42 269	32 816

1) Anläggningstillgångarnas bokförda värde per 2018-12-31 uppgick till 111 415 tkr. Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror på aktivering av egenutvecklade IT-system under december 2018.

2) Utfall avgiftsintäkter 509 457 tkr består av intäkter av avgifter och andra ersättningar samt intäkter av bidrag och finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.

3) Utnyttjad anslagsskredit år 2016 med 1 776 tkr avser SCB:s ramanslag från Finansdepartementet.

4) Utgående anslagssparande år 2018 på 12 790 tkr avser SCB:s ramanslag 0201009.

5) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna för år 2018, 2017 och 2016 samt att för år 2018, 2017 och 2016 är hänsyn tagen till frånvaro enl. ESV:s föreskrifter. Därav är uppgifterna ej jämförbara med tidigare år

Resultaträkning, tkr

	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	572 871	565 538
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	505 644	506 089
Intäkter av bidrag	Not 3	16 783	11 841
Finansiella intäkter	Not 4	642	723
Summa verksamhetens intäkter		1 095 940	1 084 190
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	757 748	773 679
Kostnader för lokaler	Not 6	71 249	73 248
Övriga driftkostnader	Not 7	227 523	225 833
Finansiella kostnader	Not 8	634	194
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	32 698	29 543
Summa verksamhetens kostnader		1 089 852	1 102 497
Verksamhetsutfall		6 088	-18 307
Årets kapitalförändring	Not 10	6 088	-18 307

Balansräkning, tkr

	Not	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 11	82 192	89 751
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 12	4 984	4 188
Summa immateriella anläggningstillgångar		87 176	93 939
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 13	111	185
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 14	24 128	28 839
Summa materiella anläggningstillgångar		24 239	29 024
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 15	82	94
Summa varulager m.m.		82	94
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 16	32 952	33 064
Fordringar hos andra myndigheter	Not 17	61 673	46 307
Övriga kortfristiga fordringar	Not 18	925	2 070
Summa kortfristiga fordringar		95 551	81 441
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 19	47 645	54 538
Upplupna bidragsintäkter	Not 20	6 929	6 594
Övriga upplupna intäkter	Not 20	26 605	28 308
Summa periodavgränsningsposter		81 179	89 441
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 21	-5 032	1 127
Summa avräkning med statsverket		-5 032	1 127
Kassa och Bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		57 435	40 909
Kassa och bank		0	6
Summa kassa och bank		57 435	40 914
SUMMA TILLGÅNGAR		340 629	335 980
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskaptal			
Balanserad kapitalförändring		18 076	36 383
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 10	6 088	-18 307
Summa myndighetskaptal	Not 22	24 164	18 076
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 23	1 899	1 049
Övriga avsättningar	Not 23	4 008	3 149
Summa avsättningar		5 906	4 197
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 24	110 196	121 590
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 25	24 311	24 982
Leverantörsskulder	Not 26	29 579	29 119
Övriga kortfristiga skulder	Not 27	13 199	13 178
Summa skulder m.m.		177 285	188 870
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 28	62 619	63 909
Oförbrukade bidrag	Not 29	14 206	3 717
Övriga förutbetalda intäkter	Not 30	56 449	57 211
Summa periodavgränsningsposter		133 274	124 837
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		340 629	335 980
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning 2018-12-31, tkr

Anslag	Not	Ing.över- förings- belopp	Årets tilldel- ning enligt reglerings- brev	Omdis- ponerat anslags- belopp	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2018	Utgående överförings- belopp
a = ramanslag								
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning								
02 01 009 Statistiska centralbyrån (a)		6 910	557 223			564 133	551 343	12 790
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 1	6 910	557 223			564 133	551 343	12 790
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
09 04 007 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. (a)			4 575			4 575	4 575	
009 Statistiska undersökningar (a)	Not 2		4 575			4 575	4 575	
09 05 002 Barnets rättigheter (a)		59	500		-59	500	500	
003 Barnstatistik (a)	Not 3	59	500		-59	500	500	
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
16 04 004 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning (a)			11 690			11 690	11 690	
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 4		11 690			11 690	11 690	
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
17 13 005 Insatser för den ideella sektorn (a)			1 500			1 500	1 500	
004 Statistik om det civila samhället (a)	Not 5		1 500			1 500	1 500	
Utgiftsområde 22 Kommunikationer								
22 02 004 Informationsteknik och telekommunikation (a)		230	4 190		-230	4 190	4 190	
002 Informationsteknik - del till Statistiska centralbyrån (a)	Not 6	230	4 190		-230	4 190	4 190	
Summa totalt	Not 7	7 199	579 678		-289	586 588	573 798	12 790

1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2017-12-18 från Finansdepartementet (Fi2017/04757/RS). Intäkter av anslag avseende SCB:s ramanslag är enligt resultaträkningen 550 416 tkr. I summan 551 343 tkr ingår en minskning av semesterlöneskulden av semesterdagar från år 2008 eller tidigare med 927 tkr. Summa utgifter 573 798 tkr är därmed 927 tkr högre jämfört med intäkt av anslag enligt resultaträkningen som är 572 871 tkr.

2) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2018-12-18 från Socialdepartementet (S2018/05936/RS).

3) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2018-12-06 från Socialdepartementet (S2018/05867/FST).

4) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2018-05-24 från Utbildningsdepartementet (U2018/02386/BS).

5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2018-06-28 från Kulturdepartementet (Ku2018/01452/D).

6) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2018-08-30 från Näringsdepartementet (N2018/04596/SUBT).

7) Utgående anslagssparande om 12 790 tkr, varav 12 790 tkr avseende SCB:s ramanslag kommer att behöva nyttjas kommande år för intermittert verksamhet samt för ökade avskrivningskostnader till följd av tidigare års aktiveringar av egenutvecklade system. SCB får disponera en ackumulerad anslagsbehållning om 3 procent av ramanslaget från Finansdepartementet samt har en anslagskredit om 3 procent.

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Allmänt

SCB:s årsredovisning och årsbokslut är upprättad enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Redovisning av anläggningstillgångar

Som materiella anläggningstillgångar redovisas investeringar med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3-5 år för IT-utrustning, 5-10 år för övriga kontorsmaskiner och 7 år för möbler och inventarier. Avskrivningen görs månadsvis.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till lägst 3 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar utgifter för köpta och egenutvecklade IT-system och program samt vissa utvecklingskostnader som investering.

För köpta programvaror och licenser är gränsen för anskaffningsvärdet fastställt till minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Utgifter för egenutveckling av IT-system och program som beräknas bli av betydande värde för verksamheten under kommande år balanseras som immateriella anläggningstillgångar. Gränsen för betydande värde är satt till 100 tkr.

I den mån kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

Avskrivningstiden för dataprogram och licenser är i regel 3-5 år. För egenutvecklade IT-system och program är avskrivningstiden normalt 3-5 år, men för vissa system bedöms den ekonomiska livslängden vara längre vilket avskrivningstiden anpassas efter. Bedömningen grundas i de fallen på att SCB erfarenhetsmässigt använder liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens valutakurs.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leveranser för år 2018 om de inkommit senast brytdagen den 4 januari. Fakturor som avser leveranser år 2019 och som inkommit före nyåret tas upp som skuld och förutbetalad kostnad. Beloppsgräns för periodisering är satt till 50 tkr.

Kundfordringar

Kundfakturor som inte har betalats med förfallodatum 30 september 2018 eller tidigare och varit påminnda minst två gånger har tagits upp som osäkra kundfordringar eller kundförlust i bokslutet för år 2018.

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager. Publikationslagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 85 procent. Detta bedöms motsvara publikationslagrets verkliga värde. I publikationslagret per den 2018-12-31 finns enbart en publikation kvar.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning för avgiftsintäkter

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt/upplupet bidrag respektive förutbetalad intäkt/oförbrukat bidrag. Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognoser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslagsverksamheten - respektive den avgiftsfinansierade verksamheten.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter.

Anslagsverksamhet respektive avgiftsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastats med en proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur, processer, verktyg och metoder, har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslagsverksamheten, respektive den avgiftsfinansierade verksamheten.

Sjukfrånvaro

I tabellen nedan framgår sjukfrånvaro. Se även tabellen för personalnyckeltal.

Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent

	2016	2017	2018
Totalt	5,4	4,9	5,0
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	47,2	49,9	53,7
Kvinnor	6,8	6,2	6,0
Män	3,3	2,9	3,7
Anställda – 29 år	3,9	2,2	1,7
Kvinnor	..	2,7	1,9
Män	..	1,5	1,6
Anställda 30 – 49 år	4,2	3,7	4,0
Kvinnor	..	5,1	5,3
Män	..	2,0	2,6
Anställda 50 – år	7,5	7,0	6,8
Kvinnor	..	8,0	7,4
Män	..	5,0	6,1

Ersättningar och andra förmåner till ledande befattningshavare vid Statistiska centralbyrån

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska SCB redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut till generaldirektör samt till ledamöterna i SCB:s insynsråd.

Ersättning och beskattningspliktig förmån som utbetalats (kronor) till SCB:s generaldirektör 2018

Joakim Stymne	1 566 545
Skattepliktig förmån	987
Övriga uppdrag	Statens musikverk Kungliga Konsthögskolan

Sedan 1 september 2016 har det inte funnits några ledamöter förordnade i SCB:s insynsråd.

Noter

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 1	Intäkter av anslag	2018	2017
	2:1:9:1 Finansdepartementet, SCB:s ramanslag	550 416	545 282
	9:4:7:9 Socialdepartementet, Utveckling av socialt arbete m.m.	4 575	4 575
	9:5:2:3 Socialdepartementet, Barnstatistik	500	441
	16:4:4:1 Utbildningsdepartementet, Utbildning och forskning	11 690	9 780
	17:13:5:4 Kulturdepartementet, Statistik om det civila samhället	1 500	1 500
	22:2:4:2 Näringsdepartementet, Informationsteknik	4 190	3 960
	Summa intäkter av anslag	572 871	565 538
	<i>Intäkter av anslag har ökat mellan 2018 och 2017 med 7,3 mnkr. Förbrukningen förändras mellan åren bl.a. till följd av intermittenta undersökningar.</i>		
	<i>Förändring av semesterlöneskulden avseende semesterdagar från år 2008 eller tidigare</i>	927	1 166
	<i>Summa utgifter i anslagsredovisningen</i>	573 798	566 704
NOT 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2018	2017
	Avgiftsintäkter	443 166	434 256
	Kopior	13	24
	 Avgiftsintäkter från tjänsteexporten	59 493	70 384
	 <i>Enligt 4§ avgiftsförordningen</i>		
	Publikationsförsäljning	303	1 152
	Intäkt av uthyrning av lokaler	1 500	–
	 <i>Andra ersättningar</i>		
	Försäljning inventarier	2	8
	Fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	1 166	265
	Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	505 644	506 089
	<i>Intäkt av uthyrning lokaler är hänförlig till Stockholmskontoret där antalet medarbetare har minskat i och med regeringsbeslutet avseende omlokalisering av delar av verksamheten till Örebro.</i>		
	 <i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan hänföras till anslagsverksamheten.</i>	2 181	510
	<i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.</i>	503 463	505 579
	 <i>Budget enligt regleringsbrev var 506,0 mnkr. Se avgiftsintäkter i tabellen Sammanställning av väsentliga uppgifter.</i>		
NOT 3	Intäkter av bidrag	2018	2017
	Lönebidrag, anställningsstöd etc.	878	663
	Bidrag från departementet m.fl.	6 164	3 708
	Utomstatliga bidrag inkl. EU-grants	9 741	7 469
	Summa intäkter av bidrag	16 783	11 841
	<i>Intäkter av bidrag varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.</i>		
	 <i>Från år 2018 erhåller SCB bidrag för tjänsteexporten. År 2018 uppgick dessa till 1,8 mnkr.</i>		
	 <i>Varav intäkter av bidrag som kan hänföras till anslagsverksamheten.</i>	11 083	6 395
	<i>Varav intäkter av bidrag som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.</i>	5 700	5 446

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 4	Finansiella intäkter	2018	2017
	Ränteintäkt räntekonto i Riksgäldskontoret	–	–
	Ränteintäkt lån i Riksgäldskontoret	601	602
	Övriga finansiella intäkter	41	121
	Summa finansiella intäkter	642	723
	<i>Ett negativt ränteläge ger ränteintäkter på lån i Riksgäldskontoret.</i>		
	<i>Varav finansiella intäkter som kan hänföras till anslagsverksamheten.</i>	<i>347</i>	<i>347</i>
	<i>Varav finansiella intäkter som kan hänföras till den avgiftsfinansierade verksamheten.</i>	<i>295</i>	<i>376</i>
NOT 5	Kostnad för personal	2018	2017
	Löner för anställd personal	502 674	516 622
	Arvoden till personer över 65 år, insynsråd, ledamöter m.m. (S-kod 4112 och 4118)	1 639	2 697
	Periodiserade lönekostnader	-432	432
	Förändring semesterlöneskuld	-1 419	-1 035
	<i>Summa lönekostnader (S-kod 4111–4119)</i>	<i>502 461</i>	<i>518 716</i>
	Arbetsgivaravgifter	162 946	167 559
	Pensionspremier, pensionsersättningar	81 355	82 780
	Pensionsavsättningar (netto)	850	-312
	Övriga personalkostnader	18 001	16 218
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-7 865	-11 282
	Summa kostnad för personal	757 748	773 679
	<i>Den totala kostnaden för personal har minskat mellan åren med 15,9 mnkr till följd av lägre antal anställda jämfört med år 2017. Det är framförallt lägre lönekostnader och arbetsgivaravgifter jämfört med föregående år, -20,9 mnkr, då antalet årsarbetskrafter har minskat med 62 personer.</i>		
	<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2018 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar). I kostnader för personal görs aktiveringar i de fall det är egen personal som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Nivån förändras mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>		
	<i>Årets aktivering uppgår till 7,9 mnkr, vilket är en minskning om 3,4 mnkr jämfört med 2017. Minskningen innebär en ökad kostnad i jämförelse med föregående år. Nivån på aktiveringarna är olika mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>		
NOT 6	Kostnad för lokaler	2018	2017
	Lokalhyra	62 649	63 596
	Hyra i utlandsverksamhet	1 760	2 388
	Övriga lokalkostnader	6 840	7 265
	Summa kostnad för lokaler	71 249	73 248
	<i>Kostnad för lokaler minskade med 2,0 mnkr främst beroende på förtätning av arbetsplatserna i Örebro.</i>		

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 7	Övriga driftkostnader	2018	2017
	IT-tjänster och avgifter dataprogram	95 088	104 201
	Kostnader för telefoni, transporter samt porto	23 930	21 484
	Resekostnader exkl. traktamente	19 519	22 183
	Konsultkostnader inom tjänsteexporten	1 464	4 469
	Inköp av förbrukningsinventarier m.m.	1 331	3 293
	Övriga inköpta tjänster	64 484	51 869
	Övriga driftkostnader	28 701	25 896
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-6 993	-7 562
	Summa övriga driftkostnader	227 523	225 833
	<i>Varav totalt övriga driftkostnader avseende tjänsteexporten</i>	<i>25 287</i>	<i>29 310</i>
	<i>Summa övriga driftkostnader är totalt sett i nivå med tidigare år.</i>		
	<i>IT-tjänster och avgifter för dataprogram har minskat netto sammantaget med 9,1 mnkr främst p.g.a. minskade datakonsultkostnader, lägre driftavtalskostnader samt minskade datalagringskostnader.</i>		
	<i>Övriga inköpta tjänster avser bl.a. konsultkostnader, externa leverantörer inom insamlingsverksamheten samt även konsultkostnader inom tjänsteexporten som tidigare år redovisats på en särskild rad under övriga driftkostnader. I övriga inköpta tjänster ingår även externa tryckeritjänster. Övriga inköpta tjänster ökade jämfört med föregående år främst till följd av högre kostnader för externa leverantörer inom insamlingsverksamheten, exempelvis Arbetskraftsundersökningen.</i>		
	<i>Aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar, se not 5.</i>		
NOT 8	Finansiella kostnader	2018	2017
	Räntekostnader för lån i Riksgäldskontoret	–	–
	Räntekostnad räntekonto i Riksgäldskontoret	241	135
	Övriga räntekostnader och avgifter	393	59
	Summa finansiella kostnader	634	194
	<i>Ett negativt ränteläge medför räntekostnader på behållningen på räntekontot i Riksgäldskontoret.</i>		
	<i>Ett högre medelsaldo på räntekonto under 2018 jämfört med år 2017 ger högre räntekostnader än föregående år.</i>		
NOT 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2018	2017
	Avskrivningar	32 094	29 543
	Årets nedskrivningar	604	–
	Summa avskrivningar och nedskrivningar	32 698	29 543
	<i>Avskrivningarna ökade med 2,5 mnkr jämfört med 2017 och det är framförallt avskrivningar på egenutvecklade system som har ökat.</i>		
	<i>För årets nedskrivningar se not 14.</i>		
NOT 10	Årets kapitalförändring	2018	2017
	Underskott i den avgiftsfinansierade verksamheten	–	-18 307
	Överskott i den avgiftsfinansierade verksamheten	6 088	–
	Årets kapitalförändring	6 088	-18 307

Balansräkning

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 11	Balanserade utgifter för utveckling	2018-12-31	2017-12-31
	Utgifter för egenutvecklade IT-system		
	Ingående anskaffningsvärde	170 150	151 443
	Nedskrivning av ej driftsatta anläggningar	–	–
	Årets anskaffning	14 859	18 844
	Årets utrangering, försäljning	–	-138
	Utgående anskaffningsvärde	185 008	170 150
	Ingående ackumulerade avskrivningar	80 399	60 199
	Årets avskrivning	22 418	20 337
	Årets utrangering, försäljning	–	-138
	Utgående avskrivningar	102 816	80 399
	Bokfört värde	82 192	89 751
	<i>Därav pågående projekt</i>	<i>30 056</i>	<i>41 167</i>
	<i>Fyra egenutvecklade IT-system för statistikproduktionen har avskrivningstid på mer än 5 år, tre stycken har 7 år och ett har 8 år, vilket motsvarar bedömd ekonomisk livslängd för dessa system. Erfarenhetsmässigt använder SCB liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.</i> <i>Det IT-system som har en bedömd ekonomisk livslängd på 8 år ska ersätta flera gamla produktspecifika system. Det är en stor satsning med den medvetna strategin att det ska användas under en längre tid om minst 8 år.</i>		
NOT 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31
	Utgifter för licenser och köpta IT-program		
	Ingående anskaffningsvärde	10 591	9 928
	Årets anskaffning	2 356	1 690
	Årets utrangering, försäljning	-4 050	-1 027
	Utgående anskaffningsvärde	8 897	10 591
	Ingående ackumulerade avskrivningar	6 403	6 602
	Årets avskrivning	1 560	827
	Årets utrangering, försäljning	-4 050	-1 027
	Utgående avskrivningar	3 913	6 403
	Bokfört värde	4 984	4 188
	<i>Därav pågående projekt</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
NOT 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnationer	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	3 397	3 397
	Årets anskaffning	–	–
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående anskaffningsvärde	3 397	3 397
	Ingående ackumulerade avskrivningar	3 212	3 005
	Årets avskrivning	74	206
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående avskrivningar	3 286	3 212
	Bokfört värde	111	185

Balansräkning

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående anskaffningsvärde	87 783	82 821
	Årets anskaffning	3 949	8 237
	Årets utrangering, försäljning	-22 142	-3 276
	Utgående anskaffningsvärde	69 590	87 783
	Ingående ackumulerade avskrivningar	58 944	53 713
	Årets avskrivning	8 041	8 173
	Årets nedskrivning	604	–
	Årets utrangering, försäljning	-22 128	-2 942
	Utgående avskrivningar	45 462	58 944
	Bokfört värde	24 128	28 839
	SCB planerar att införa certifikatbaserad inloggning. Då SCB:s nuvarande utrustning som hanterar kort inte till fullo stödjer certifikatsbaserad inloggning har delar av utrustningen skrivits ned.		
	Utrangeringarna under 2018 hänför sig till datalagringsutrustning, vilken i princip var helt avskriven.		
NOT 15	Varulager och förråd	2018-12-31	2017-12-31
	Publikationslager	82	94
	Summa varulager och förråd	82	94
	Publikationslagret består av publikationen "På tal om kvinnor och män".		
NOT 16	Kundfordringar, utomstatliga	2018-12-31	2017-12-31
	Kundfordringar	32 952	33 064
	Summa kundfordringar, utomstatliga	32 952	33 064
	Varav fordringar som nedskrivits	68	82
	I kundfordringar ingår även kundfordringar avseende publikationsförsäljningen.		
NOT 17	Fordringar hos andra myndigheter	2018-12-31	2017-12-31
	Kundfordringar	51 086	35 354
	Ingående mervärdesskatt m.m.	10 582	10 948
	Övriga fordringar	5	5
	Summa fordringar hos andra myndigheter	61 673	46 307
	Inomstatliga kundfordringar har ökat främst till följd av ett högre antal kundfakturer vid årsskiftet 2018 jämfört med 2017.		
	Övriga fordringar om 5 tkr avser fordran hos Skatteverket.		
NOT 18	Övriga kortfristiga fordringar	2018-12-31	2017-12-31
	Utsända fakturer	24	13
	Tjänsteexportens medel i projektländer m.m.	900	2 053
	Övrigt	2	4
	Summa övriga kortfristiga fordringar	925	2 070
	Återstående medel för tjänsteexporten vid årsskiftet varierar mellan åren beroende på årets kostnadsförbrukning.		
NOT 19	Förutbetalda kostnader	2018-12-31	2017-12-31
	Hyreskostnad	23 510	25 182
	Övriga förutbetalda kostnader	24 135	29 357
	Summa förutbetalda kostnader	47 645	54 538
	I posten övriga förutbetalda kostnader ingår framförallt förutbetalda kostnader för support- och licenskostnader.		

Balansräkning

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 20	Upplupna bidragsintäkter	2018-12-31	2017-12-31	
	Upplupna lönebidrag	30	79	
	Pågående uppdrag	6 899	6 515	
	Summa upplupna bidragsintäkter	6 929	6 594	
	Övriga upplupna intäkter			
	Pågående uppdrag	26 605	28 308	
	Summa övriga upplupna intäkter	26 605	28 308	
	Upplupna bidragsintäkter varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.			
NOT 21	Avräkning med statsverket	2018-12-31	2017-12-31	
	Anslag i icke räntebärande flöde			
	Ingående balans	2 057	7 087	
	Redovisat mot anslag (+)	22 455	20 256	
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-21 807	-25 286	
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	2 704	2 057	
	Anslag i räntebärande flöde			
	Ingående balans	-6 910	1 776	
	Redovisat mot anslag (+)	551 343	546 448	
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-557 223	-555 134	
	Återbetalning av anslagsmedel	-	-	
	Skulder/Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	-12 790	-6 910	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag			
	Ingående balans	5 979	7 146	
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-927	-1 166	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	5 053	5 979	
	Summa avräkning med statsverket	-5 032	1 127	
NOT 22	Myndighetskapital	Bal. Kap. Avgiftsfin. verksamhet	Kapitalförändring enligt RR	Summa
	UB 2017-12-31	36 383	-18 307	18 076
	IB 2018-01-01	36 383	-18 307	18 076
	Föregående års kapitalförändring	-18 307	18 307	0
	Årets kapitalförändring		6 088	6 088
	Summa årets förändring	-18 307	24 395	6 088
	UB 2018-12-31	18 076	6 088	24 164
	SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för den avgiftsfinansierade verksamheten. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 24 164 tkr motsvarande 4,7 procent av den avgiftsfinansierade verksamhetens intäkter (föregående år 18 076 tkr och 3,5 procent).			
NOT 23	Avsättningar	2018-12-31	2017-12-31	
	Ingående avsättning	1 049	1 361	
	Förändring av skuld	1 737	762	
	Årets pensionsutbetalning	-887	-1 074	
	Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 899	1 049	
	Ingående avsättning för lokalt omställningsarbete	3 149	2 845	
	Årets förändring för lokalt omställningsarbete	859	304	
	Summa övriga avsättningar	4 008	3 149	
	Utgående avsättningar	5 906	4 197	
	Övriga avsättningar avser avsättning med 0,3 procent av lönesumman till aktivt omställningsarbete enligt centralt avtal om lokala omställningsmedel. Lokalt avtal om vad dessa medel ska användas till framöver har tecknats under 2015.			
	För 2019 har gjorts en bedömning att ca 1,5 mnkr av avsättningen för lokalt omställningsarbete kommer att nyttjas.			

Balansräkning

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 24	Lån i Riksgäldskontoret, anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31
	Ingående låneskuld	121 590	118 348
	Upplånat under året	21 355	33 227
	Amorterat under året	-32 749	-29 984
	Utgående låneskuld	110 196	121 590
	<i>Beviljad låneram enligt regleringsbrev</i>	<i>140 000</i>	<i>140 000</i>
	<i>Anläggningstillgångarnas bokförda värde per den 31 december</i>	<i>111 415</i>	<i>122 963</i>
	<i>Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror på aktivering av egenutvecklade IT-system under december.</i>		
NOT 25	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2018-12-31	2017-12-31
	Arbetsgivaravgift och särskild löneskatt	14 116	13 960
	Pensionspremier etc.	14	14
	Utgående mervärdesskatt	3 941	4 721
	Leverantörsfakturor	6 240	6 286
	Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	24 311	24 982
NOT 26	Leverantörsskulder	2018-12-31	2017-12-31
	Ankomstregistrerade fakturor	79	53
	Utomstatliga leverantörsfakturor	29 367	28 833
	Utländska leverantörsfakturor	133	233
	Summa leverantörsskulder	29 579	29 119
NOT 27	Övriga kortfristiga skulder	2018-12-31	2017-12-31
	Personalens källskatt	13 083	12 814
	Övrigt	116	365
	Summa övriga kortfristiga skulder	13 199	13 178
NOT 28	Upplupna kostnader	2018-12-31	2017-12-31
	Semesterlöneskuld och semesterlönstillägg	35 686	36 837
	Kompskuld, upplupna arvoden och retroaktiv lön	971	1 818
	Sociala avgifter för semesterlöneskuld och annan löneskuld	17 825	18 260
	Övriga upplupna kostnader	8 137	6 994
	Summa upplupna kostnader	62 619	63 909
	<i>Övriga upplupna kostnader avser främst upplupna kostnader för konsulter.</i>		
NOT 29	Oförbrukade bidrag	2018-12-31	2017-12-31
	Inomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag	13 152	2 839
	Utomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag	1 054	879
	Summa oförbrukade bidrag	14 206	3 717
	<i>Inomstatliga oförbrukade bidrag avser medel som SCB har fått enligt regeringsbeslut samt bidrag från andra myndigheter. Ökningen av inomstatliga oförbrukade bidrag hänför sig av bidragsintäkter till tjänsteexporten. För posten inomstatliga oförbrukade bidrag för pågående uppdrag kommer 352 tkr förbrukas inom tre månader, 11 585 tkr kommer att förbrukas inom ett år och 1 215 tkr förbrukas inom mer än ett år till tre år.</i>		
NOT 30	Övriga förutbetalda intäkter	2018-12-31	2017-12-31
	Inomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag	42 147	39 408
	Utomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag	14 302	17 056
	Utomstatliga övriga förutbetalda intäkter	0	746
	Summa förutbetalda intäkter	56 449	57 211
	<i>Förändringar i den avgiftsfinansierade verksamheten mellan åren bidrar till att övriga förutbetalda intäkter varierar.</i>		

Mål och återrapporteringskrav

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Mål

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen som finns inom myndigheten.

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år.

Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Förståelsen och tolkningen av statistiska resultat och samband ska underlättas.

Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska.

Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten beslutar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för allmänhet, företagare och andra berörda.

Resultat

Den anslagsfinansierade statistiken har under 2018 producerats i enlighet med arbetsplanen, huvudsakligen levererats i tid och i allt väsentligt varit korrekt. En korrigerings av publicerad statistik som bedömdes som allvarlig har gjorts. Statistiken har tillgängliggjorts på SCB:s webbplats. Se sid. 12, 18 ff

Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Volymen i den avgiftsfinansierade verksamheten har minskat jämfört med tidigare år och den uppvisar ett överskott.

Se sid. 12, 34 ff

Totalproduktiviteten ökade med 2,2 procent 2018. Totalproduktiviteten har ökat med i genomsnitt 2,8 procent under 2014–2018. Se sid. 16

Analyser av statistiska resultat har publicerats löpande i artiklar på webben. En ny sidtyp "Snabba fakta" har lagts ut på webbplatsen för ett drygt trettiotal områden. Se sid. 23–27

Kostnaderna för uppgiftslämnandet har under 2018 minskat med ca en procent och minskningen återfinns till största del i företag och organisationer. Se sid. 32–33

SCB ser kontinuerligt över möjligheterna att hämta data ur administrativa källor och arbetar för att förenkla insamlingsprocessen bl.a. genom att samordna innehåll och utöka möjligheterna att lämna uppgifter via fil. Se sid. 32–33

Mål

Resultat

SCB ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka tillgänglighet till och användbarhet av statistiken samt åtgärder för att öka förståelsen av statistiska resultat och samband.

SCB:s nya visuella identitet har implementerats på webbplatsen som innebar ett nytt utseende och i vissa avseenden en mer tillgänglig webbplats. Se sid. 23–27

SCB ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka tillgängligheten av statistiskt material för forskningsändamål.

Beslut om prisjustering har tagits vilket ska göra prissättningen mer transparent. Rekryteringar av fler handläggare och en uppdaterad beställningsblankett förväntas korta kötiderna. Se sid. 39

SCB ska redovisa företag och andra uppgiftspliktiga organisationers kostnader för uppgiftslämnandet.

Kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2018 beräknats till 315 mnkr avseende företag och organisationer. Se sid. 32–33

SCB ska redovisa produktivitetens utvecklingen.

Totalproduktiviteten ökade med 2,2 procent 2018. Totalproduktiviteten har ökat med i genomsnitt 2,8 procent under 2014–2018. Se sid. 16

SCB ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten.

44 procent uppgav att de hade mycket eller ganska stort förtroende för myndigheten. Se sid. 39–40

SCB ska redovisa kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten.

Kundnöjdheten var i leveransenkäten 6,4 på en sjugradig skala. Se sid. 40

SCB ska redovisa bidrag från EU.

SCB erhöll 9,2 mnkr i bidrag från EU under 2018. Se sid. 12

Samordningen av den officiella statistiken ska stärka systemet för den officiella statistiken och därmed bidra till god kvalitet och ökad användbarhet av den officiella statistiken. Samordningen av utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik ska genomföras så att den bidrar till att upprätthålla förtroendet för statistiken.

Under året hölls en konferens om den officiella statistiken där temat var statistik för alla. Övriga seminarier och workshops som har anordnats under 2018 har bland annat handlat om förändringar i underlagen avseende utvärderingen av kvaliteten i den officiella statistiken, Big Data, röjandekontroll och riktlinjen för begreppet officiell statistik. SCB har under året också tagit fram riktlinjer om vad som är officiell statistik. Ett tydliggörande av begreppet officiell statistik har efterfrågats i flera sammanhang. Tre arbetsgrupper under rådet har varit aktiva under året. Arbete tillsammans med övriga statistikansvariga myndigheter att ta fram en målbild för den officiella statistiken har påbörjats. Se sid. 44–45

Mål

Resultat

Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.

I de ämnesstatistiska användarråden förankras förändringar i statistiken hos viktiga användare och de bidrar till att ge SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Se sid. 40–42

Myndigheten ska i Hermes redovisa prognoser för anslaget med tillhörande kommentarer för 2018–2021. Av kommentarerna ska framgå vilka antaganden som använts i prognosen, vilka osäkerhetsfaktorer som finns och eventuella förändringar av förutsättningarna för myndigheten att bedriva sin verksamhet. Vidare ska förändringar i förhållande till föregående prognostillfälle, tillgängliga och beräknade medel samt den av myndigheten beslutade budgeten kommenteras. Vid väsentliga prognosavvikelser bör myndigheten även ange orsaker till dessa, samt vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas, för att verksamheten ska bedrivas enligt plan inom ramen för tilldelade medel. Prognoserna ska lämnas senast den 17 januari, 16 februari, 2 maj, 29 juli och 8 november 2018.

Utgiftsprognoser har redovisats i Hermes i enlighet med uppdraget. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

Myndigheten ska redovisa hur den vid upphandlingar som överstigit gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya krav på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Vid varje upphandling som överstiger tröskelvärdet har en prövning gjorts utifrån en fastställd rutin i syfte att säkerställa efterlevnad av de nya krav på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Prövningen dokumenteras enligt fastställda kriterier. Se sid. 13

Myndigheten ska senast den 31 januari 2018 redovisa en arbetsplan för den anslagsfinansierade verksamheten för 2018. Arbetsplanen ska innehålla planerad produktion och planerade större förändringar i statistiken under året. Arbetsplanen ska även redovisa förändrade krav från EU och hur de hanteras.

Arbetsplanen för 2018 levererades den 31 januari. Se sid. 21

Myndigheten ska lämna uppgifter om tillgänglighet och könsuppdelning m.m. enligt 13 och 14 §§ förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Uppföljningen av könsuppdelning av statistiken ska ha två syften; dels att förmedla resultaten av uppföljningen, dels att inhämta information om bakomliggande orsaker till att statistiken inte alltid redovisas könsuppdelad. Omfattningen av uppföljningen och återrapporteringen till de statistikansvariga myndigheterna beslutas av myndigheten och styrs av erfarenheter från tidigare genomförda uppföljningar av könsuppdelning av statistiken.

Den första utvärderingen av den officiella statistikens kvalitet har genomförts och resultatet presenterades i Sveriges officiella statistik – årlig rapport för 2017. Baserat på erfarenheterna från den första uppföljningsomgången har frågeformuläret förbättrats till den omgång som nu pågår. SCB beslutade att 2018-års uppföljning av könsuppdelning av statistiken skulle genomföras i form av en enkät till samtliga myndigheter som ansvarar för individbaserad officiell statistik, inklusive SCB. Enkäten skickades ut under hösten 2018. Myndigheterna kommer under våren 2019 att få en återrapportering i form av en summering av de svar som lämnats och som avser den egna myndigheten. En mer övergripande resultatredovisning kommer i sedvanlig ordning att lämnas i årsrapporten för Sveriges officiella statistik. Se sid. 21

Mål

Myndigheten ska ta fram statistik om det civila samhället. Grunduppgift är att ta fram och redovisa statistik utifrån FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke vinstdrivande organisationer. Samordning och utveckling av berörda statistikdatabaser bör i den utsträckning som det är lämpligt ske i syfte att förbättra underlaget för statistiken. Utöver satelliträkenskaper ska myndigheten redovisa statistik som beskriver den ekonomiska relationen mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer samt statistik som beskriver befolkningens deltagande i det civila samhället. Myndigheten ska under 2018 publicera den senaste statistiken om det civila samhället. Redovisningen av uppdraget, inklusive ekonomisk redovisning, ska göras i samband med årsredovisningen för 2018.

SCB ska bidra till regeringens satsning på moderna beredskapsjobb i staten som införts successivt fr.o.m. 2017 och som syftar till att sysselsätta minst 5 000 personer 2020. För 2018 bör omfattningen uppgå till minst 2 000 personer. Myndigheterna ska eftersträva att anställa personer som står långt från arbetsmarknaden, inklusive nyanlända, för att utföra enklare arbetsuppgifter vid myndigheten. SCB ska senast den 3 april 2018 till Statskontoret redovisa hur myndigheten bidragit till regeringens satsning enligt närmare instruktion från Statskontoret. Regelverket och ersättningen för de moderna beredskapsjobben ska motsvara de villkor som gäller för den subventionerade anställningsformen extratjänster, som handläggs och betalas ut av Arbetsförmedlingen.

Myndigheten ska med utgångspunkt i det nationella målet för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188), samt målen för Agenda 2030, redovisa data för att möjliggöra uppföljning av levnadsvillkoren för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning. Myndigheten ska, i den utsträckning som det är möjligt, redovisa uppgifter i befintlig statistik om personer med funktionsnedsättning utifrån bl.a. kön, ålder och utländsk bakgrund, samt enligt överenskommen tidpunkt och form, överlämna färdigställd statistik till Myndigheten för delaktighet för att möjliggöra uppföljning av funktionshinderspolitiken och genomförandet av Agenda 2030. Redovisningen av uppdraget ska föregås av en dialog om innehållet med Myndigheten för delaktighet. Denna dialog kan även resultera i förslag till hur befintliga data i större utsträckning kan användas för att följa upp funktionshinderspolitiken och kostnader för detta. Vidare ska myndigheten efter dialog med Myndigheten för delaktighet redovisa utvecklingsmöjligheter samt kostnader framöver gällande statistik om levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 30 november 2018 och publiceras på myndighetens hemsida.

Resultat

Den 11 december 2018 publicerades statistik över det civila samhället för redovisningsår 2016 i en statistiknyhet, en publikation samt i statistikdatabasen. För första gången redovisades också en värdering i ekonomiska termer av det frivilliga arbetet som utförs obetalt och inom ramen för en ideell organisation i det civila samhället. Under året har en utredning genomförts och i den rapport som redovisats återfinns förslag på ett antal aktiviteter som skulle förbättra ramppopulationen och därmed även statistiken. Fokus har varit skapa en transparent population som också ska vara möjlig att ta del av utanför SCB, vilket skulle underlätta arbetet för olika intressenter att göra analyser som bygger på samma referensram. Se sid. 21

Som en följd av genomförandet av omlokiseringsbeslutet samt den övriga arbetsbrist som konstaterats har det inte funnits utrymme att bidra till regeringens mål på detta område. SCB har lämnat en redovisning till Statskontoret i enlighet med deras önskemål. Se sid. 21

Tabeller avseende levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning baserat på ULF/SILC och Barn-ULF har tagits fram i samråd med Myndigheten för delaktighet. Tabellerna innehåller uppgifter om barn och vuxna med funktionsnedsättning, samt föräldrar till barn med funktionsnedsättning. Det senare är nytt för 2018 års uppdrag. Därtill har utvecklingsförslag lämnats till Socialdepartementet. Huvudinriktningen i förslaget är att SCB ska få i uppgift att löpande samordna och publicera statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning, företrädesvis i form av officiell statistik. Där belyses också behovet av att anpassa definitionen av personer med funktionsnedsättning för statistiska ändamål till kommande förändringar i SILC, samt de ökade analysmöjligheter som skulle ges av ett större urval i ULF/SILC. Se sid. 21-22

Mål

Myndigheten ska ta fram ett socioekonomiskt index för landets samtliga skolhuvudmän och skolenheter för 2018. Uppdraget har sitt ursprung i det förslag till nytt riktat statsbidrag, baserat på socioekonomiskt betingade förutsättningar som presenterats i Skolkommissionens slutbetänkande Samling för skolan – Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35). Indexet ska utgöra vägledning för huvudmännens fördelning av medel till skolenheterna. Indexet för 2018 ska levereras till Skolverket senast den 30 april 2018. Kostnaderna ska belasta anslaget 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, anslagspost 1 Statistiska centralbyrån.

Myndigheten ska leverera mikromaterial till Regeringskansliet enligt särskild överenskommelse.

Myndigheten ska redovisa arbetskostnadsindex (RAM) till regeringen (Finansdepartementet) den 1 februari 2018.

Myndigheten har i enlighet med tidigare uppdrag om jämställdhetsintegrering redovisat en plan för hur myndigheten avser bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering 2017 och 2018 i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10). Redovisning av genomförda aktiviteter och uppnådda resultat ska ske i myndighetens årsredovisningar för 2017 och 2018.

Myndigheten ska ta fram och sammanställa statistik över cirkulär migration till och från Sverige. Uppdraget har sitt ursprung i de förslag som presenterades i slutbetänkandet från Kommittén för cirkulär migration och utvecklings förslag och framåtblick (SOU 2011:28). En förstudie har genomförts inom ramen för den kartläggande studien Migrationsstatistik i Sverige: nuläge, behov och förslag till förbättringar, som myndigheten genomförde på uppdrag av regeringen 2014. Syftet med uppdraget är främst att förbättra statistiken över migrationsmönster till och från Sverige och att förbättra möjligheterna till kohortstatistik inom området. I uppdragets genomförande ska myndigheten samråda med Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Myndigheten ska leverera data från nationalräkenskaperna och Arbetskraftsundersökningarna till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå och i det format som är anpassat till Regeringskansliets (Finansdepartementets) behov. Samråd ska ske med Konjunkturinstitutet om formerna för dataleveranserna.

Resultat

Uppdraget levererades enligt plan till Skolverket den 12 april och uppdaterades med en ny regional indelning baserat på de s.k. DESO-områdena. Se sid. 22

SCB har levererat mikrodatabaser enligt särskild överenskommelse med Regeringskansliet. Se sid. 21

AKI (RAM) redovisades till departementet enligt plan den 30 januari. Se sid. 21

Under året har SCB arbetat vidare med handlingsplanen. Uppföljningen av tillämpningen av 14 § statistikförordningen samordnas nu med uppföljningen av kvaliteten i den officiella statistiken. Förslag på riktlinjer för tillämpning av 14 § har tagits fram. En sammanställning över källor med regional jämställdhetsstatistik finns tillgänglig på webbplatsen. Indikatorer för uppföljning jämställdhetsintegrering i tjänsteexporten har tagits fram och införs i projektplanering och genomförande. Se sid. 22

Sedan uppdraget att ta fram statistik om cirkulära migranter gavs till SCB 2016 har redovisningar som beskriver områdena demografi, utbildning och inkomst utvecklats. Sammantaget finns nu 26 tabeller i statistikdatabasen. Arbetet har skett i samråd med Justitiedepartementet. Under året har ett arbete påbörjats att ta fram en modell som skattar skäl till invandring för grupper där den uppgiften idag saknas. Arbetet fortsätter under 2019. Se sid. 22

SCB har levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov. Se sid. 21

Sammanställning av nyckeltal om SCB

	2016	2017	2018
Totala intäkter (mnkr) varav	1 121	1 084	1 096
– anslagsintäkter	597	566	573
– avgiftsintäkter och andra intäkter än anslag	525	519	523
Andel av avgiftsintäkter avseende officiell statistik från andra statistikansvariga myndigheter (%)	25	26	26
Totala kostnader (mnkr)	1 130	1 102	1 090
Punktlighet i publiceringen (%)	98	99	99
Kostnad för uppgiftslämnandet (mnkr)	404	387	385
Uppgiftslämnarnas kostnader (förändring jämfört med föregående år i mnkr) ¹	-11	-13	-4
Statistikdatabasen			
– antal uttag (1000-tal)	1 174	1 265	1 246
– antal tabeller	3 794	3 926	4 072
Webbplatsen - antal besök (1000-tal) ²	6 332	8 654	7 466
Kundnöjdhet i avgiftsfinansierade verksamheten:			
– Leveransenkäten (7-gradig skala)	6,2	6,3	6,4 ³
– Nöjd-Kund-Index (10-gradig skala) ⁴	8,0	–	–
Allmänhetens förtroende (mycket eller ganska stort förtroende) (%) ⁵	–	43	44 ⁵
Antal registerutdrag enligt Personuppgiftslagen (PUL)	89	86	245
Produktivitetsförändring (%)	-1,3	8,8	2,2

1) Förändringen är beräknad på en justerad uppgift för föregående år.

2) Innehållsmässiga och tekniska förändringar medför att jämförelser över åren gällande besöksstatistiken är svåra att göra

3) Uppgiften för 2018 baseras på svar som avser första halvåret då undersökningen därefter har förändrats

4) Nöjdukindex är en webbenkät riktad till ett antal kunder och genomfördes sista gången 2016.

5) Ny undersökning vilket medför att jämförbara värden saknas för 2016.

Ledamöter i råd och nämnder

SCB instruktionen, förordningen (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån, reglerar insynsrådet, vetenskapliga rådet och Rådet för den officiella statistiken. Ledamöterna avser läget 2018-12-31.

Insynsrådet

Efter att förordnandet för insynsrådets ledamöter gick ut 2016-08-31 har inga nya ledamöter utsetts av regeringen.

SCB:s Vetenskapliga råd

- Joakim Stymne, ordförande, SCB
- Lilli Japac, SCB
- Prof. Jan Bjørnstad, Statistisk sentralbyrå
- Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet
- Prof. Frauke Kreuter, University of Maryland
- Prof. Xavier de Luna, Umeå universitet
- Prof. Lars Lyberg, Stockholms universitet
- Prof. Daniel Thorburn, Stockholms universitet
- Prof. Thomas Laitila, SCB, adjungerad ledamot
- Prof. Julia Lane, Wagner School, NYU
- Prof. Natalie Shlomo, University of Manchester
- Prof. Geert Loosveldt, University of Leuven
- Prof. Annette Jäckle, University of Essex

Rådet för den officiella statistiken

- Joakim Stymne, ordförande, SCB
- Permanent ledamöter:*
- Maria Hemström-Hemmingsson, Försäkringskassan
- Herman Sundqvist, Skogsstyrelsen
- Olivia Wigzell, Socialstyrelsen
- Robert Andrén, Statens energimyndighet
- Christina Nordin, Statens jordbruksverk
- Peter Fredriksson, Statens skolverk
- Roterande ledamöter:*
- Gunilla Herdenberg, Kungliga Biblioteket
- Carina Gunnarsson, Medlingsinstitutet

- Sverker Härd, Myndigheten för kulturanalys
- Sonja Daltung, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
- Björn Risinger, Naturvårdsverket
- Daniel Barr, Pensionsmyndigheten

Nämnden för konsumentprisindex

- Cecilia Hertzman, ordförande, SCB
- Magnus Häll, SCB
- Jesper Johansson, Sveriges Riksbank
- Mårten Löf, Sveriges Riksbank
- Anders Eklund, Försäkringskassan
- Tommy Lowén, Pensionsmyndigheten
- Erik Glans, Konjunkturinstitutet
- Marcus Mossfeldt, Finansdepartementet
- Marcus Widén, Finansdepartementet
- Stefan Palmqvist, Finansinspektionen
- Peter Vikström, Konsumentverket
- Randi Johannessen, Statistisk sentralbyrå, Norge
- Jörgen Dalén, fil. dr, Statistikkonsult
- David Edgerton, professor., Lunds universitet
- Sune Karlsson, professor, Örebro universitet
- Hans Wijkander, professor, Stockholms universitet

Nämnden för byggnadsindex

- Marie Haldorson, ordförande, SCB
- Roger Gustafsson, Boverket
- Tommy Lennberg, Byggherrarna
- Roger Pohjanen, Riksbyggen
- Göran Tinglöv, Svenska Byggnadsarbetareförbundet
- Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
- Petter Jurdell, SABO
- Hans Eriksson, Entreprenörföretagen/Företagarna
- Han-Suck Song, Kungliga Tekniska Högskolan
- Hans Heldring, Installationsföretagen Service i Sverige AB

Intern styrning och kontroll

SCB:s avdelningschefer har i samband med helårsuppföljningen lämnat skriftliga intyganden och redovisat en sammanfattande bedömning om den interna styrningen och kontrollen för den verksamhet de ansvarar för. Samtliga avdelningar bedömer att den interna styrningen och kontrollen varit betryggande. Från avdelningarna har för varje tertiäl lämnats en skriftlig rapportering av verksamhetens resultat samt rapporter med uppföljning avseende riskutvecklingen och vidtagna åtgärder. Åtgärder för att komma tillrätta med identifierade kritiska risker och brister har genomförts.

Intern kontrollmiljö

Rättsliga förhållanden

I slutet av maj trädde Dataskyddsförordningen (GDPR) ikraft. För att säkerställa att myndighetens verksamhet efterlever det nya regelverket initierades ett arbete som leddes av en myndighetsövergripande arbetsgrupp. När förordningen trädde i kraft hade myndigheten ett fungerande system för elektroniska registerutdrag samt en registerförteckning som omfattade all behandling av personuppgifter i statistikproduktionen och i administrativ verksamhet. Bedömningen är att medvetenheten och kunskapen gällande hantering av personuppgifter har höjts ytterligare. Fördrojningen av införandet av ett nytt arkiveringssystem medför att den arkiveringsplan som tagits fram är försenad. Vidare har arbetsgruppen identifierat behov som hanteras i pågående eller planerade förändringsarbeten.

Sedan 2016 har SCB ett s.k. complianceärende från Eurostat för Structural Business Statistics (SBS) kring statistiska enheter. För att hantera bristerna finns en handlingsplan framtagen som genomförs inför leveransen avseende referensår 2018. En förutsättning för att få till stånd de statistiska enheterna som krävs är det som kallas för profilering och som innebär att skapa företagsstrukturer som är anpassade till det man vill mäta i statistiken.

Organisationsanpassningar

Som en följd av omlokalisering av verksamhet till Örebro gjordes också översyner inom vissa avdelningar. En ny enhet som omfattar rättssekretariat och registratur bildades och är placerad på den administrativa avdelningen. Samtidigt flyttades ansvaret för myndighetens arkiv till avdelningen för process- och metodutveckling. Det samlade ansvaret för planering och uppföljning, såväl verksamhet och ekonomi, återfinns nu på den administrativa avdelningen dit delar som tidigare återfunnits på gd-stab (Ledningsstaben) flyttat. En förändring gjordes också under året inom avdelningen för datainsamling från individer och hushåll där två enheter slogs samman.

Under året har också ett större förberedelsearbete genomförts vilket resulterat i ett beslut om att skapa en gemensam avdelning för datainsamling med ett tydligt uppdrag och ansvar. Det innebär att förutsättningarna för en tydlig förflyttning inom datainsamlingsområdet ökar. Med organisationsförändringen vill SCB skapa utrymme för att driva på verksamhetsutvecklingen ytterligare. Den organisationen gäller från 2019.

Riskbedömning & kontrollåtgärder

Myndighetens strategiska risklista har gått igenom av ledningsgruppen vid två tillfällen under året, i mars och i september inför höstens verksamhetsplanering. I slutet på året lades en ny risk till som avser att hälften av insamlingen av data till AKU görs av en extern dataleverantör.

Under 2017 upprättades en särskild risklista med anledning av att verksamhet skulle omlokaliseras till Örebro. Kontrollåtgärderna har genomförts som en integrerad del av arbetet med omlokaliseringen. Bedömningen är att de risker som identifierades har hanterats på ett tillfredsställande sätt. Riskerna kopplade till omlokaliseringen fasas nu ut.

Myndighetens internkontrollplan, som innehåller säkerhetsrisker och regelefterlevnadsrisker, med kontrollmoment utgör del av ansvarig verksamhets löpande arbete. Den säkerhetsanalys som

genomfördes 2017 har legat till grund för aktiviteter som genomförts på området vilket bedöms ytterligare höjt medvetenheten kring IT-säkerhet, exempelvis i form av rutiner och hantering av sårbarheter.

Införandet av SCB:s riskmodell i portföljen påbörjades under andra halvåret. Myndighetens förvaltningsobjekt har analyserat sina respektive risker. Rutin för hur risker i portföljens projekt ska hanteras börjar komma på plats. En riskanalys för den övergripande portföljen är planerad och genomförs i mars 2019. Riskerna kommer att dokumenteras enligt samma modell som för SCB:s övriga risker.

Information & kommunikation

Personalseminarier har genomförts vid två tillfällen under året där aktuella frågor tagits upp. Personal som inte kunde vara på plats hade möjlighet att delta via webben. Under hösten genomfördes också en gemensam SCB-dag då myndighetens medarbetare samlades i Örebro där SCB:s strategi och förhållningssätt utgjorde del av temat.

Revisioner

Granskningar på central nivå har genomförts genom internrevisionen riktade granskningar. Därutöver har en extern uppföljningsrevision av ISO 20252 och 40 interna kvalitetsrevisioner genomförts i enlighet med kvalitetsledningssystemets krav.

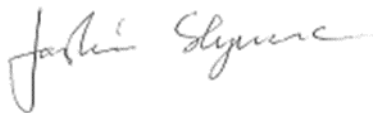
Årsredovisningens undertecknande

Mitt ställningstagande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Örebro den 20 februari 2019

Joakim Stymne
Generaldirektör

Bilden av Sverige

I Sverige finns cirka 4 800 kilometer kuststräcka om också havsöarna inräknas. 14 procent av befolkningen bor inom en kilometer från havet.

51%

av befolkningen bor inom en mil från kustlinjen.